

- AĞASAR'IN PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
- SİS DAĞI: 'CAN YAYLASI'
- AĞASAR'DA YOK OLAN DEĞERLER
- ŞAL-FED'İN ÖRNEK FAALİYETLERİ
- ŞEHİR BİLİNCİ VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI EŞLİĞİNDE GELECEK VİZYONU
- SEÇİM ÖLÇÜTLERİMİZ YA DA SİYASET ANLAYIŞIMIZ
- ÜZERİMİZDE OYNANAN OYUNLARI NASIL BOZABİLİRİZ?
- TOPAL OSMAN-ALİ ŞÜKRÜ BEY VE BİR TAŞIN HİKAYESİ
- ÇEVRE KİRLENMESİ Mİ, İNSAN KİRLENMESİ Mİ?

İBRAHİM KARAGÜL:

**"21. YÜZYIL
TÜRKİYE'YE ROLLER HAZIRLIYOR..."**

BİR BAŞKADIR AĞASAR !..

AĞASAR YÖRESEL KIYAFETLERİ

**KORHAN YAMAÇ:
ŞAMPİYON VE KAHRAMAN**

Yegane misyonumuz; ortak değerlerimizin, ön planda tutulup, barış, dostluk ve kardeşlik içinde (insanları ötekileştirmeden) bir yaşam biçimine dönüştürülmesi ve tüm insanlığa sunulmasıdır.

Harun ÖZDEMİR
Şal-Fed Genel Başkanı

Sevgili hemşehrilerim;

Ağasar dergimizin ikinci sayısını sizlere sunmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

İlk sayımızla tanıştırabildiğimiz aydınlarımızın, basın-yayın mensuplarımızın ve tabiki halkımızın tebrik ve takdirlerini kazandık. Bazı gazete (**Yeni Şafak, Yeşilkıy**) ve internet siteleri (**www.salfed.com, www.geyikli.org**) dergimizin tanıtımına geniş yer verdiler. Şu anda bu internet sitelerinden ilk sayımızın tamamı e-kitap olarak yayınlanmaktadır. **Mavi Karadeniz** tv'de “*Karadenizin Nabızı*” programına Şal-Fed Gnl. Başkanı sıfatıyla bizzat katılarak canlı yayında -bir saat- dergimizi ve konularını konuştuk. Ayrıca **Mercan Fm** radyosu, yayın kurulu üyemiz ve yazarımız Sn. **Abdullah Gülay** ile dergimiz üzerine iki saate yakın bir söyleşi yapmış ve bendenizin de canlı telefon bağlantısı ile görüşlerim alınmıştır. (Bu radyo söyleşisinin bir saate yakın özetini **ww.geyikli.org** sitesinden dinleyebilirsiniz.)

Yaz tatili boyunca -federasyon heyeti olarak- ziyaret ettiğimiz her makama, katıldığımız her davet ve programda önemli kişilere dergimizi -anamlı bir hediye olarak- takdim etmeyi ihmal etmedik. Herkesten de olumlu tepkiler aldık. Genel kanaat, bölge çapında şimdiye kadar böyle özenle hazırlanmış, zengin içerikli, dili özenle kullanan ve kaliteli bir yayının olmadığı yönündeydi. Basın dünyasında (ülke ve dünya çapında) önemli bir yere sahip olduğunu söyleyenler bile oldu. Bütün bu beğeni ve hayranlıklar, bizlere daha da cesaret ve hız vermiştir. Bu heyecan ve sevinçle ikinci sayımızı hazırladık ve federasyonumuzun çıkartmış olduğu dergimizin bu sayısını yeni konular ve yeni yazarlarla daha da zenginleştirdik.

Ağasar'ın temel problemlerini gerçekçi bir yaklaşımla tesbit ettik ve uygulanabilir projeler sunduk.

Yaylalarımızın ve doğal güzelliklerimizin tanıtımına önemli bir yer ayırdık.

Kültürel/folklorik zenginliklerimizi tanıttık. Ağasarımızın geçmişten geleceğe kültür mirası olan giyim kuşamının -federasyon olarak- resmen aldığımız patentini ve bu konudaki proje ve çalışmaları görüp, Ağasar'ın marka olma yolundaki emin adımlarla yürüyüşüne tanık olarak iftihar edeceksiniz.

Federasyonumuz bünyesindeki bazı derneklerimizin tanıtımıyla birlikte, kuruluşlarından bugüne -kültürümüze katkı sadedinde- yaptıkları etkinliklere yer verdik.

Bu sayımızda da, içimizden yetişmiş onlarca değerli yönetici, bilim ve fikir adamlarımızdan bazılarının akademik yazılarıyla aydınlanacaksınız. Özellikle **Yeni Şafak** gazetesi dış haberler editörü/yazarı **İbrahim Karagül** ile, dünyanın içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik durum ve “21. yüzyılın Türkiye'ye hazırladığı büyük roller” üzerine yaptığımız söyleşiyi ilgiyle okuyacaksınız.

Sevgili hemşehrilerim;

Birlik olmanın, kültürel ve sosyal alanda bilinçli hareket etmenin, bir toplumu tüm toplum katmanları önünde nasıl öne çıkardığını hepiniz çok iyi bilmektesiniz. Ağasarlı insanımızın, bölgemiz, ulusumuz ve tüm insanlık önündeki tes-cilli konumu şudur:

Ağasarlılar, asırlar boyunca sosyo-kültürel mirasına sahip çıkıp, tarihî geleneği icabı birlikte hareket eden; öz değerleri ile bugünün değerleri ve modern yaşam biçimini harmanlayıp kültürel birikimine zenginlikler katan ve tüm insanlık âlemine geleneksel yaşam biçimini dejenere olmadan aktarabilen samimi vatansever bir topluluktur.

Dolayısıyla yegane misyonumuz; ortak değerlerimizin, ön planda tutulup, (insanın doğasında var olan birlikte, kümeler ve şehirler halinde yaşama zorunluluğunun bir gereği olarak) barış, dostluk, kardeşlik içinde (insanları öteki-leştirmeden, uzlaş ve birlikteliğin devamını sağlayarak) bir yaşam biçimine dönüştürülmesi ve tüm insanlığa sunulmasıdır.

Saygı ve sevgilerimle...□

A Ğ A S A R
Kültür Araştırma Dergisi

İMTİYAZ SAHİBİ

Şalpazarı Dernekler Federasyonu Adına
Harun ÖZDEMİR

haruno61@hotmail.com

gsm: 0536 777 66 22 - 0542 435 60 24

Kirazlıtepe Mh. Orhan Seyfi Orhon Cd.

No: 54 / 2A Üsküdar-İstanbul

tlf. & faks: (0216) 422 39 47 - 321 79 52

GNL. YAYIN YÖNETMENİ ve YAZI İŞLERİ MD.
Hakkı BAYRAKTAR

bayraktar@hakikat.net

gsm. 0532 467 43 79

GENEL KOORDİNATÖR

Muzaffer BAYRAKTAR

gsm: 0533 370 91 32

EDİTÖR

Mustafa KÜÇÜK, Bülent ŞİRİN, Erol YANIK,
Kemal SARI, Ali DEMİRTÜRK

GÖRSEL YÖNETMEN

Cemile KÖSE

YAYIN KURULU

Mustafa ATALAR, Kamil BAYRAKTAR,

Mustafa KÜÇÜK, Hasan KÖSE,

Abdullah GÜLAY, Hakkı BAYRAKTAR,

Bülent ŞİRİN, Erol YANIK,

Havva CÖMERT, Kemal SARI

HUKUK DANIŞMANLARI

Av. Ali Osman TAŞKIN, Av. Ayşe KURU

Tasarım / Mizanpaj / Tashih-Redaksiyon

ALEMDAR

Grafik Uygulama

Ubeydullah BAYRAKTAR, İsmail BAYRAKTAR

Baskı

İhlas Gazetecilik A.Ş.

29 Ekim Cd. No: 23 Yenibosna / İstanbul

Tel: (212) 454 32 32 Faks: (212) 454 32 31

Reklam -Halkla İlişkiler

Mehmet SAYAL, Muhammet YAMAÇ,

Birol KARAOĞLAN, Mustafa ERDİN,

Yaşar UÇAN

ISSN : 1308-4143

İÇİNDEKİLER

4

BİR BAŞKADIR AĞASAR!..
EROL YANIK

6

**AĞASAR'IN PROBLEMLERİ
VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(ŞALKAP/ŞAKÜLTAP)**
Abdullah GÜLAY
(Araştırmacı-Yazar)

11

**KARADENİZ BÖLGESİ'NDE
HAYVANCILIK**
İlker BEKTAŞ (Veteriner Hekimi)

12

**AĞASAR'DA
YOK OLAN DEĞERLER /
TARİHİ KÖPRÜLER...**
Mimar İbrahim SARI

13

**Şalpazarı
Dernekler Federasyonu'nun
Örnek Faaliyetleri
SON ALTI AY İÇİNDE
YAPTIKLARIMIZ**
Harun ÖZDEMİR
(Şal-Fed Genel Başkanı)

18

"ŞALPAZARI NERESİ?"
Bülent ŞİRİN (Gazeteci-Yazar)

19

**YAYLALARIN HASI
SİS DAĞI: 'CAN YAYLASI'**
Kamil BAYRAKTAR
(Gazeteci-Yazar)
❖DEVLETİMİZ İÇİN "YAYLA
TURİZMİ" NE ANLAM İFADE
ETMEKTEDİR? / 23
Mustafa KÜÇÜK

24

YAYLA YOLLARINDA...
Ercan SAYAL

28

**"21. YÜZYIL TÜRKİYE'YE
BÜYÜK ROLLER
HAZIRLIYOR..."**
İbrahim KARAGÜL ile
söyleşi / Mustafa KÜÇÜK

27

**KALPAKKAYA'DA
TÜRK BAYRAĞI**
İ. Hakkı ALEMDAR

❖SİYONİST YAHUDİYİ VE
MUHARREF HİRİSTİYANLIĞI
TANIMAK İSTER MİYDİNİZ?.. / 30
(Araştırma: H.B.)

❖"ALLAH'IM! ÜMMETİN SUSKUN-
LUĞUNU SANA ŞİKAYET EDİYORUM!"
(Şeyh Ahmet YASİN) / 31

32

ŞAMPİYON VE KAHRAMAN BİR AĞASARLI: KORHAN YAMAÇ

Araştırma: Mustafa AKTAŞLI

33

TOPAL OSMAN - 'AĞASARLI' ALİ ŞÜKRÜ BEY VE BİR TAŞIN HİKAYESİ

Ömer ÖZTÜRK

35

ÜZERİMİZDE OYNANAN OYUNLARI NASIL BOZABİLİRİZ?

Em.Topçu Yarbay Halil MERT

37

SİYASET ANLAYIŞIMIZ

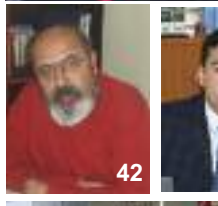
Hakkı BAYRAKTAR
(Eğitimci-Yazar)

40

ÇEVRE KİRLENMESİ Mİ İNSAN KİRLENMESİ Mİ?

Hüseyin DEMİRTAŞ
(Zonguldak-Çaycuma Müftüsü)

42

ÂDİL DEVLET ANLAYIŞI YA DA DEVLETİN KAYIT DIŞI HALİ

Ali ÇÖMEZ

44

KREDİ HAYAT SİGORTASI

Av. Ali Osman TAŞKIN

46

AĞASAR KÜLTÜRÜ VE "YÖRESEL AĞASAR GİYSİSİNİN YENİDEN KEŞFİ PROJESİ"

Hasan Ali KARAHASANOĞLU

❖ŞAL-FED'İN
PATENT GİRİŞİMİ SONU-
CUNDA "AĞASAR BAYAN
KIYAFETİ" TESCİLLENDİ / 49

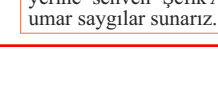
50

AĞASAR'IN KALBI ŞALPAZARI BELEDİYESİ ❖ŞALPAZARI BELEDİYESİ'NİN HİZMETLERİ / 51

52

ÖRNEK BELEDİYESİCİLİĞİN SİMGESİ: SAMANDIRA BELEDİYESİ ❖SAMANDIRA BELEDİYE- Sİ'NİN HİZMETLERİ / 52

55

ŞEHİR BİLİNCİ VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI EŞLİĞİNDE GELECEK VİZYONU

Av. Hilmi TÜRKMEN
(Üsküdar Bld.Bşk. Yrd.)

57

SILAYA HASRETTEN DOĞAN BİRLİKTELİĞİMİZ

Nurettin TURAN
(Trabzon Dernekleri
Fed. Gnl. Başkanı)

58

SU GÖZÜNDEN BULANIRSA ÇARESİ YOKTUR

Hasan KÖSE
(Tarihçi-Yazar)

59

BAŞARMAK İÇİN SAHİP ÇIKMALIYIZ

Muzaffer BAYRAKTAR
(Ağasar Dergisi
Gnl. Koordinatörü)

60

KÖYLERİMİZ/DERNEKLERİMİZ

- ❖Fidanbaşı Köyü / 60
- ❖Fidanbaşı Köyü Kültür Yardımlaş-
ma ve Kalkındırma Derneği / 62
- ❖Ağasar Şalpazarlılar Kültür ve Yar-
dımlaşma Derneği / 64
- ❖Trabzon İli Ağasarlılar Yardımlaş-
ma ve Dayanışma Derneği / 67
- ❖Aktaş Yaylası Kültür ve Dayanış-
ma Derneği / 70
- ❖Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Çamlıca
Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derne-
ği / 72
- ❖Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Sayvan-
çatak Köyü Yardımlaşma ve Dayanış-
ma Derneği / 74
- ❖Darıca Şalpazarlılar Yardımlaşma
ve Dayanışma Derneği / 76
- ❖Şal-Fed'e Bağlı Dernekler ve Baş-
kanları - Şal-Fed Bünyesi Dışındaki
Şalpazarı /Ağasar Derneklerimiz / 77
- ❖Doğancı Köyü Yardımlaşma ve Da-
yanışma Derneği / 78

79

PORTRE / AĞASAR TARZANI TİMUR MEHMET

80

AĞASAR FIKRALARI

Hazırlayan: Erol YANIK

Tashi: İlk sayımızın 21. sayfasında "AHOD Horon Ekibi" resim altı yazılırken Şefik Türkmen yerine -sehven- Şefik Atalar yazılmıştır. Bazen olabilecek bu tür hataları anlayışla karşılayacağımızı umar saygılar sunarız. / Yayın Kurulu

Erol YANIK

Şal-Fed Asbaşkanı

erolbaskan61@hotmail.com

BİR BAŞKADIR AĞASAR!..

Siz, hiç Ağasar'a gittiniz mi? Cevabınız 'evet' ise ne mutlu sizlere! Cevabınız 'hayır' ise ve hâlâ 'Ağasar neresi?' diyor-sanız, ömrünüze katmanız gereken vazgeçilmez bir güzellik-ten mahrumsunuz demektir...

Sayvançatak ve çevre köyler

Foto.: Erol Yanık

Her yörenin kendine has özellikleri ve de güzellikleri vardır. "Kirpi, yavrusunu 'pamucağım!' diye sever" misali herkesin kendi yöresini öne çıkarmak istemesi en doğal hakkıdır. Ancak bazı doğal ve kültürel güzellikler de her yerde bulunmaz.

Özbeöz Türk/Çepnilerin asırlardır bir yerleşim yeri olan Ağasar yöresi de, doğasıyla ve kültürüyle ülkemizin ender beldelerinden birisidir. Hatta bir başkadır Ağasar!..

Siz, hiç Ağasar'a gittiniz mi? Cevabınız 'evet' ise ne mutlu sizlere! Cevabınız 'hayır' ise ve hâlâ 'Ağasar neresi?' diyorsanız, ömrünüze katmanız gereken vazgeçilmez bir güzellikten mahrumsunuz demektir.

Siz Ağasar'a 'Ciriğu'ndan yukarı çıkarak 'Goguruğun Taş Köprüsü'nden giriş yaptınız mı?

Ağasarın canlı tarihi saygıdeğer Ataman Hocamızı ziyaret edip Ağasar'ın gerçek tarihini ondan dinlediniz mi?

Acısu Şenliği / Mayıs Yedisi

Siz, "Mayıs Yedisi"nde Acısu'da et yiyip horon oynayıp, o şifalı sudan içtiniz mi? Orada 'Mırızalû Ali'nin kemençesi eşliğinde 'Gencuğu'ndan Ağasar türküleri dinlediniz mi? Ve bir zamanların kemençe üstadları rahmetli 'Yanıklı Ahmet'in, 'Çinkaya'nın mezarlarını ziyaret ettiniz mi?

Siz, 'İnişdibi'ne çıkarken 'Gegirden Oluğu'ndan su içtiniz mi? İnişdibi'nden çevreye bakışlarınızı gezdirerek, bir taraftan 'Zıva Deresi'nden 'Görele-Çavuşlu'ya kadar; öbür taraftan Ağasar vadisinden Beşikdüzü ve Karadağ'a kadar -doyumsuz manzarayı- seyrettiniz mi?

Siz, 'Ağakonağı'na çıkıp ağalar gibi ağırlandınız mı?

Peki ya siz, Acısu'dan 'Şıhkıranı'na çıkarken Sayvançatak köyünde mola verip de 'Aysukızı'nın darı ekmeği doğranmış bir tas yoğurdunu yediniz mi? Fadime teyzenin yağlı çöreğinden, Emine bibimin sırganından yediniz mi? Dor atına horon oynatan 'Kalaylû Hafız'ı sorup, kemence üstadı Süleyman'ı ziyaret edip özgün nağmelerini dinlediniz mi?

Sis Dağı'na çıkıp nam-ı diğer 'Timur'un davula horonunu seyrettiniz mi? Kalpakkaya'dan doğa harikası çevreyi, uçkaymışsınız gibi temaşa ettiniz mi? Bulunmaz lezzetteki kavurmadan yiyip 'Camışdüzü'nde horon tep-tiniz mi? Dönüşte 'Üvezlialan'da mola verip çamların dibinde dinlediniz mi?

Peki siz, Göllüalan'da "Gorbaçov'un çadırı"nda kütük ateşinde ısınıp Rasim'in kemençesi eşliğinde çise sesi dinlediniz mi? Sonra güzelim Szalani'nden geçerek

Foto.: Foto Beldüz

ulaştığınız **Alaca Yaylası**’nındaki doğa harikasını seyrettiniz mi?

Karakısrak Yaylası’na giderken **‘Gocamanın Oluğu’**ndan, **‘Muhtarın Suyu’**ndan kana kana içtiniz mi? Karakısrak’ın o bakir doğasında cana can kattın mı?

Ağasar’ın beş asırlık sosyo-kültürel bir etkinliği olan **‘Otçu’**ya(Kadırga’ya), taşlı yollardan **Süleyman**’ın, **Şenol Çakır**’ın, **Ali Tarhan**’ın kemençe ve türküleriyle, kolkola horon oynayarak gittiniz mi?

Otçular **‘Avutluk’**tan yukarı giderken, otunu daha kazamadığı için **‘Otçu’**ya yetişemeyen rahmetli **‘Emin-kızı’**nın, rahmetli **‘Alu Kazım’**ın kemençesine yanık yanık türküler söylediğini ve bugün hala o ‘gayda’ların çalınıp söylendiğini biliyor musunuz?

Siz otçularda/şenliklerde erkekler önde kolkola horon oynarken bayanların tek sıra arkada, belirli bir disiplinle şenlik alanına gidişlerindeki ihtişamı izlediniz mi? **Ömeruğu**’n, elindeki değnekle, otçudaki binlerce kişiyi, -bölük idare eden bir subay gibi-belirli bir intizamla idare ve sevk edişine şahit oldunuz mu?

Yaylanın topuk çimenlerinde geleneksel Ağasar kıyafetlerine bürünmüş bayanlarımızın, kardelen çiçeği güzelliğindeki dizilişini ve nizami yürüyüşünü kartpostallık bir resim gibi dakikalarca izlediniz mi?

Siz hiç, Yavuz Sultan Selim Han’ın İran Seferi’ne giderken kahraman askerleriyle cuma namazlarını eda ettikleri Kadırga’daki namazgahta(bugün üstü açık çift minareli cami) -o maneviyatı hissederek- cuma namazı kıldınız mı?

Siz, rahmetli **Bekirû**’nu, **Çangalû**’nu, **Çinkaya**’yı, **Yanıklı Ahmet**’i, **Alû Kazım**’ı taş plaklardan dinlediniz mi? Rahmetli **Filicüğü**’n davulunun sesinin yedi köyden duyulduğunu biliyor muydunuz?

Bayrağına, milletine, devletine ve maneviyatına en büyük değeri veren Ağasarlıların Şalpazarı ilçesindeki Adliye’sinin, -olay ve işlem azlığından- kapatılmasının gündeme geldiğini; Ağasar’ın huzur dolu bir vadi olduğunu duymuş muydunuz?

Peki ya siz, Ağasar’daki okuma-yazma oranının Japonya ile aynı olduğunu biliyor muydunuz?

Karadeniz müziğine büyük katkıları olan devlet sanatçımız sevgili **İbrahim CAN**’ın ifadeleriyle; “Ağasar, kemençenin, horonun, türkünün ve kültürün pınarıdır.”

İTÜ’de müzik ve folklor hocası olan Sn.**Cavit ŞEN-TÜRK**’ün tesbit ettiği gibi; “Horonuyla, şenliğiyle, asimile olmayan kültürüyle bir başkadır Ağasar! Ancak bütün bu güzellikleri, haksız olarak ranta çevirenler var.”

Dergimiz vasıtasıyla buradan Kültür ve Turizm Bakanımıza da sormak istiyoruz; siz, ülkemizin doğa harikası kültür ve sanat hazinesi bir başka olan Ağasar’ı -bütün bu özellikleriyle- biliyor muydunuz? Bu kültür ve doğa harikası bölgemizi turizme açmak ve kültürünü koruma altına almak gibi bir projeniz var mı/olacak mı?..

Sayın bakanım; cennet vatanımızın böylesine güzel bölgelerini bir an önce tesbit ederek turizme açmak ve kültürünü korumak -malumunuz olduğu üzere- bakanlığınızın asli görevlerinin başında gelmektedir.

Bu vesileyle Şalpazarlılar adına sesimize kulak vermenizi ve de en kısa zamanda ülkemizin turizmine ve kültürüne katkı sağlayacak gerekli çalışmaların ve projelerin bölgemiz için de yapılmasını/gerçekleştirilmesini arz ediyoruz. □

Sis Dağı zirvesinden Ağasar

Foto.: Ubeyd

Şenliklerde bir horon şov

Foto.: Foto Beldüz

Kadırga

Foto.: Foto Beldüz

Sis Dağı Yayla Şenliği

Foto.: Foto Beldüz

Abdullah GÜLAY(*)
gulayabdul@e-kolay.net

AĞASAR'IN PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (ŞALKAP/ŞAKÜLTAP)

Karadeniz çok yeşil, denizi masmavi. Yeşil ile mavi kucaklaşmış âdeta. İyi. Yaylaları da yazın çok serin oluyor; gezmek, eğlenmek için maceralı ortamlar hazırlıyor. Bu da iyi. Trabzonspor'u var dillere destan... İyi de iş, aş, ekmek bu maviliğin, yeşilliğin, yayla serinliğinin neresinde saklanmış ki bir türlü bulunamıyor? Bu güzellikler, bölgeden göçü niçin önleyemiyor?

Duvarları yosun tutmuş, sarmasıkların bacasına kadar tırmandı, eski küçük bir evin önünde çömelmiş; dirseklerini dizlerine dayamış; çenesini avuçlarının içine almış, fındık ocaklarına bakıyordu. Topuklara kadar yükselmiş otlar arasında yürüyerek kendisine yaklaştığını hissetmedi bile... Belli ki düşünceli ve dalgındı. Selam verdim; üzgün ve karamsar bir hali vardı. Biraz havadan sudan konuştuktan sonra tarlaya bakarak ensesini kaşdı ve şöyle dedi:

"Buralardan gideceğim. Şu ev bana baba yadigarı, önündeki şu üç ocak fındık da babamdan bana düşen pay. Benim üç çocuğum var. Birer ocak fındık düşer. Bu çocuklar burarlarda nasıl yaşasınlar; nasıl karın doyursunlar?"

İsmet Bey ile konuşmayı sürdürdük; çocukluk yıllarımıza uzandı sohbetimiz... Çektiğimiz çileleri, yaşadığımız zorlukları anlattık birbirimize... Kara lastikli, yamalı pantolonlu ilkokul yıllarımızdan, çocukluğumuzu yaşamadan gençliğe adım attığımızdan, gençliğimizi yaşamadan belimizin büküldüğünden bahsettik... Sonra, Bursa bölgesine yerleşmek istediğinden söz etti İsmet Bey; *"Çocuklar iş çevresine yakın olsunlar; belki çalışma imkanı bulurlar, ufukları daha açık, şansları daha yüksek olur."* dedi.

EKMEK, YEŞİLLİĞİN NERESİNE SAKLANMIŞ?

Devletlerin ana politikaları, insanların yaşadıkları topraklarda tutabil-

mektir. Hizmeti yerele ulaştırmak; yerinde iskanı temin etmek ve sürdürmektir. Durum böyle iken niçin gitmek zorunda kalınıyor bu bölgeden? Çünkü artık bu yöreler, insanlar için gelecek vaat etmiyor. Evet... İsmet Bey gibi gidelim mi bu ellerden, doğup büyüdüğümüz bu topraklardan?

Karadeniz çok yeşil, denizi masmavi. Yeşil ile mavi kucaklaşmış âdeta. İyi. Yaylaları da yazın çok serin oluyor; gezmek, eğlenmek için maceralı ortamlar hazırlıyor. Bu da iyi. Trabzonspor'u var dillere destan... İyi de iş, aş, ekmek bu maviliğin, yeşilliğin, yayla serinliğinin neresinde saklanmış ki bir türlü bulunamıyor? Bu güzellikler, bölgeden göçü niçin önleyemiyor?

Karadeniz'in doğal güzelliklerine bir itirazımız yok. Bu güzellikler, bir gerçek olmakla birlikte, insanları bu yörede tutmaya yetmiyor. Yani karın doyurmuyor; iş, aş, ekmek ve kariyer vermiyor.

Karadeniz bölgesi'nin ülkesine, devletine milletine bağlı; bütün zorluklarına rağmen sitem dahi etmeyen, sabır gösteren insanları da bu gerçeğin farkına varmış olacaklar ki maviliği, yeşilliği, yaylaları bırakarak Batı bölgelerimize doğru göç etmeye devam etmektedirler. Cenaze nedeniyle gittiğim bir köyde evlerin hep boş ol-

Foto.: Beldüz / Şalpazarı ve çevresi

duğunu görünce muhtara, “Kaç insan yaşamaktadır köyünüzde?” diye sordum. Aldığım cevap, “Sadece altı evde insan var; onlar da yaşlı, kasım ayı gelince o evlerin de ikisi boşaltıyor; kış boyunca dört evde insan kalıyor” dedi.

TURİST NİÇİN GELMİYOR?

Yayla turizmi, bölge ekonomisine katkıda bulunacak diye bekleniyor. Yıllardır umut ediliyor ama her nedense bölgeye hiç turist gelmiyor. Niçin gelsin ki? Hangi yoldan gidecek, hangi otelde kalacak, hangi sosyal etkinlikleri nerelerde ve nasıl gerçekleştirecek? Yaz aylarında yaylalarda görülen kalabalıklar, sanıldığı gibi turist akını değildir. Gurbetteki insanlarımızın kısa bir süreliğine hasret gidermek için geriye dönmesiyle oluşmuş insan topluluklarıdır. Eğer yanlarında birkaç yabancı varsa onlar, bazılarının yanında getirdiği arkadaşları ve komşularıdır; misafir olduğu için bir harcama da yapmazlar... Yöre ekonomisine bir katkıları olmaz. Onlara ekonomik anlamda turist denemez.

YEŞİL ÖRTÜYÜ, FINDIK VE ÇAY ÜRETİCİSİNE BORÇLUYUZ

Karadeniz Bölgesi’nde fındık ve çay üretimi, diğer sebepler bir yana, sadece şu iki özel sebepten dolayı yüksek fiyatlarla desteklenmelidir. Birinci sebep, sosyal devlet olmanın ge-

Ekonomik darlık, arazi yetersizliği ve verimsizliği, eğitimdeki başarısızlıklar bölgede sorunlu bir toplum oluşturmakta, kanunsuz gelişmelere zemin hazırlamaktadır; sosyal yaraları büyütmede ve derinleştirmektedir. Bunu önlemek için, sosyal bedenimize hastalıklar daha fazla girmeden tedbirler alınmalıdır.

reği, bölge ekonomisinin yaşanılabilir düzeyde kalması ve göçün önlenmesine katkıda bulunmak için; ikinci sebep, toprağın üzerindeki yeşil örtüyü korumak için. Bölgenin toprak yapısının bozulmasını önlemek için. Heyelanı, toprak kaymalarını önlemek için. Çünkü Karadeniz’in yeşilliği, bu iki bitki örtüsü sayesinde oluşmaktadır. Sadece yeşilliği korumak adına bu iki ürün için üreticiye ek prim ödenmelidir.

Bunun yanı sıra Sakarya, İzmit, Düzce, Bafra, Çarşamba bölgelerindeki düz tarım alanlarında bulunan fındıklar sökülmesi, bu verimli, düz tarım arazileri diğer uygun tarım ürünlerinin ekim ve dikimine ayrılmalı; fındık ve çay bitkisi ise sadece yamaç arazilerde yani Karadeniz’de kalmalıdır.

Fındık üreticiliğine yaklaşım bu şekilde sürdürülürse ve bunun sonucu olarak da bayır arazilerden fındık ve çay sökülürse, yamaçlardaki topraklar erozyona uğrayacak, heyelanlar olacak; doğal afetler meydana gelecek; kısa bir süre sonra şu meşhur Karadeniz yeşilliği yok olacak; yerini bakır renkli kayalıklara bırakacaktır.

BİR (ŞAL KAP) HAZIRLANMALIDIR

Görülmede ve anlaşılmaktadır ki, Karadeniz Bölgesinin sorunları tesbit edilerek gündeme getirilmeli ve çözüm yolları aranmalıdır. GAP, DOKAP ve benzeri projeler gibi genellemelerden kurtarılıp, alan çalışması biçimi-

minde daraltılarak ve realize edilerek hazırlanmış gerçekleştirilebilir özellikte ve ciddi bir “Kalkınma Projesi” ile bölge sorunlarının çözümü için yeterli kaynak ayrılarak çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.

Çünkü ekonomik darlık, arazi yetersizliği ve verimsizliği, eğitimdeki başarısızlıklar bölgede sorunlu bir toplum oluşturmakta, kanunsuz gelişmelere zemin hazırlamaktadır; sosyal yaraları büyütmede ve derinleştirmektedir. Bunu önlemek için sosyal bedenimize hastalıklar daha fazla girmeden tedbirler alınmalıdır. Bilinmektedir ki koruyucu hekimlik, hastalığı tedavi etmekten daha kolay, daha ekonomiktir. Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimizde yaşadığımız sıkıntılar, yaptığımız harcamalar bunun bir delilidir.

Bu gerçekler ışığında Şal pazarı için önce **ŞAL KAP (Şal pazarı Kalkınma Projesi)** hazırlanmalıdır. Bu projenin içinde -öncelikle- şu on konu başlığı olmalıdır:

1. YÜKSEK OKUL

İç kesimde kalan ve transit geçiş yolu üzerinde bulunmayan bu ilçeye, iki-üç bölümü olan bir meslek yüksek okulu açılır ve öğrenci yurdu yapılırsa, ilçe ekonomisi canlanır, sosyal ve kültürel hareketlilik artar.

2. TRANSİT YOL

Beşikdüzü-Şal pazarı arasındaki yol çok virajlıdır, bazı bölümleri de

standartlara uygun değildir. Bu yolda gerekli iyileştirmeler yapılır; Şalpazarı-Şihkıranı-Erikbeli-Kürtün yolunun tamamı karayolları ağına alınarak standart hale getirilir; sonra Beşikdüzü ile Vakfikebir'deki limanlar da uygun düzey ve kapasiteye yükseltirirse, Trabzon Limanı'nın yükü hafifler; böylece Doğu'ya yapılan nakliyat ve İran'a yapılan ihracaat, Beşikdüzü-Şalpazarı-Kürtün-Erzurum hattına kaydırılırsa ulaşım daha kolay, kestirme ve ekonomik olur. Bunun doğal bir sonucu olarak da Şalpazarı bu ana transit yol üzerinde kalacağı için, Maçka gibi canlı ve dinamik bir ekonomiye sahip olacaktır.

Ortaya konulan fikirler için "gerçekleşmesi mümkün değildir; hayal ürünüdür" şeklinde düşünmemek gerekir. Önce büyük düşünmek, sonra o düşüncenin peşinden koşarak bunun mücadelesini vermek gerekir. Yani

Ortaya konulan fikirler için "gerçekleşmesi mümkün değildir; hayal ürünüdür," şeklinde düşünmemek gerekir. Önce büyük düşünmek, sonra o düşüncenin peşinden koşarak bunun mücadelesini vermek gerekir. Yani başka bir deyişle, *"Önce hayal et, sonra bu hayallerin önündeki engelleri kaldır, sonra da gerçekleştirme odasına geç..."*

başka bir deyişle, *"Önce hayal et, sonra bu hayallerin önündeki engelleri kaldır, sonra da gerçekleştirme odasına geç..."* İnancımız bu şekilde olmalıdır.

3. KÖYLERARASI BAĞLANTI YOLLARI

Eski göç yolları, köyden köye geçerek gitmekteydi. Köyler arasında tanışma, kaynaşma, kültür birlikteliği daha sıcak ve hareketliydi. Sonradan ana yol Ağasar Deresi kenarına indirildi. Hızlı ve kolay ulaşım için bu bir ihtiyaçtı. Ancak bunun sonucu olarak köyler birbirinden uzaklaştı. Çözüm olarak, Ağasar'ın doğu ve batı yakasında dereye paralel uzanan ve köyleri birbirine bağlayan birer bağlantı yolu oluşturulmalıdır. Bu yol kısmen mevcuttur, ancak iyi durumda değildir; iyileştirilmeli ve tercih edilebilir duruma getirilmelidir. Ayrıca Şalpazarı-İskenderli gurup yolu açılmalı, iç kesimlerin sahile inmeden birbiri ile kolay ve rahat ulaşımı sağlanmalıdır. Bunun yanında, Şalpazarı-Ge-yikli-Sis Dağı ve Şalpazarı-İnişdibi-Sis Dağı yolları genişletilerek asfaltlanmalıdır.

Yerel yönetimlerin bu projeleri gerçekleşmesi zordur hatta imkansızdır. Çünkü gelir kaynakları yoktur. Bu sebeple devlet desteği şarttır. İmkanlar ölçüsünde öncelik sıralaması yapılarak şu sorunlar da bu proje içinde yer almalıdır:

4. SİS DAĞI'NA "UZUNGÖL" YAPILABİLİR

Sis Dağı çok konuşuldu, çok yazıldı ama sorunlar hep yerinde saydı;

bir türlü çözüm üretilemedi. Sis Dağı için özel bir çalışma yapılmalı; "Yayla-Kent" projesi için zemin oluşturulmalıdır. Tarım ve Orman Bakanlıkları ile koordinasyon içinde, mevzuata uygunluk çalışması yapılmalı; gerekli izinler alınmalı; öncelikle yolun standardı, Bolu-Abant yolu düzeyine yükseltilmelidir. Pazar alanı düzene sokulmalı, tozlu-topraklı zemini kaplanmalıdır. Her yıl Sis Dağı Şenliklerinin arkasından insanların neden ishal olduğu düşünülmeli; bu gerçek artık yüksek sesle söylenmelidir. Şenlik günlerindeki genel tuvalet ve su sorunu çözülmelidir. Araçların park-piknik bölgesine geçişi, pazar içinden çıkartılmalı; cami önünden yeni bir yol açmak suretiyle bu yeni yola aktarılmalıdır. Böylece şenlik günlerindeki uzun kuyruklar ve çekilmekte olan çileler önlenmelidir. Göze halindeki bütün sular bir merkezde toplanmalı, yeterli yüksekliğe yer altına yapılacak olan büyük bir depoya pompalanmalı ve dağıtımı buradan yapılmalıdır. Bunlara ilave olarak Çayır Deresi üzerine Giresun tarafı ile anlaşarak bir gölet yapılmak suretiyle, Uzungöl'ün bir benzeri oluşturulmalıdır.

5. GÜZELLİKLER ÖNE ÇIKARILMALIDIR

Bilindiği gibi **Kalecik**'te bir kaleciğimiz var... **Acısı**'yumuz, Sis Dağı'nda **Halil Evliya**'mız; Hanyanı'nda **Kalpakkaya**'mız var... Bu kalenin -halk arasında- Cenevizlilerden kalma olduğu söylenmektedir. Hakkında gerekli araştırma yaptırılmalı; tarihçesi, gerekçesi, önemi yazılmalıdır. Kaleye ulaşım yolu yapılmalı, ziyarete açık hale getirilmelidir. Bir köye adını veren kalenin bu kadar silik kalması pek normal bir durum değildir diye düşünüyorum. Kalpakkaya ışıktandırılmalı; üzerindeki Türk Bayrağı daha büyük hale getirilmelidir. **Halil Evliya**, tam zirvedir ve muhteşem bir seyir imkanı sağlamaktadır. Doğallığı korunarak anıtlştırılmalı; tanıtımı yapılmalı ve ziyarete açılmalıdır.

6. YAYLALARDA YAPILAŞMA YASAL HALE GETİRİLMELİDİR

Yayla, Çepni Türkleri için vazgeçilmez bir kültürdür; yaşama biçimidir. Onlar, yayladan kopartılamayacak bir hayat sürdürmektedirler. Yaylalarda ikamet etmek için bu insanlara elbette bir mesken gereklidir. Güney'deki, Ege'deki araziler üzerindeki -turizm kapsamında ya da diğer düzenlemelerle- yazlıklara, otellere, motellere, pansiyonlara nasıl izin veriliyorsa; Karadeniz yaylalarında da benzer bir yolla, yasalara ve mevzuata uygun olarak; ölçüleri, tipi, yapı malzemeleri önceden belirlenmiş ev modellerinin, hazırlanacak imara uygun biçimde yapılmasına izin verilmesi, vatandaş ile devlet arasındaki mahkemelerde yığılan anlaşmazlık dosyalarının ortadan kalkmasını sağlayacaktır; sosyal barışa katkı oluşturacaktır; yöre insanının ülkesine sadakat duygularını artıracaktır. "Bu topraklar için kanımızı, canımızı verdik bugün kovuluyoruz, yasaklanıyoruz." şeklindeki şikayetler ve küskünlükler ortadan kalkacaktır.

7. İSTİHDAM ALANLARI AÇILABİLİR

Atalarımızın bir zamanlar işlettiği Kireçhane bölgesinde bulunan kireç kuyularını, kireç fabrikalarına dönüştürmenin zamanı çoktan geçti. Bu ocakları modern tesislerle ülke ekonomisine kazandırmak için artık çalışmalara başlamak gerekir.

Modern hayvancılık ve modern tarım alanında neler yapılabileceği konusunda hazırlanacak bir plan çerçevesinde eğitim, materyal/malzeme ve kredi desteği sağlanmalıdır. Süt inekçiliği, besicilik ve toplu ahır uygulamaları projeleri özendirilmeli, desteklenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Hayvancılık ve süt ürünleri fabrikası, yöre insanı için işsizlik dar boğazından bir çıkış kapısı olabilir. GİMKO(Geyikli İhtiyaç Maddeleri Kooperatifi)'nun süt fabrikası girişimi gibi teşebbüsler desteklenmelidir.

Aynı şekilde tatlı su kültür balıkçılığının ekonomik olup olmadığı, şişe

suyu üretiminin mümkün olup olmadığı araştırılmalıdır. Bununla birlikte akarsularımız üzerinde özel elektrik üretimine yönelik teşebbüslerin desteklenmesi, yeni girişimlerin sağlanması gerekir.

İlgili şirketlerle görüşmeler yapılarak cep telefonlarının çekmediği köy, mezra ve yayla kalmamalıdır.

Gökçeköy-Sazalanı arasında bulunan ve bir zamanlar işletilmekte iken sonradan kapatılan maden ocaklarının, tekrar işletilip işletilemeyeceği konusunda, kuşkulardan uzak bir çalışma yapılması gerekir. Eğer yöre ekonomisine bir katkı sağlayacaksa tekrar işletme yolları aranmalıdır.

8. ÇÖP VE ÇEVRE

Dünyada çöp, çöp olmaktan çıkarılmış, enerji ve hammadde kaynağına dönüştürülmüştür. Uygun olan bir kısmı enerji yakıtı olarak değerlendirilirken, bir kısmı da hammadde olarak tekrar üretime kazandırılmaktadır. Ülkemiz genelinde kirli kanalizasyon atıklarının direkt akarsulara ve denizlere verilmesi devri kapanmakta; arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra akarsulara veya denizlere bırakılmaktadır. Çöpler, belli merkezlerde kurulan çöp işleme merkezinde tekrar ekonomiye katılmakta; böylece çevre kirliliğinin önlenmesinde büyük mesafeler kat edilmektedir. Bilinmektedir ki, kentlerin yıldızı, yani kaç yıldızlı bir şehir olduğu; çevre kirliliği, yeşil alanları, denize gönderilen kirli atıkları ve havaya salınan kötü gazlar, yani hava kirliliği derecele-

Yayla, Çepni Türkleri için vazgeçilmez bir kültürdür; yaşama biçimidir. Yaylalarda, yasalara uygun olarak; ölçüleri, tipi, yapı malzemeleri önceden belirlenmiş ev modellerinin, hazırlanacak imara uygun biçimde yapılmasına izin verilmesi, sosyal barışa katkı oluşturacaktır; yöre insanının ülkesine sadakat duygularını artıracaktır.

riyle; yaktığı katı-kötü yakıtlarıyla ölçülmektedir.

Eskiden köylerde çöp yoktu. Çünkü pil, poşet, deterjan ve onların plastik kutuları yoktu. Bugün buna benzer daha çok sayıda endüstriyel malzeme atıkları, bütün köylerde kullanılmakta ve bunların atıkları büyük ölçüde dere ve ırmak kenarlarına dökülmektedir. Çöp abraları toplu çöpleri yamaçlardan aşağı dökmektedir. Yağmurlar sonucu yükselen dere suları bu çöpleri sürükleyerek denize indirmektedir. Sahiller, kendi kirliliğine bir de sürüklenerek gelen bu çöpleri eklemektedir. Bunun sonucu olarak daha da kirli bir hale gelmektedir. Bu nedenle bütün köylerde, beldelerde ve ilçe merkezinde bu çöplere ve atıklara bir çözüm bulunmalıdır. Bu sorunun çözüm yolları bellidir ve bilinmektedir. Ancak uzun ve başlı başına bir

GİMKO'nun hayvancılık teşebbüsü

Foto.: Kamil Bayraktar

Foto.: Abdullah Gülay

Sis Dağı-Hanyanı-Kalpakkaya

konu olduğu için ayrı bir yazıda ele almak gerekir.

Kanalizasyonun dereye verilirken arıtılması, elbette daha iyi olacaktır. Bunun hazırlanacak bir proje doğrultusunda ilgili fondan alınacak olan hibe desteği ile çözülmesi mümkündür. Ayrıca belde ve köylerde de, kanalizasyon ciddi sorun olmaya başlamıştır. Herkesin evinin önüne yapmış olduğu özel kuyusuna verdiği kanalizasyon atıkları, kadastro çalışmaları ve imar sonrası iskana açık alanlarda çıkan arsa niteliğindeki yerlere ev yapmak isteyen insanlara, diğer arsa sahipleri haklı olarak, "Atık suyunu nereye bırakacaksın? Tuvalet atıklarını ne yapacaksın?" şeklindeki tepkileriyle itiraz etmektedirler. O bölgeden geçirilecek olan bir kanalizasyon borusu sorunu çözecektir. Öyle ise alt yapıların önemli bir bölümünü oluşturan bu alanda da projeler hazırlatılmalı, kaynak aktarılması ve ihaleye geçilmesi için girişimlerin başlatılması gerekmektedir.

9. EĞİTİM

Şalpazarı'ndaki eğitim-öğretim düzeyinin ne durumda olduğunu, sınavlı liselere ve üniversiteye gönderilen öğrenci sayısına bakarak kolayca anlayabiliriz. Hiçbir geliri olmayan yöre çocuklarını, istikbal vaat edecek okullara gönderemeyen bir eğitimin acilen masaya yatırılması gerekir. Sorunlarının tesbit edilmesi, bu sorunları çözecek kadroların oluşturulması ve gerekli önlemlerin alınarak çözüm yoluna gidilmesi gerekir. Böylece yöre çocuklarını eski dönemlerde olduğu

gibi önemli lise ve üniversitelere tekrar gönderebilmenin ortamı sağlanmalıdır. İlçede ortalama olarak her yıl, bazen altı ayda bir kaymakam değişikliği yapılması, kadrolu öğretmen açığı bulunması, eğitim kadrolarındaki dinamizm ve idealizmin canlı tutulmaması, yetenekli öğrencilerin ayrıca ve özel olarak değerlendirilmemesi, varılan olumsuz sonuç üzerinde önemli bir etkidir.

10. KÜLTÜR

Yöre kültürünün sürekli araştırılması için **ŞAKÜLTAP(Şalpazarı Kültür Araştırma Projesi)** hazırlanmalıdır. Yöredeki araştırmacı ve yazarlar desteklenmeli, yeni araştırmacılar özendirilmelidir. Bu konudaki yayınlar finanse edilmelidir. Şalpazarı ilçe merkezine çok amaçlı bir kültür merkezi yapılırsa, burada yöre el sanatları öğretilir, sergilenir; yöre müziği öğretilir, uygulanır; yöre kültürü araştırılır, yayınlanır; yöre folkloru öğretilir, yaşatılır, temsiller verilebi-

lir; yerel kültürü evrensele taşıyacak geliştirme ve tanıtma ortamı sağlanmış olur. Ulusal ve Evrensel kültürümüz, ilçemize taşınır ve tanıtılır; tiyatrolar, temsiller verilir; turneye çıkanlar, ilçemize de uğrar. Böylece ilçemiz halkı, dış dünya ile bütünleşirken kendi kimliği ve kültürünü yaşatmış ve dış dünyaya göstermiş olur; böylece hak ettiği saygınlığı ve etkinliği elde eder.

Ağasar'ın özel işlemeli giysileri alanında başlatılan **ŞALGEY** girişimi desteklenmeli ve kurulacak olan dikim evlerinde üretilen kıyafetler, tanıtıma ve satışa sunulmalıdır. (Bu bağlamda Şal-Fed'in Ağasar giysilerine patent alması takdire şayan ve sevindiricidir.) Yine bölge müziğinin ezgileri tesbit edilmeli, notalara dökülerek arşivlenmeli; yöre sanatçıları organize edilmeli ve desteklenmelidir. Yöredeki her türlü mani, türkü, deyim, bilmece, ninni, ağıt, atasözü ve deyim gibi edebiyat/kültür ürünleri derlenip kitap haline getirilmelidir.

Bütün bu zorluklarına, ihtiyaçlarına rağmen adli olayların en az olduğu, asayiş yönünden hiçbir sorunun yaşanmadığı, yurt dışında çalışan genç işçilerinin gecikmeleri hariç, asker kaçağının bulunmadığı, ülkesine, milletine ve devletine sadakat konusunda en önde olan ve buna rağmen yeşil kartlı sayısının en az olduğu bu yöredeki vatandaşlarımızın her türlü hizmeti hak ettiğini bilmem ki hatırlatmaya gerek var mı?□

(*) : Araştırmacı-Eğitimci-Yazar.

Patenti alınmış Ağasar giysilerini, bölgedeki -özellikle genç-bayanlar, büyük bir zevkle giymektedir.

Foto.: Nurettin Bayraktar

KARADENİZ BÖLGESİ'NDE HAYVANCILIĞA GENEL BİR BAKIŞ

İlker BEKTAŞ(*)
Veteriner Hekimi

Karadeniz Bölgesi, coğrafi özelliklerinden dolayı, tarım ve hayvancılık açısından çok şanslı değildir. Sanayi açısından da çok büyük bir gelişmişlik yoktur. Turizm ise son zamanlarda -özellikle yayla turizminin gelişmeye başlamasıyla- biraz mesafe kaydetmiştir. İşte bu sebeplerden dolayıdır ki Karadeniz, gurbetçisi çok olan bir bölgedir.

Ülkemizde hayvan sayısının en çok olduğu illere bakıldığında, bu illerin büyük otlaklara sahip olduğunu görürüz. Karadeniz Bölgesi, geniş otlakları olmayan bir bölgedir. Bölge insanı, hayvanlarını otlatmak için yaz aylarında yaylalara göç etmektedir. Ancak Karadeniz Bölgesi, geniş meraları olmayan bir bölge olduğundan, bu durum sıkıntı oluşturmaktadır. Yaz aylarında nispeten yaylalarla durumu kurtaran hayvan sahipleri, kışın oldukça zor duruma düşmektedir. Yaz aylarında kısıtlı arazilerden çok zahmetli bir şekilde elde ettikleri otları, kışın hayvanlarına yedirmektedirler. Bölgedeki arazi şartlarından dolayı, tarım makineleri de fazla kullanılamamaktadır. İşler daha çok insan gücüne dayalı olarak yürütülmektedir. Çoğu zaman bu da yeterli olmamaktadır. İhtiyacı, para verip ot alarak karşılamaktadırlar. Hayvancılığın en büyük gideri zaten yem giderleridir. Jersey ırkı hayvanlar, kültür ırkı hayvanlara oranla daha az yem yerler. Bölgemizde maalesef hayvanlara verilebilecek konsantre yem yapmak da oldukça zordur. Silaj yapılan yer yok gibidir.

Şu da bir gerçektir ki, Karadeniz insanı, hayvancılıktan vazgeçememektedir. Birçok Karadeniz kadını, hayvanlarına çocuğuymuş muamelesi yapmaktadır. Bilimsel olarak bakıldığında ise, Karadeniz'de hayvancılık, verimli anlamda yapılamamaktadır. Bir hayvan, eti, sütü ve yavrusu için bakılır. Karadeniz Bölgesi'nde bakılan hayvanlar, genellikle Jersey ırkı sığırlardır ve et verimi oldukça düşüktür. Genellikle zayıf hayvanlardır. Süt veriminin de yüksek olduğu söylenemez. Ekonomik anlamda değerlendirme gerekirse, günde 15 litreden daha az süt veren hayvan, yetiştiricisine zarar ettiren hayvandır. Ancak bölgemizdeki hayvanların neredeyse tamamı günde 15 litreden fazla süt verememektedir. Bununla beraber Jersey ırkı hayvanların yağ oranı, kültür ırkı hayvanlara nazaran daha yüksektir. Bu oran, kültür ırkı hayvanlarda %3.5, Jersey ırkında ise %5 civarındadır. Yağ fiyatı, süt fiyatına göre daha yüksektir. Ancak bu hesaba göre bile günde 15 litre süt veren bir kültür hayvanının kazandırdığı parayı kazandırabilmesi için bir Jersey ineğinin günde en az 12-13 litre süt vermesi gereklidir.

Bir başka açıdan karşılaştırma yapıldığında, kültür ırkı hayvanların vücut ağırlıkları fazla olduğundan, yayla göçlerine ve mera otlamasına pek uygun değildir. Sıklıkla ayak hastalığına yakalanma riski vardır. Özellikle çakıllı, taşlı arazi yapısı, kültür ırkı hayvanları için sorun oluşturur. Jersey gibi hafif ağırlıktaki hayvanlar ise, bu arazi şartlarında rahat hare-

ket edebilmekte ve uzun göç yollarına dayanabilmektedir. Gerçi son yıllarda yaya olarak göçen yaylacıların sayısı hayli azalmış ve artık arabalarla göçler daha fazla görülmektedir.

Bölgemizde süt toplama işlemleri de pek pratik olmamaktadır. Zira yerleşim başka bölgelerde olduğu gibi bir arada değil, dağınıktır. Bir köydeki evin biri dağın tepesinde iken bir başka ev derenin içindedir. Sütün bozulmadan seri bir şekilde toplanması için bu, uygun bir durum değildir. Yerleşimin toplu olduğu köylerde soğutma sistemi kurulabilmekte ve fazla zaman kaybı olmadan süt toplama işlemi bitirilebilmektedir. Bu nedenle yöre halkı, tereyağı ve peynir üretimine daha fazla ağırlık vermektedir.

Bir bölgenin kalkınmasında önemli dört faktör vardır: Bunlar tarım, hayvancılık, sanayi ve turizmdir. Maalesef Karadeniz Bölgesi, coğrafi özelliklerinden dolayı, tarım ve hayvancılık açısından çok şanslı değildir. Sanayi açısından da çok büyük bir gelişmişlik yoktur. Turizm ise son zamanlarda -özellikle yayla turizminin gelişmeye başlamasıyla- biraz mesafe kaydetmiştir. İşte bu sebeplerden dolayıdır ki Karadeniz, gurbetçisi çok olan bir bölgedir. □

(*):1974 İstanbul doğumlu. Aslen Şalpazarı-Dereköy mahallesinden. Uludağ Ü. Veteriner Hekimliği Fak. mezunu(1997). Halen Gümüşhane Tarım İl Mdlğ. Hayvan Sağlığı bölümünde görev yapmakta.

Foto.: Sayvaçatak Dem.

Foto.: Kamil Bayraktar

İbrahim SARI(*)
Mimar

AĞASAR'DA YOK OLAN DEĞERLER / TARİHİ KÖPRÜLER...

Ağasarlı hemşerilerimi, geçmişimize ve tarihî miraslarımıza saygı duymaya; onları korumaya ve sahip çıkmaya davet ediyorum. Bu konuda, Şalpazarlı bir mimar olarak, bana verecek olduğunuz görevi de seve seve yerine getireceğimi bildiriyorum.

Bir milletin ayakta kalması, bazı değerlerini iyi tanımak ve gelecek kuşaklara aktarmakla olur. Bizler, tarihi miraslarımıza, gelenek ve göreneklerimize sahip çıkarak onları torunlarımıza olduğu gibi aktarırsak, ayakta kalmanın öncülüğünü yapmış oluruz. Çocukluk yıllarımdan beri değerlerini layıkıyla anlayamadığımız, dedelerimizden bize miras kalan -derelerin üzerine yapılmış- taş köprüleri görüyorum.

Bu tarihî köprülerin mimarı ve mühendisi isim isim bilinmiyor. Bilinseydi, söylerlerdi...Geçen bunca zamana karşı bir gelin kadar güzel, kral kadar vakurlu olan köprülerimiz halâ ayakta duruyorlar. Bu tarihî değerlerimizi yapan ustalar, kim olursa olsun, onlara saygı duymamak mümkün mü?

Ağasar'ı ziyaretimde, bu köprülerin durumlarını yakından görmek istedim. Geçen yıllara karşı hala ayakta idiler. Ama bana -mimar olmam hasebiyle- sitemli gözlerle bakıp serzenişte bulunduklarını duyar gibiydim. Bana, kendilerini bu kadar niye ihmal ettiğimizi, onları niçin korumadığımızı soruyorlardı sanki...

Bu güzelim köprülerin, Şalpazarı ilçesine ulaşımında yıllarca hizmet ettikten sonra, -teknolojinin gelmesiyle bu derelerin üzerine beton köprüler yapıldığından- artık kullanılmaz hale gelmesi iyi mi oldu? Arabaların geçişlerinin kolaylaşması açısından iyi olsa da, öte yandan tarihî miraslarımıza sekte vuruldu. Artık bu köprülerimiz, eskisi gibi kullanılmıyor. Yıllara meydan okuyan taşlar, ufak ufak parçalanmaya; aralarından dikenler ve ağaççıklar çıkmaya başlamış. Bu da, tarihî değerlerimizin son çırpınışlar içerisine olduğunu anlamaya yeter.

Bu tarihi eserlerin (lisan-ı haliyle) bana, "Derdimize çare ol." dediklerini hissettim. Ağasarlı bir mimar olarak içim burkuldu. O güzelim köprülerimizi kaybedeceğimizi

İbrahim Ağa Köprüsü / Fidanbaşı

Foto.: Mustafa Özdemir

düşündüm. Sadece taş köprüleri mi? Hayır. Ahşap evlerimiz, tekirlerimiz(seranderlerimiz) ve çeşmelerimizi de kaybedeceğiz.

Neler yapabiliriz, vatandaş olarak? Köprülerin üzerindeki dikenleri, çatlaklardan çıkan ağaççıkları temizleyebiliriz; topraklarla kapanan yerleri açabiliriz, diye düşünüyorum.

Sayın belediye başkanımızın, Ağasar'ın kültürüne, tarihî miraslarına, gelenek ve göreneklerine sahip çıkacağını biliyorum. Onun için de, bölgemizdeki bu taş köprüleri korumak, bozulan yerlerini onarmak, diken ve ağaççıklardan temizleyerek onları gelecek kuşaklara aktarmak -öncelikle- kendilerinin görevi ve sorumluluğunda olmalıdır. Ağasar vadisindeki kültür mirası niteliğinde olan köprü, çeşme, ahşap ve taş yapıların envanterlerini çıkararak fotoğrafları ile arşivlenmesini sağlayabilirsiniz.

Bu konuda, Şalpazarlı bir mimar olarak, bana verecek olduğunuz görevi de seve seve yerine getireceğimi bildiriyorum.

Ağasarlı hemşerilerimi, geçmişimize ve tarihî miraslarımıza saygı duymaya; onları korumaya ve sahip çıkmaya davet ediyorum. □

(*): **Mimar İbrahim SARI:** 1950 Şalpazarı-Fidanbaşı (Tımara) köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu Beşikdüzü'nde, lise tahsilinin bir kısmını Trabzon Lisesi'nde yaptıktan sonra Vakıfkebir lisesinden mezun oldu. Liseden mezun olduğu yıl, dışarıdan Öğretmen Okulunu bitirerek öğretmen oldu. Üç yıl öğretmenlik yaptıktan sonra İstanbul'a geldi. İ.G.S. Akademisi Mimarlık bölümünü bitirdi. İstanbul İl İmar Müdürlüğü'nde mimar olarak göreve başladı. Bitlis İl İmar Müdürlüğü olarak Bitlis'e gitti ve iki yıl bu görevi yaptıktan sonra istifa ederek İstanbul'da serbest mimarlık yapmaya başladı. 1994 yılında Adalar Belediyesi'nde İmar Planlama Müdürü olarak göreve başladı. 2004 yılında Maltepe Belediyesi'nde İmar Müdür Yardımcısı olarak görev yaptı. 2006 Temmuz ayında emekli oldu. Halen bir yapı denetim firmasında genel müdür olarak görev yapmaktadır. Evli iki çocuk babasıdır.

Zeynelin Köprüsü / Geyikli

Foto.: Kamil Bayraktar

ŞALPAZARI DERNEKLER FEDERASYONU'NUN ÖRNEK FAALİYETLERİ

SON ALTI AY İÇİNDE YAPTIKLARIMIZ

Yapılmış ve yapılmakta olan tüm organizasyon ve etkinliklerimizde bizlerle bütünleşen Ağasarlı hemşehrilerime, katkı sunan ve desteklerini esirgemeyen tüm dernek, kurum ve kuruluşlarımıza teşekkür eder, saygılar sunarım.

Harun ÖZDEMİR

Trabzon Şalpazarı Dernekler Federasyonu (Şal-Fed)
Genel Başkanı

2008 Yaz ayları, federasyonumuz için kayda değer verimlilikte geçti. Ulaşabildiğimiz tüm etkinliklere katılmayı -ilk sayısını çıkarmış olduğumuz **Ağasar/Kültür-Araştırma Dergimizin** tanıtımı için- bir fırsat bildik. Dergimizi öncelikle medyada gündem ettik ve bu bağlamda **Mavi Karadeniz** tv'de Sn.**Tahsin Usta**'nın yaptığı "**Karadenizin Nabızı**" programına Şal-Fed Gnl. Başkanı sıfatıyla bizzat katılarak canlı yayında bir saat dergimizi ve konularını konuştuk. Federasyon ve dernek yöneticilerimizle sizlerin sevgisine mazhar olmak için bakınız başka nerelerde bulunduk ve daha neler yaptık:

1- Haziran ayında 'İstanbul Ağasar Otçu Şenlikleri'mizin 12.sini, binlerce insanımızın katılımıyla gerçekleştirdik. Bu etkinliğimizde DSP İstanbul milletvekili Sn.**Ayşe Jale AĞIRBAŞ**, Kartal Belediye Başkanı Sn.**Arif DAĞLAR**, Üsküdar Belediye Başkan Yrd. Sn.**Hilmi TÜRKMEN** ve birçok sivil toplum kuruluşu liderleri ile bürokratlar ve saygı değer halkımız bizleri yalnız bırakmadılar.

2- Temmuz ayı içinde Trabzon Belediye Başkanımız Sn.**Volkan CANALIOĞLU**, Trabzon İl Emniyet Müdürümüz Sn. **Ferudun BOZ**, Trabzon İl Müftümüz Sn. **Ahmet BULUT**, Trabzon Valimiz Sn.**Nuri OKUTAN** il dışında olması nedeniyle Vali Yardımcımız Sn.**Orhan EYÖVGE** makamlarında ziyaret edilerek Ağasar dergimiz kendilerine hediye edilmiş ve ilin ve ilçemizin güncel sorunları hakkında bilgi alış verişinde bulunulmuştur.

3- Beşikdüzü Belediye Başkanımız Sn.**Mehmet KALAY** ve Beşikdüzü Tapu ve Kadastro Müdürü Sn. **Sinan ÇOLAKOĞLU** makamlarında ziyaret edilmişlerdir.

4- Trabzondaki Şalpazarlılar Kültür ve Dayanışma Derneği'nin düzenlemiş olduğu (Trabzondaki) geceye, fede-

Fotografılar: Turan Uzun

'İst. Ağasar Otçu Şenlikleri'mizin 12.sini, binlerce insanımızın ve kalabalık bir protokolün katılımıyla gerçekleştirdik.

rasyon yönetimi dernek başkanlarımızla birlikte katılıp destek vermiştir.

5- Şalpazarı kaymakamımız Sn. **Ahmet AKTAŞ** riya-
setinde, federasyon yönetimi ve dernek başkanlarımızın katılımlıyla, Şalpazarı'nın genel sorunları ve eğitim sorunları hakkında, ilçe milli eğitim toplantı salonunda özel bir toplantı yapılmıştır.

6-Şalpazarı Belediye Başkanımız Sn.**Mehmet MUHCU**, Şalpazarı Jandarma Bölük Komutanı Sn.**Hüseyin ŞENTÜRK**, Şalpazarı İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlileri, Şalpazarı İlçe Milli Eğitim Şube Müdürümüz Sn. **Enver KABATAŞ**, Şalpazarı İlçe Müftümüz Sn. **Ali Fuat BAYCAN** ve Şalpazarı'ndaki diğer kamu kurumlarının müdürleri ile Şalpazarı'nın sorunları hakkında bilgi alış-verişinde bulunulmuştur.

7- Ağasar giysisinin yaşaması için mücadele eden ve yıllardır geleneksel giysimizin terziliğini yapan **Pembe** hanım kardeşimiz, iş yerinde ziyaret edilmiş ve patentini aldığımız ağasar bayan kıyafetleri ile ilgili görüşleri alınmıştır.

8- Fidanbaşı köylülerinin yaptırmış olduğu “**Düz Tımar Camii**”nin açılışına federasyon yönetimi olarak katılmıştır.

9- Geyikli Beldesi ziyaret edilmiş, Belediye Başkanı Sn.**Muzaffer Türkmen**, belde sakinleri ve Ağasar dergimizin bazı yazarlarıyla Geyikli Belediyesi'nde sohbet toplantısı yapılmıştır.

10- Kadirga Otçu Şenlikleri sırasında Gümüşhane Valimiz Sn. **Enver SALİHOĞLU** ve Kürtün Belediye Başkanımız Sn.**Yakup TURGUT** ile birlikte Kadirga'daki Ağasarlı esnaflarımızı ziyaret ederken Kadirga'nın tarihî konumu ile ilgili vali beye brifing verdik. Kadirga Yaylası'ndaki obaların % 90'ını Ağasar'ın değişik köylerinden gelen insanların oluşturduğunu, yaylanın tarihî ipek ve göç yollarının kavşağında olduğunu anlattık. Herbir obamızın, üç köyün yaylasından oluştuğu; sadece **Eskala**'nın yedi köyün yaylasından oluştuğu gibi konularda kendilerini bilgilendirdik.

- Doğanç köylülerimizin geleneksel olarak şenlik yaptığı “**Karakısrak Yayla Şenlikleri**”ne katıldık.

- Alaca yaylasını ziyaret ettik; yaylacı vatandaşlarımızla sohbet edip hasret giderdik.

- Fidanbaşı köylülerinin düzenlediği “**Enişdibi Şenlikleri**”ne federasyon olarak katıldık.

- “**Sis Dağı Yayla Şenliği**”ne katıldık. Geyikli Belde-
mizin sınırları içinde bulunan yayla şenliklerinin bulunduğu alana, Geyikli ve Fidanbaşı köylülerinin otçularını birlikte indirdik. Sonra tüm bölge halkımızla elele horonlar eşliğinde kutlamalara devam ettik.

Trabzon Vali Yardımcımız Sn.Orhan EYÖVGE'yi ziyaretimiz esnasında.(soldan birinci)

Trabzon Belediye Başkanımız Sn. Volkan CANALIOĞLU'nu ziyaretimiz esnasında. (oturan)

Trabzon İl Emniyet Müdürümüz Sn. Ferudun BOZ'u ziyaretimiz esnasında. (soldan üçüncü)

Trabzon İl Müftümüz Sn. Ahmet BULUT'u ziyaretimiz esnasında. (soldan birinci)

11- İstanbul'daki derneklerimizin tüm etkinliklerine, gecelerine katıldık.

- Federasyon yönetim toplantılarımızı, farklı dernek merkezlerinde yaparak, derneklerimizin yönetici ve üeleriyle daha samimi temaslar sağladık.

12- Şal-Fed Gençlik Kolları'nın organize ettiği 2. Boğaz gezisine, federasyon yöneticileri olarak katılıp gençlerimizle kaynaştık ve çalışmalarına destek verdik.

13- Trabzon Belediye Başkanımız Sn.**Volkan CAN-ALİOĞLU**, Samandıra Belediye Başkanımız Sn.**Yusuf BÜYÜK**, Trabzon Dernekler Federasyonu Kurucu Başkanı Sn. **Tahsin USTA** ve birçok siyasi parti temsilcisi ile sivil toplum kuruluşları başkanlarını, federasyonumuzun öncülüğünde, Ağasar Şalpazarlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği merkezinde(Samandıra) ağırladık. Heyet, Ağasar halk oyunları gösterisi ile karşılanmış; yöresel yemek ikramlarından sonra, halkın da katıldığı sohbet toplantısı yapılmıştır.

14- Ağasarlı bayanlarımızın yüzlerce yıldır dikip giydiği yöresel bayan giysimizin patentini alarak kültür birikimimize sahip çıktık.

15- Ramazan Bayramı'nda tüm derneklerimizdeki bayramlaşma ve yöresel yemek(keşkek, bişi, sarma vb.) ikramlarına katılarak halkımızla bütünleştik. Bayramın birinci günü Üsküdar-Kirazlıtepe'de ve diğer bölgelerdeki (Darıca, Tuzla, Soğanlık, Samandıra) derneklerimizin üeleriyle topluca bayramlaştık. Sabah saat 11:00'da, derneklerimize bağlı üyelerimizle Kirazlıtepe'deki pazar meydanına kemençe ve davullar eşliğinde horonlar oynayarak geldikten sonra programımıza İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı'nın gösterisi ile başladık. Program, bayramlaşmalar ve halk konserleri ile devam etti. Gece yarısına kadar devam eden halk konserleri ile halkımız, büyük çoşku içerisinde kaynaştı.

Binlerce insanın topluca bayramlaşıp kucaklaşmasına vesile olan bu etkinliğimiz, dünyada bir benzeri olmayan ve Türk-İslam kültüründeki bayramların manasına yakışan güzelliklerimizdendir. Bu vesile ile, her yıl tekrarlanan bu etkinliğimizde -federasyonumuzdan hiç bir maddi katkı beklemeden- sahne alan tüm sanatçılarımıza teşekkür ederken -değerlerine ve geleneklerine sahip çıkan- halkımızı da tebrik ederiz.

Bunca etkinliklerimizi, altı ay gibi kısa bir zaman dilimi içinde yine sizlerle birlikte yaşayıp gerçekleştirdik.

Yapılmış ve yapılmakta olan tüm organizasyon ve etkinliklerimizde bizlerle bütünleşen Ağasarlı hemşehrilerime, katkı sunan ve desteklerini esirgemeyen tüm dernek, kurum ve kuruluşlarımıza teşekkür eder, saygılar sunarım. □

Şalpazarı kaymakamımız Sn. Ahmet AKTAŞ riyasetindeki toplantı esnasında.

Şalpazarı Kaymakamlığı Yazı İşleri Md. Sn. Mustafa Bektaş'ı ziyaretimiz esnasında. (oturan)

Şalpazarı Belediye Başkanımız Sn.Mehmet MUHÇU'yu ziyaretimiz esnasında. (soldan dördüncü)

Şalpazarı İlçe Milli Eğitim Şube Müdürümüz Sn.Enver KABATAŞ'u ziyaretimiz esnasında. (ortada)

Foto.: Kemal Sarı / Hasan Keskin

Şalpazarı İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlilerini ziyaretimiz esnasında.

Trabzon Şalpazarlılar Yard., Kültür ve Dayanışma Derneği'nin düzenlemiş olduğu gecede bir plaket töreni esnasında.

Şalpazarı Jandarma Bölük Komutanı Sn. Hüseyin ŞENTÜR'ü ziyaretimiz esnasında.

Ramazan Bayramında Üsküdar-Kirazlıtepe'de düzenlediğimiz "Keşkek Şöleni"ne binlerce Ağasarlı iştirak etti.

Beşikdüzü Tapu ve Kadastro Müdürü Sn. Sinan ÇOLAKOĞLU'nu ziyaretimiz esnasında. (soldan ikinci)

Keşkek Şöleninde Dereköy Kız ve Doğancı Erkek Halk Oyunları ekipleri muhteşem oyunlar sergilediler.

lenlerimizin sevilen ve cokulu sanatçısı
Halil Karagöz / Yaylacı

Birçok siyasi parti temsilcisi ile sivil toplum kuruluşları başkanlarını, federasyonumuzun öncülüğünde, Ağasar alpazarlılar Kültür ve Yard. Dern. merkezinde(Samandıra) ağırladık. / Soldan: Tahsin Usta (Trabzon Dern. Birliği eski başkanı, Trb Dern. Fed. kurucu başk. ve TS eski yöneticisi); Trabzon Bld. Başk.Volkan Canalıoğlu;Samandıra Bld. Bşk. Yusuf Büyük; BBP İst. il yöneticilerinden Mehmet Korkut; al-Fed Gnl. Başk. Harun zdemir.

Fidanbaşı köylülerinin yaptırmış olduğu "Düz Tımara Camii"

"Düz Tımara Camii"nin açılış kurdelasını alpazarı Bld. Bşk. Mehmet Muhcu(solda), alpazarı Müftüsü Ali Fuat Baycan(sağda) ve 25 bin YTL ile camiin onursal sahipliğini üstlenen esnafımız İbrahim Sarı(ortada) birlikte kestiler.

al-Fed Gençlik Kolları'nın organize ettiği 2. Boğaz gezisine, federasyon yöneticileri olarak katılıp gençlerimizle kaynatık ve çalışmalarına destek verdik.
<<<

al-Fed Gençlik Kolları Bşk.Onur Kutlu ztrk, 2. Boğaz gezisine katılanlara hitap ederken.
>>>

ZİYARET HEYETİ: al-Fed adına gerekletirmi olduğumuz bir dizi ziyaretler ve programlar esnasında heyetlerimizde u gönüllü kişiler bulunmuşlardır: Harun zdemir(al-Fed Gnl. Bşk.), Nurettin Yazıcı(Akta Dern.Bşk.), Kemal Sarı(Fidanbaşı Dern. Bşk.), Salih Kanbut(Fidanbaşı Drn. Bşk. Yrd.), Hasan zdemir(al-Fed Dsplt.Kur. Üyesi), Muzaffer Bayraktar(Sal-Fed Yn.Ku. Üyesi), Ali Demirtürk(Sal-Fed Yn.Ku. Üyesi), Baki Beldüz(Geyikli Drn. Bşk.), Hüseyin zdin(Sayvançatak Der.Bşk.), Mahmut Demir (Samandıra Ağasarlılar Drn. Bşk.),Mustafa Kemal Yamaç(al-Fed Yönt.Ku. Üyesi), Dursun Ali Yılmaz(Sal-Fed Yn.Ku. eski yesi), Alaattin Atalar(Fid. Dern.Yn. Ku.yesi), Ali Dursun(Sal-Fed Yn.Ku. eski yesi ve Kaçkar Tv yapımıcısı), Muhammet Sarı(Kemençe sanatçısı).

Bülent ŞİRİN(*)

bulentsirin1967@hotmail.com

“ŞALPAZARI NERESİ?”

Ne mutlu ki, artık “Şalpazarı neresi?” sorusu gündemden çıkmıştır ve bunda gelişen medyadan daha fazla derneklerin gayretleri rol oynamıştır. Geline nokta elbette yeterli değildir...Bundan sonrası eskisinden daha kolaydır. Şalpazarı siyasi, ekonomik, kültürel ve sanatsal faaliyetlerde ağırlığını giderek artırmalıdır; insan yetiştirmelidir. Bunun için de birlik, beraberlik olgusu şarttır.

Çocukluğumun geçtiği yetmişli yıllarda Şalpazarı nahiye-ydi. Gençler bilmeyebilir, nahiye ilçe ile köy arasında bir idari birimdi eskiden. Sonraları kaldırıldı ve yerine belde ikame edildi.

İşte o zamanlar başlıktaki can acıtıcı soruyu işitmek için bir yerde memleketimiz sorulduğu zaman “**Vakfikebir**” derdik. Belki yeni nesiller durumu anlamakta zorlanabilir ama bu gerçekten çok ağır bir soruydu. Çünkü bırakın yaban elleri, memleketimiz dediğimiz Vakfikebir’de bile Şalpazarı’nın neresi olduğunu bilmeyenler vardı.

Asırlardır bu topraklarda yaşayan, kendilerini iliklerine, genlerine kadar Trabzonlu hisseden, bu konuda hiçbir kuşku ve gıcınması olmayan Ağasarlılar, uzunca bir süre bu durumdan kurtulamayacaklardı. Gerçi denize kıyısı olan şehirlere bağlı küçük yerleşim birimleri içinde iç kesimlerde olanlar, her zaman daha şanssızdırlar ama Trabzon’da Çaykara, Maçka ve Tonya, Şalpazarı’yla aynı konumda hâttâ mesafe ve rakım olarak daha yüksekte olmalarına rağmen yıllar önce ilçe olmuşlar; devlet ve bilim adamları, sanatçılar, askerler yetiştirip adlarını duyurmuşlardı.

Gurbette de durum farklı değildi. Şalpazarı da, Trabzon’un diğer ilçeleriyle birlikte dışarı göç vermeye başlamıştı ama o diğer ilçeler, dernek ve vakıf gibi sosyal faaliyetlere çok önce girişmişlerdi. Şalpazarı, 90’lı yılların başlarına kadar bu kabuğu kıramadı. Sonraları -özellikle İstanbul’da- birbiri ardına kurulan dernekler, bugünlere kadar gelen uzun yürüyüşün başlangıcı oldu. Özel televizyonlar ve internetin yaygınlaşması, zengin, otantik ve orijinal bir kültüre sahip Ağasar’ın keşfedilmesine, akabinde de büyük bir ilgiye mazhar olmasına sebebiyet verdi.

Ne mutlu ki, artık “Şalpazarı neresi?” sorusu gündemden çıkmıştır ve bunda gelişen medyadan daha fazla derneklerin gayretleri rol oynamıştır. Geline nokta elbette yeterli değildir. Şalpazarı’nın coğrafi yerinin artık biliniyor olması, sadece sıfır noktasıdır; yani diğer ilçelerin çok önceleri başladığı yerdir. Bundan sonrası -dürüstlük ve çalışkanlıkla ilgili hiçbir problemi olmayan Şalpazarlılar için- eskisinden daha kolaydır. Şalpazarı siyasi, ekonomik, kültürel ve sanatsal faaliyetlerde ağırlığını giderek artırmalıdır; insan yetiştirmelidir. Bunun için de -çok fazla telaffuz edilen ama içeriği eksik ve yanlış algılanan- birlik beraberlik olgusu şarttır.

Bu eksik ve yanlış algılamayı biraz açalım. Birlik beraberlik denince, herkesin aynı yere bakması, aynı şeyleri düşünüp telaffuz etmesi, aynı istikamette adım atması vs. gibi

kavramlar akla gelir. Tabii böyle birşey olamayınca da birlik ve beraberliğin başaramadığı, asla başaramayacağı şeklinde umutsuzluğa düşülür. Halbuki işin aslı böyle değildir. Her insan farklı bir dünyadır; kimse bir başkasıyla birebir aynı değildir ve olamaz. İnsan unsurunun olduğu her yerde farklılıklar, çeşitlilikler, uyumsuzluklar, yanlış anlaşılmalara olacaktır. Bunu dezavantajdan avantaja çevirmekten başka çare yoktur. Avrupa Birliği(AB), birbiriyle asırlarca savaşan milletlerin biraraya gelmesiyle kurulmuştur ve nihaî hedefi tek bir Avrupa devletidir. Birlik ve beraberlik kavramını doğru yerinden kavramış Avrupalılar da karşılıklarına çıkan binbir zorluktan yılmamakta ve yollarına devam etmektedirler. Biz de bu minvalde, hedefe akşamdan sabaha varamayacağımızı; çabaların uzun soluklu olması gerektiğini ve önümüze çıkan bir takım engellerin, benzer her çabanın karşısına dikildiğini unutmamamız gerekir.

Buradan yine bu konuyla bağlantılı olan bir başka konuya geçmek istiyorum. Bu derginin ilk sayısında **Abdullah Gülay** Hocamızın enfes bir üslûpla kaleme aldığı “**Boşalan Köyler, Tütmeyen Bacalar**” adlı yazısını okuyup da yüreği burkulmayan, boğazı düğümlenmeyen hiçbir Şalpazarlı yoktur sanırım. Göç olgusu sadece günümüze ve bizim topluma mahsus bir olgu değil; tarihin her devrinde ve dünyanın her yerinde değişmeyen sosyal realitelerden biridir. Ne kadar türküler yakılsa, ne kadar yürekler dağlansa da bu böyle. İnsanlık var olalı beri aynı yerde yaşayan insan topluluğu belki de yoktur. Nihayetinde biz de doğup büyüdüğümüz topraklara uzun bir süre önce de olsa başka diyarlardan göç ederek gelmişiz. Bundan sonra göçü durdurmak, hiç değilse hızını kesmek adına ne mümkünse elbette yapılmalı; herkes elinden gelen gayreti göstermeli.

Çoğumuza aykırı ve belki de münasebetsiz bir örnek gibi gelebilir, durumumuzla birebir örtüşmeyebilir ama bence bu konuda Yahudi diasporasını örnek almalıyız. Üstelik bizim, kimseyi zorla topraklarından çıkarıp oraya yerleşmemiz gerekmiyor. Orası hâlâ bizim köyümüz, orada yaşayanlar bizim insanlarımız. Hem gurbette yaşayan bizler için hem de onlar için yapabileceğimiz çok şey var. Yeter ki, sahip olduğumuz güç ve potansiyelin farkına varabilelim.

Selam ve muhabbetle. □

(*)**Bülent Şirin**: 1967’de Şalpazarı’nda doğdu. (Merhum öğretmen Ali Osman Şirin’in büyük oğludur.) İlk ve ortaokulu Şalpazarı’nda bitirdikten sonra İstanbul’a yerleşti ve sırasıyla Kabataş Erkek L. ve İstanbul Ü. İktisat Fakültesi’ni bitirdi. Halen Matbaa ve reklam işleri yapmaktadır. **Günebakış** gazetesinde spor yazıları yazmakta ve aynı zamanda gazetenin İstanbul temsilciliğini de yürütmektedir.

YAYLALARIN HASI SİS DAĞI: ‘CAN YAYLASI’

Kamil BAYRAKTAR(*)
kamilbayraktar@mynet.com

Başta Geyikli Belediyesi olmak üzere bir şekilde irtibatı olanlar, Sis Dağı’nın potansiyelinin farkında. Dün de farkındaydı, bugün de farkında olup “insan” unsuru ile arasında kurulabilecek her türlü köprüyü kurmaya çalışıyorlar. Farkında olmayan ise, bir tek “idare”den öte icraat yapmamaya endeksli “fildişi kule” siyaseti erbabından başkası değil.

Geyikli’den Sis Dağı’na bakış

Foto.: Hakkı Bayraktar

Türkiye’nin en acı gerçeklerinden birisi, “doyurma” altyapısını kurma ve hazırlama sorumluluğu taşıyan mekanizmaların, üzerine düşeni zamanında -hatta çoğu zaman hiç- yapmaması sebebiyle, doğdukları yerde doyamayıp doyacakları yerlerde soluğu alan Anadolu’nun çilekeş insanının bu yolculuğunun, -dünyanın hiçbir ülkesinde görülmedik şekilde- bir “iç göç” hareketini gündeme getirmesi gerçeğidir.

Bu bir yana, aradan belki de bir ömre bedel uzun zaman geçtikten sonra, doydukları yere savrulma gerçeğini iliklerine kadar hissederek yaşayanların, “Toprak insanı çeker.” sözünü tekrar tekrar doğrularcasına doğdukları, dünyaya “merhaba” dedikleri, kişiliklerinin yögrularak kim-

liklerinin oluştuğu topraklara hasretle, iştiaqla, sevinçle, -yılın belli bir süresini geçirmek için de olsa- dönmekte oluşları da, ayrı bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Özellikle son on yıl içinde gözlemlendiği şekliyle, doydukları yere savrulan hemen herkes, doğduğu toprakların insana güven veren atmosferinden nasiplenebilme imkânından, -imkânlar elverdiği ölçüde- yararlanmaya çalışıyor. Göç veren iller listesinin üst sıralarında yer almakta olan Trabzon ilimiz de, ilçeleriyle, beldeleleriyle, köyleriyle birlikte bu gerçekten müstağni kalamıyor. Meseleyi Şalpa-zarı/Ağasar özelinde ele alırsak, bu bölgede doğup da doydukları yere savrulanları, doğdukları yere çeken faktörlerden birisi var ki, bu da **Kadırga**

ve ‘**Sis Dağı Yaylası**’ olarak tarih sayfeleri ve zihinlerdeki kayıtlarda kendine önemli bir yer edinmiş bulunmaktadır. Biz bu yazımızda -hasrete medar olan cazibesıyla- Sis Dağı Yaylası’nı tanıtmaya çalışacağız.

Muhteşem Bir Yayla!

Trabzon ve Giresun illerimizin sınırları içerisinde yer alan ortak bir yayla Sis Dağı. Daha çok Giresun-Eynesil ve Trabzon-Şalpa-zarı-Geyikli Beldesi halkının yoğun bir şekilde faydalandığı bir yayla. Osmanlı arşivlerindeki bilinen kaydına bakılırsa, “**Alakadir mezrai**” adıyla kendini gösterdiği 400-450 yıllık maziye sahip Geyikli Beldesi’nin, coğrafi olarak da sırtını dayadığı ve iç içe olduğu yakın bir yayla.

Asırlardır 'et ve tırnak misali' vazgeçilmezliğini haykıran Sis Dağı, muhteşem bir yayla özelliği taşıyor. Sisi, çisesi, ormanı, çimeni, soğuk suları, obaları, Kalpakkaya, pazaryeri, Camış Düzü, Halil Evliya Tepesi, Üvezli Alanı, Sandık Gölü, Çeğel Kaşı, Kayasisi, Dokuz Oluk Suyu, Kanlıkaya ile tam bir piknik, dinlenme, tatil ve yayla turizmi mekânıdır Sis Dağı...

Geyikli'den başka Eynesil, Görele, Beşikdüzü ve Şalpazarı'nın diğer köyleri için de bir yayla yeri olan Sis Dağı, adını, üzeri ve eteğinin çoğunlukla "sis"le kaplanmasından almış bulunuyor. Bazen tepeler günlük-güneşlik iken etekleri sis gölüne dönüyor. Böylece üstten bakıldığında, sanki denizi andıran doyumsuz bir manzara ortaya çıkıyor. Havanın açık ve güneşli olması, Sis Dağı'nın insan unsuruna sunduğu güzellikleri görmek için bir fırsat olmakla beraber çoğu günlerde çiseli, dumanlı ve sisli havaların kendini gösteriyor olması, -Sis Dağı'na hayran birçokları için- ayrı bir zevk ve tercih sebebi sayılıyor. Öyle ki, Antalya vb. gibi yörelerde sıcak ve kalabalığın baskısından bunalanların internet ve medyada gördüğü Sis Dağı'nda soluğu aldıklarına, "sis"in, "çise"nin arasında "topuk çimenler" üzerinde piknik yapmanın keyfini çıkardıklarına, "Bu havanın, bu çisenin, bu sisin kıymetini bilin." öğütlerine tanık olunuyor.

Sis Dağı'na nasıl mı ulaşıyor? Sis Dağı, sahile en yakın yayla özelliği ile biliniyor ve bu yaylaya en kısa, en kolay, en rahat şekilde Beşikdüzü-Şalpazarı-Geyikli veya Beşikdüzü-Şalpazarı-Acısü-Şıhkıranı yoluyla sadece 38 km. katedilerek ulaşılabilir.

Sis Dağı'nın Simgesi Kalpakkaya

Sis Dağı'nın yolunu tutanları, önce eski kireç kuyuları ile ünlü **Kireçhane** obası karşılar. Sonra resmen koruma altına alınan **Üvezli Alan**'a ulaşırsınız. Yemyeşil çimleri, çamları, soğuk suları, ihtiyaç giderecek alt yapısı ile tam bir piknik yeri olup hafta sonları sahil

şeridinden ailelerin akınına uğrayan **Üvezli Alan**'ı geçtikten sonra **Han-yanı Obası** sizi karşılar.

Çamların arasındaki boğazdan çıkıp da kafanızı kaldırdığınızda, kimilerinin 'ayaksız insan', kimilerinin de 'tünemiş kartal'a benzettiği dev bir kaya kütlesi görüş alanınıza girer. Bu kayanın adı **Kalpakkaya**'dır. Adını, başında kalpağı bulunan bir iri insan silüetine benzemesinden almış bulunan Kalpakkaya'nın baş kısmı gövde ile bitişik değil, sadece oturmuş vaziyettedir. Biraz zor da olsa üzerine çıkılabilen, bir kartal misali çevreye bakılabilen Kalpakkaya, heybetli görüntüsü ile Sis Dağı'nın simgesi özelliğini taşıyor.

Bir simge sayılan Kalpakkaya'nın solundan yolunuza devam ettiğinizde, her cumartesi günü pazarın kurulduğu pazaryerine varırsınız. Camii, oteli, kır kahvesi, çay ocakları, bakkalları, lokantaları, yeterli suyu, çeşmeleri ve -sadece şenlik günü sayısı yeterli olmasa da- temiz tuvaletleri, kapalı et kesim ve satış mekanları, kavurma pişirme yerleri ile pazaryeri civarından kendinizi biraz yükseklere, **Camış Düzü**'ne, **Eski Oba** başına, **Kanlıkaya**'ya attığınızda emsalsiz bir manzarayı önünüzde bulursunuz.

Heybetli haliyle adeta, "Hikayemi bilenler size anlatsın." fısıltısını duyarak yanından geçtiğiniz Kanlıkaya'nın da yüksekğinde, 2182 m. rakımıyla Sis Dağı'nın en yüksek yeri **Halil Evliya Tepesi**'ndeki emsalsiz manzarayı, Gü-

neş'in doğuşunu ve batışını izlemek gerçekten özel bir ayrıcalık arzeder. Alabildiğine muhteşem bir ufuk turu yapabilirsiniz. İçinizden, Hezarfen Ahmet Çelebi gibi kanat takarak uçmak gelir. Bazen öyle bir manzara gerçekleşir ki, sanki bir sis denizi ayaklarınızın altına serilir. Yorulmayıp daha da devam etmek isterseniz, **Erkek Su Obası**'na iner ve obaya adını veren ve bir zamanlar oluklarından balık da aktığı gözlenen **Erkek Su Çeşmesi**'nden kana kana içme imkanı bulursunuz. Sonra bütün bu nimetler karşısında, "Ne kadar şükretsek azdır!.." tefekkürüne dalarsınız.

Tepesinde Şehit Yatan Kayasis

Sonra biraz daha uzakları temaşa ederseniz, tepesinde yatan bir şehit albayı, biraz ötesinde tam zirveye diki- len ayyıldızlı bayrağı ve içenlerin, "Böyle lezzetli su görmedim..." ifadeleriyle hakkını teslim ettiği **Dokuz Oluk Suyu** (Eskiden tam dokuz tane oluktan aktığı için bu isim verilmiş) ile **Kayasis** mevkiî görüş alanınıza girer. Soldaki **Eynesil Obası** başındaki **Çeğel Kaşı** da, bu alandaki yerini alır. Eğitimci-Yazar **Abdullah Gülay**'ın 'Ağasar Çepni Kültürü' adlı eserinde burasıyla ilgili şunları yazmaktadır: "Eskiden bu yaylada çok fazla miktarlarda büyük ve küçükbaş hayvan beslenmekte, yani 'yaylak' olarak kullanılmakta ve bu hayvanların sütünün kiremit borularla 'kışlak' olan 'Çe-

Kalpakkaya (Heybetli görüntüsü ile Sis Dağı'nın simgesi)

Foto.: Kamil Bayraktar

Sis Dağı zirvesinden Ağasar'ı seyretmek bir başkadır!..

ğel'e akıtıldığı ileri sürülmektedir. Ge-yikli Köyü 1. İlkokulu Müdürü **Mehmet Türkmen** (merhum), çocukluğunda bu kiremit borularının kalıntıla-rını gördüğünü ifade etmektedir. Süt-lerin akıtıldığı mesafenin 5-6 km. ol-duğu düşünülürse bu yitik projenin ar-kasındaki gerçekleri araştırmak gere-kir."

Çeğel Kaşı'nı, içinde adeta bir san-dığı andırdığı için **Sandık Gölü** ve hemen akabindeki derin vadideki şela-leleriyle **Çayır Deresi** izleyerek, tab-loyu tamamlar.

Ruslara Karşı "Kudret Topları"

Yine 'Ağasar Çepni Kültürü' adlı kitapta belirtildiği gibi, 1. Dünya Sa-vaşında yurdumuzu işgal eden Ruslar, Sis Dağı'na da gelmişler ve bir sene kalmışlar. Rusların çadır yatakları, 1850 rakımda kurulan pazaryerinin karşısındaki düzlükte halen durmakta, hatta kazdıkları siper yerleri bile bu gerçeği hatırlatmaktadır. Yine işgal sı-rasında(1916-1918) Ruslar, Karadağ'-dan toprakla çevreyi döverken Sis Da-ğı'ndaki Halil Evliyası'ndan, sabah-lara kadar Ruslara cevap veren top seslerini duyanlardan bahsedilir. Yaş-lılar bu toplara "kudret topları" derler-miş.

Mal Yaylası Değil Can Yaylası

Temiz havası sanki insanın canına can, sağlığına sağlık katan Sis Dağı

için halk arasında, "*Mal yaylası değil, can yaylası*" deymi yaygın olarak kullanılıyor. Öyle ki, yine doğduğu yerden doyduğu yere savrulurak İstan-bul'da ikamete mecbur kalan yılların hastası Hacı Mehmet Evren, her yaz soluğu burada alıyor, "hasta yakını" gerçeğini bütün detaylarıyla yaşadığına tanık olduğumuz çilekeş eşi Hanım Evren teyze, "Mehmet amcan buralara gelince iyi oluyor." sözünü dilinden düşürmüyordu. Mehmet am-ca, Sis Dağı ile o kadar ileri derecede bütünleşmişti ki, "Rabbine dön!" em-rini bile Sis Dağı'nda duyuyor, "Top-rağı insanı çeker." gerçeğini ahirete rihlet etme boyutuyla Sis Dağı'nda ya-şıyordu. Onun içindir ki, bu yaylanın -özellikle Hanyanı, Üvezli Alan mev-

Sis Dağı, bir taraftan sağlığına sağlık katmak, dinlenmek, tatil yapmak için gelecek olanlara, "gel!" çağrısında bu-lunuyor; diğer taraftan da dört mevsimdeki her türlü faaliyet için adeta, "Ben buradayım." dercesine gerilmiş ok misali yatırımcılarını ve özellikle de, devletin eksik alt yapı yatırımlarını tamamlamasını bek-liyor.

kilerinde- sağlık hizmetleri dağıtan dinlenme tesisleri, kampları kurulaca-ğını öngörmek cana sıhhat boyutunu bilenler tarafından pek de uzak ihtimal olarak görülmüyor.

Adı Kavurma ile Özdeş

Sis Dağı'nda, yaz mevsiminde her cumartesi günü 1850 m. rakımdaki pa-zaryeri mevkiinde pazar kuruluyor. Otel, lokantaları, çayhaneleri de bulu-nan pazaryerinde kendini bulanlar, daha çok "et kavurma"sına rağbet edi-yorlar. Sis Dağı denilince akla ka-vurma geliyor. Kavurması ile de meş-hur Sis Dağı'nın adı, neredeyse ka-vurma ile özdeş hale gelmiş bulun-u-yor. Lezzeti Sis Dağı'na özel kavur-mayı yemek için kurulan sofralar ise, "topuk çimenler"ın üzerinden başkası değildir. Yanında salata, meyve ve Ka-radeniz'e has somun ekmeği olur. İçe-cek ise soğuk sudur. Kavurma, ya "kendin pişir kendin ye" usulünce, ya da belli bir ücret karşılığında kavur-macılar tarafından yapılıyor. Eti doğ-ramak, yağını, tuzunu, soğanını ver-mek de -çoğu zaman- etin sahibine ait-tir. Sis Dağı, "Ye kavurmayı, iç suyu" sözüyle de meşhur olup karpuz çatla-tan soğuk mu soğuk sularının hazmı kolaylaştırdığı, ne kadar çok yemek yenilirse yenilsin, insanın kısa süre sonra yine açlık hissetme tecrübesiyle sabit olarak biliniyor.

189. Şenlik Geride Kaldı

Temmuz'un üçüncü Cumartesi günü geleneksel '**Sis Dağı Şenlikleri**' yapılıyor. Sis Dağı Şenliği, Kadırga ile birlikte Karadeniz'deki yayla şenlikle-rinin anası-babası sayılıyor. Yöre halkı tarafından "**Otçu Haftası/Kaynak Haftası**" adı verilen bu şenlik, bilen-ler tarafından o kadar önemli sayılıyor ki, vakit yaklaştığında neredeyse her-kes kendini ona hazırlıyor. Türkiye ve dünyanın dört bucağına savrulanlar, yıllık izinlerini bu zaman dilimine göre ayarlıyorlar. Binlerce araba ile müthiş bir kalabalık Sis Dağı'na akın ediyor. Yıllar, hatta on yıllarca birbi-

rini görmeyenler, burada hasret giderme imkânı buluyorlar. Ayrılanları buluşturma, hasret gidermelerini sağlama boyutuyla da büyük bir fonksiyon icra eden şenliğin önemli bir bölümünü, geleneksel horon teşkil ediyor. Gelebilmek imkânı bulanlar da, Sis Dağı Şenlikleri ile özdeşleşen geleneksel horondan nasiplerini, ya horon halkasında yer almak, ya da seyretmek suretiyle almadan geçmiyorlar. Sis Dağı şenliklerinin ünü o kadar yayılmış bulunuyor ki, son on yıllarda kaymakamların, valilerin, milletvekillerinin, hatta bakanların bile bu şenliklere katıldıkları görülüyor. Tabii görüntü ve yazılı medyada da haberler ve haber programları eksik olmuyor.

Yayla Turizmi İçin Aranan Bir Yer

Kireçhane, Üvezli Alan, Hanyanı düzlükleri; Kalpakkaya, Sandık Gölü ve şelalesi; çam ağaçları içinde kıvrılıp giden şose ve patika yollarıyla doğal bir yürüyüş ve koşu parkuru özelliği taşıyan Sis Dağı'nın Üvezli Alan'ındaki çamların sıhhat dağıtan kokusu ciğerlere çekilirken, **Camış Düzü** çevresinde benzerinin başka yerde bulunmadığı ve yüzlerce yılda teşekkül ettiği söylenen ve "topuk" denilen çimler üzerinde yürüdüğünüzde vücudunuzdaki gerilimlerin toprağa aktığını hissedersiniz. Hepsinden önemlisi, yolu bu dağa düşenleri, obalarındaki güleryüzlü insanların, "Bu-

Sisi, çisesi, güneşi, temiz havası, çam kokusu, soğuk suları; benzeri başka yerde bulunmayıp yüzlerce yılda teşekkül ettiği söylenen "topuk çimenleri", yaz ve kış sporları imkânları, şenlikleri, pestili, kavurması ile Sis Dağı muhteşem bir yayla özelliği taşıyor. Onun içindir ki Sis Dağı'nı bilenler, "Mal yaylası değil, can yaylası" deyimini kullanıyor.

yurun hanemize! Bir çayımızı, soğuk ayrımımızı için. Bulunandan bir yemeğimizi yiyin. Kalacak yeriniz yoksa misafirimiz olun..." şeklinde samimi davetiyle karşıladıklarına tanık olursunuz.

Sis Dağı bir turizm etkinlik potansiyeline sahip olmanın yanı sıra yaz aylarında trakking yürüyüşü, çim kayağı, yamaç paraşütü ve kış sporları için de çok uygun bir yer olma özelliği taşıyor.

Bilenler Sis Dağı'nın Farkında

Geyikli Belediyesi, Sis Dağı'nın potansiyelinin farkında. Dün de farkındaydı, bugün de farkında. Dünün belediye başkanı Sn.**Ahmet Yüksel**

Gülay, emsalsiz güzellik ve nimetlerden faydalanması için "insan" unsuru ile Sis Dağı arasında kurulabilecek köprüleri kurmaya çalışmış, "insan" unsuru ile Sis Dağı arasındaki mesafeyi daha da yakın kılmak için uğraş vermişti. 2004'te göreve gelen, bugünün belediye başkanı Sn.**Muzaffer Türkmen** de, Sis Dağı'nın potansiyelinin farkında. Hem de Sis Dağı'na özgü "sis"in, yatırımlar konusunda dezavantaj değil avantaj olduğunu söyleyecek kadar farkında. "Sis Dağı'na gelenler 'sis'i severek, 'sis'in olduğunu bile gelecekle" diyor. Sahile en yakın yayla olma özelliği ve sahip olduğu potansiyel ile yayla turizmi sıralamasında Karadeniz'de birinci sırada yer aldığını söylüyor. Güney sahillerimize verilen önem ve teşvikin genelde Karadeniz yaylalarına, özelde Sis Dağı'na da verilmesi gerektiğini ifade ediyor.

Sis Dağı'nın farkında olmayan da var elbette. Farkında olmayan, hem de herkesten önce olması gerektiği halde olmayan; vaziyeti idare etmekten öte icraat yapmamaya kendini endekslemiş "fildişi kule" siyaseti erbabından başkası değil. Bu iddianın altını, Kültür ve Turizm eski Bakanı **Atilla Koç**'un Sis Dağı'na gelmesi, görmesi ve bu "muazzam yayla"nın turizm kapsamına alınması için gerekenin yapılacağını söylemesi istisnasıyla, yetkili ve etkili mercideki bazı siyasetçilerin, "doğduğumuz yer"lerde tanık olunan siyasî icraatlarıyla alabildiğine doldurmak mümkün.

Evet, Sis Dağı, bir taraftan hem sıla-i rahim, hem sağlığına sağlık katmak, dinlenmek, tatil yapmak için gelecek olanlara, "toprak"lıktan "vatan"lığa terfi etmişliğin anlamının farkında olunması gerektiğini de hatırlatarak "gel!" çağrısında bulunuyor; diğer taraftan da dört mevsimdeki her türlü faaliyet için adeta, "Ben buradayım." dercesine gerilmiş ok misali yatırımcılarını ve özellikle de, devletin eksik alt yapı yatırımlarını tamamlamasını bekliyor.□

(*): Gazeteci-Yazar

Sis Dağı Yayla Şenliklerinden bir kesit

DEVLETİMİZ İÇİN “YAYLA TURİZMİ” NE ANLAM İFADE ETMEKTEDİR?

Mustafa KÜÇÜK(*)
mustafakucuk@hotmail.com.tr

“1850 metre yükseklikte bulunan yaylaya, Erikbeli Turizm Merkezi yolundan 25 km. geçerek varılabilir. Burada çeşitli altyapı hizmetleri mevcuttur.”

Yukarıdaki açıklama Trabzon Valiliği'nin web sitesinden alınmıştır. (<http://www.trabzon.gov.tr/S.aspx?id=5>)

Dikkatinizi çekti mi bilmiyorum. **Sis Dağı** Yaylası hakkındaki bilgi iki satır bile değil. Sis Dağı ki, efsanelere konu olmuş. Geçmişi -yaklaşık- 500 yıl öncesine dayanan, geleneklere ev sahipliği yapmış, üzerine türküler söylenmiş, hasret diyarı. Nice insanları konuk etmiş ve nice yiğitleri yolcu etmiş bir yaylamız. Sis Dağı sadece bir dağ değil, aynı zamanda bir kültür, gelenek, bir yaşam tazi, özelemler diyarıdır.

İki ilimizin (Trabzon, Giresun) halkının bir arada yaşadığı, birlikte şenlikler düzenlediği, memleket hasretini giderdiği bir mekân.

Bu doğa harikası diyar, -Allah aşkına- iki satıra sığdırılabilir mi? İnternet ortamına girip “Sis Dağı” diye arama yaptırımda karşıma yaklaşık bin tane arama sonucu çıktı. Her birinde ayrı bir Sis Dağı özlemi ve hatırası anlatılıyor. Bu arama sonucu on binleri bulmalı idi. Demek ki bizler, hala Sis Dağı'nın farkında değiliz. Hala tanıtamamışız bu güzelim yaylamızı.

Sis Dağı'nın turizm kapsamına alınmasını istiyoruz, ama aldırıyoruz. Halbuki bu dağımızda her türlü turizm etkinliği düzenlenebilir.

Son zamanlarda bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de gelişme eğilimi içine giren “Dağ/Yayla Turizmi,” doğayla baş başa kalmak ve onu tanıma amacıyla yapılan ideal bir alternatif turizm biçimi. Dağ turizminin çeşitleri olarak; dağcılık, trekking(dağ yürüyüşü), bisiklet turları, çim kayağı vb. düşünülebilir.

Aslında sadece Sis Dağı olarak da düşünmemek lazım. **Karakısrak Yaylası, Alaca Yaylası, Göllü Alan, Sazalanı, Erikbeli, Ken Yaylası** vb.. yaylalarımızın da her birinin kendine has özelliği ve güzelliği var.

Karakısrak Yaylası’nı acaba kaç kişi biliyor? Benim yaşıım elliye dayandı. Çocukluğumdan hatırlarım, Beşikdüzü’nden yukarısı, yaylalarına Karakısrak’tan yürüme giderlerdi. Karakısrak’ta bulunan Buluğun “**Veysel’in Kahvehanesi**”nde bir gece konaklar, ertesi gün Kadırga Yaylası’na bağlı obalarına devam ederlerdi. Hakeza “**Otçular**” da, yine birinci günün sonunda Karakısrak yaylasında mola verir, dinlenir ertesi gün **Eskala**’ya, **Ağadaş**’a, **Davunnu**’ya devam ederlerdi.

O güzel gelenekler -maalesef- bugün unutuldu. Artık yaylalara kimse yürüyerek gitmiyor. Bu güzelim dağlarımız, eski günlerini özlüyor. Üzerinden geçen göçleri, kervanları, çan seslerini; en güzel elbisesini giyip koşarcasına yaylaya giden

genç kızlarımızı, delikanlılarımızı özlüyor. **Fol Deresi**’ni, **Göğösu**’yu, **Akise** yokuşunu acaba kaç gencimiz biliyor?

Bu dağlarla alakalı bir sürü efsane anlatılır. Bir tanesi şudur:

Rus işgali sırasında köylü yedi genç kız, namuslarına bir zarar verilmesinden korkarlar ve Sis Dağı’nın zirvesine sığınır. Daha sonra Rusların dağa doğru geldiğini haber alınca saçlarını birbirine bağlayarak kendilerini uçurumdan aşağı atarlar. Onların kendilerini attıkları yere -bu nedenle- “**Yedi Gelin Tepesi**” denmeye başlanır.

Bu yaylaları, gelenekleri, efsaneleri tüm Türkiye’ye hatta dünya uluslarına tanıtmak gerek. Bu görev de bizlere, o güzel gelenekleri yaşamış olan orta yaş sınıfına düşüyor.

Bugün İstanbul’da ve Türkiye’nin çeşitli illerinde hatta yurt dışında “Kültür ve Dayanışma Derneklerimiz” mevcut. Kültür ve geleneklerimiz, yok olmaya yüz tutmuştur ve “Beni unutmayın, yeni nesillere aktarın.” diye bağırmaktadır. Derneklerimize bu bağlamda büyük sorumluluklar düşmektedir.

Kamu kurumları bu görevi yerine getirmiyor. O zaman iş, derneklerimize ve federasyonumuza düşüyor.

Bizler, kökü Orta Asya’ya dayanan Oğuzlar’danız. Yaylacılık, bizim kanımızda var. Her ne kadar yerleşik hayata geçsek de, bizler yazın memleketimizdeki dağlara, yaylalara çıkmadan edemeyiz. Dağların zirvesindeki obalarımıza çıkmadan yaşayamayız.

Bugün gurbetteki hemşerilerimiz, izinlerini hep yayla zamanına, Otçular haftasına denk getirirler. İstanbul’da yaklaşık 70 bin Şalpazarılı yaşamakta. Yazın bunların en az 35-40’bini Şalpazarı’na gider. Hepsinde de yayla özlemi mevcuttur. Bizler, gerçekten farklıyız. Diğer bölgelerin insanı, Akdeniz’e, Ege’ye tatil köylerine koşarken biz Karadenizliler, memleket hasreti ile tutuşuruz. İznimizin ilk günü memleket yoluna düşeriz; bir gün sonrasını bile beklemeye tahammül edemeyiz.

Karadeniz’e, sadece Karadenizliler gidiyor. Tanıtamamışız o güzelim dağları, yaylaları, obaları. Sağ olsun, devletimiz de bizleri unutmuş; sadece başı dara düşünce hatırlamış Karadenizimizi, Karadenizliyi. Bugün hala doğru dürüst yolumuz yok. Turistik tesis ise, hiç yok denecek kadar az.

İş yine bizlere düşüyor. Karadenizli iş adamlarına, sanayicilere düşüyor.

Bu dağların, yaylaların turizme açılması demek, yöre ekonomisinin kalkınması demektir. Yörede yaşayan insanımız ve bizler bu bilince varırsak, yöremizin tanıtımını devletten beklemeyip, kendimiz bir şeyler yapma çabasına gireriz. □

(*): Sosyal Antropolog

Ercan SAYAL(*)
esayal@hotmail.com

Kadırga Otçu Şenliği

YAYLA YOLLARINDA...

Yayla yolculuğumuz 24 Temmuz gecesi saat 00:00'da İstanbul'dan başladı. 1095 km. yol katettikten sonra 17:00 sularında Ağasar'ın merkezi Şalpazarı ilçesine ulaştık. Yolda karşılaştığımız onca kazayı gördükten sonra, birkaç saat erken gitmek için çabalamadığımıza şükrettik.

Her yaz mevsimi, daha önceden belirlenen tarihlerde -ki bu genelde temmuz ayının ikinci haftası cuma günü olur- Kadırga şenlikleri düzenlenir. İnsanlar, bulundukları yerlerden Kadırga'ya topluca gelirler. Aklına esen istediği gibi Kadırga'ya gelebilir tabi, ama o zaman "çokluk" kavramı anlamsız olur. Diğer ilçeler kendi yolları üzerinden, Şalpazarı da kendi yolundan önce **Göllü Alan** dediğimiz, **Sinlice** köyünün biraz yukarısındaki bir alanda durur; burada birkaç saat horon eşliğinde piknik molası verilir. Burası aynı zamanda **Sinlice** köyünün geleneksel şenlik alanıdır.

Göllü Alan'da birkaç saat eğlenildikten, yiyip içildikten sonra yola devam edilir. Burada dileyen birkaç saat daha kalabiliyor. Ancak Kadırga'dan önce bir durak daha var ve cuma namazı da Kadırga'daki üstü açık camide kılınacak. (Göllü Alan, sadece Şalpazarı yolu üzerinde olduğundan, diğer ilçelerdeki insanlar buraya uğramak yerine Sazalanı'nda beklerler.) Bir süre sonra Şalpazarı Otçusu da **Sazalanı**'na gelir ve horonlar çoktan kurulmuştur. (Eğlenceye gelenler "otçu" diye adlandırılır. Kadırga'daki eğlencenin asıl adı da "otçu şenlikleri" dir./ "Otçu" tabiri, mısır tarlalarının otları kazıldıktan sonra yapılmasından kaynaklanır.)

Daha sonra buraya "Oğuz Otçusu" grubu da dahil olur ve Sazalanı düzlüğünde yine davullar, zurnalar, kemençeler konuşur; genci yaşlısı coşar, horonlar tepilir ve yola devam edilir.

Temmuz ayının ikinci haftası Cuma günü, son durak Kadırga'dayız.

Kadırga yaylasının en kalabalık olduğu gün, bu gündür. Belirlenen bu tarih dışında da, yaz boyunca her cuma günü Kadırga yaylasında pazar kurulur, eğlenceler düzenlenir.

Eskiden arabalar olmadığından, insanlar Kadırga'ya horon eşliğinde yaya olarak gelirlerdi. Günümüzde de bu geleneği yaşatmak isteyen bir çok insan, arabasını bırakır ve Kadırga'ya yaya olarak gelir.

Davul, zurna ve kemençe eşliğinde büyük horon halkaları(halkum) kurulur, Trabzon'un ve Gümüşhane'nin birçok ilçesinden insanlar burada toplanır ve eğlenirler. Deniz

Şalpazarı ilçesi

Göllüalan Şenliği

Sazalanı

Fotoğraflar: Ercan Sayal

seviyesinden oldukça yüksek olması nedeniyle burada pek ağaç bulunmaz ve sık sık sise rastlanır. Aslında rastladığımız bu sis, deniz seviyesinden baktığımızda gördüğümüz bulutlar gibidir. İnsanlar adeta bulutların içinde coşar, eğlenir. Tıpkı bir rüya gibi...

Cuma ezanıyla birlikte kemençe ve davullar susar, erkekler camiye, kadınlar pazar yerlerine koşarlar.

Akşam saatlerine kadar iyice eğlenip yorulduktan sonra yaylacılar obalarına, diğerleri de geldikleri yerlere doğru yola koyulurlar.

Yaylalar, yaz aylarında en iyi gezi/tatil alternatifidir. Hava ne kadar sıcak olursa olsun, soğuk esen rüzgar, bunalmayı engelliyor. Öyle ki, güneş teninize vurup sizi yakarken, siz soğuktan korunmak için mont dahi giyebiliyorsunuz. İki saat güneşte kalın, bir gram terlemezsiz; ama güneş cildinizi yakar, kızartır.

Yaylalarda insan yorulmuyor. Deniz seviyesinde 10 m. koştuğundan sonra 10 dakika kendimi toparlayamazken, yaylada 100 m. tepeye doğru koşmanın bedelini 20-30 saniye ile ödedim.

İnsanın hep yaylada kalası geliyor. Ne var ki, kış aylarında karlar altında kalan evlerde yaşamak zordur. Buna rağmen kışın bile yaylalarda kalan tektük insanlar vardır.

Yaylaların bir başka özelliği de, her daim buz gibi akan sularıdır. Bir o kadar da lezzetlidir bu sular. Kâh bir taşın arasından, kâh bir derenin kenarından bize sunulan buz gibi sular, her derde deva olmasa da, şifalı sulardır. İnsanlar, su kaynaklarını kaybetmemek için, buldukları her kaynağa bir oluk, çanak, çeşme vs. yapar ve isim koyarlar. “Çifte oluklar”, “Güldürük Su” (Güldür güldür akan manasında), “Gögösu” gibi.

Bu sular öyle soğuktur ki, bir dakika elinizi tutamazsınız. (Gerçi benim rekorum üç dakika ama, on beş dakika elimi hissedemedim, orası ayrı...)

Yayla deyince, yayla düğünlerini de unutmamak lazım. Günümüzde düğün salonları yerine yaylaları tercih eden çiftler de var. Teknolojinin taşınabilir oluşu, günümüzde burada da işe yaramakta. Obanın meydanına ses ve ışık sistemleri kurulur; yörenin en sevilen sanatçıları çağırılır; biraz da teknolojinin yardımıyla gençlerin de gönlü edilir. Sabahlara kadar düğün edilir. Yalnız bu düğünlerde hoş olmayan manzaralarla da karşılaşırız. Örneğin, bilinçsizce atılan silahlar. Trabzon ve çevresinde silah, özellikle köy ve yaylalarda vazgeçilmezdir. Ancak bazı bilinçsiz kişiler kazalara davetiye çıkartıyor.

Geleneksel Kadirga Otçu Şenlikleri’nden bir hafta sonra cumartesi günü ise “Sis Dağı Şenlikleri” yapılır. Sis ve dumanın pek nadir eksik olduğu bir dağ olduğundan, “Sis Dağı” adı verilen bu dağın tepesinde yine horonlar kuru-lur, yine davullar, zurnalar ve kemençeler konuşur. Okuyanlara belki bu kadar çok eğlence sıkıcı gelebilir; ama yaşayanlar için hiç de sıkıcı değildir. Karadeniz insanının belki bir yıl, belki uzun yıllar içinde tuttuğu coşku, bu tarihlerde sonuna kadar tezahür eder, yılın diğer zamanlarında, “Keşke biraz daha eğlenebilseydim!” demek için.

Kadirga Otçusu

Kadirga’dan çevreye bakış

Aktaş Obası / Kadirga

Gögösu Çeşmesi

Ancak ne kadar eğlenirseniz, o kadar özlersiniz; bu da ayrı bir durum tabi.

Kadırga ve Sis Dağı'ndan sonra, bir diğer yaylamız da **'Karakısırak'**tır. Kadırga'dan buraya gelebilmek için **Ali-meydanı**'ndan geçip, Tonya'ya gideceğiz. Ama Alimeydanı'na gelip de yaklaşan dumanın güzelliğini temaşa etmek olmaz tabi...

Tonya'dan eski bir yolla Karakısırak'a çıkmak mümkün. Ancak bu yolun aracımızı fazlasıyla zorlayacağını farkına varınca daha uzak olan yolu tercih ettik. **Erikbeli** yaylasından geçerek tekrar Sazalanı ve Göllüalanı'ı geçtikten sonra, Sinlice köyüne gelmeden hemen önce küçük bir tabelanın rehberliğiyle Karakısırak yaylasına giden yola girdik. Birkaç saat sonra Karakısırak'a ulaştık.

Bu yayla, diğer yaylalara nazaran biraz daha alçakta olduğu için, burada ormanlık arazi bulunmaktadır. Bilinçsizce kesilen ağaçların bıraktıkları boşluklar gözlerimizi yaşırtıyor. Neyse ki, artık bir ağaç kesmek isteyen, aynı cinsten ağacın belli sayıda fidanını dikmek zorunda. En azından, gelecek nesiller, arkamızdan lanet okurken, biraz daha anlayışlı olurlar.

Burası, köylere nazaran daha serin; Kadırga ya da Aktaş Yaylası'na nazaran ise daha sıcaktı. Ama yayla bu, ne olacağı belli olmaz. Az önce sıcaktan kavrulurken beş dakika sonra yağın yağmur ve soğuk esen rüzgar yanınıza almadığınız montlarınıza koşturur.

Geceleri uyku tutmazsa, "Karakısırak Kahvesi" sizin için güzel bir imkan. Bunun dışında başka da alternatifiniz yok zaten. Bu yer, aynı zamanda yaylanın bakkalı konumundadır. Sigara ve gıda ihtiyaçlarınızın çoğunu buradan karşılamak zorundasınız.

Karakısırak'a da uğradıktan sonra, yavaş yavaş geri dönüş yoluna koyuluyoruz. Önce Şalpazarı'na iniyor oradaki arkadaşlarımızla vedalaştıktan sonra tekrar İstanbul'a dönüyoruz. Ama yaylaların tadı damağımızda...Şimdiden gelecek yılın aynı mevsimini iple çekmeğe başladık bile...□

(*): **Ercan Sayal**: Şalpazarı-Düzköy'lü bir ailenin çocuğu olarak 1984'de İstanbul'da doğdu. 2002 yılında Üsküdar Tic. Mes. Lisesini bitirdi. Askere gidene kadar çeşitli işlerde tecrübe sahibi oldu. Askerden sonra bir süre çeşitli işlerde çalıştıktan sonra 2006'da başladığı Dumlupınar Ü. İthalat-İhracat bölümünü 2008'de bölüm ikincisi olarak bitirdi. / Şimdi, Açıköğretim Fak. İşletme bölümü 3. sınıf öğrencisi olarak tahsilini sürdürüyor.

Sis Dağı Çayır Obası

Foto.: Mustafa Atalar (Güdün)

Ali Meydanı ve Çeşmesi

Karakısırak Yaylası

Fotoğraflar: Ercan Sayal

Alaca Yaylası / Bu sene gezmek nasip değilmiş...

Kuşatan dumanın tablolaştırdığı Karakısırak

Foto.: Beldüz

MİLLÎ ŞUURUN YENİDEN ŞAHLANMASI YA DA KALPAKKAYA'DA TÜRK BAYRAĞI

Bugün bayrağımıza aşık bir vatandaşımız sayesinde yeni gönderine çekilmiş dev Türk Bayrağımız, Kalpakkaya'da da manasına uygun olarak dalgalanmaya devam etmektedir. Kutsal bayrağımız, bütün vatan sathında -aynı anlamda- ilelebed dalgalanmaya devam edecektir.

Milletimizin milli ve manevi değerlerine -içten ya da dıştan- ne zaman bir saldırı olursa, millet -devletin öncülüğünde- canı pahasına değerlerine sahip çıkar. Tarih boyunca hep böyle olmuştur. Bugün de -istiklalimizin ve mukaddesatımızın sembolü olan- ay yıldızlı bayrağımıza zaman zaman yapılan saldırılar, milli şuurun yeniden şahlanmasına sebep olmuştur. Bayrağımızdaki "hilal", milletimizin "Allah" inancını; "yıldız", "Muhammed" sevgisini; "al renk", "vatan için canlarını vermiş şehitlerimizin kanını" sembolize eder. Şair ne güzel ifade etmiş; "Bayrakları bayrak yapan, üstündeki kandır; / Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır." (Mithat Cemal Kuntay)

Milli-manevi değerlerimizden birisi olan şanlı bayrağımızın anlamını yeniden canlandırmak, onun temsil ettiği vatanımıza göz dikenlere korku salmak amacıyla olacak, devletimiz -resmi bir kararla- ülkemizin/şehirlerimizin hakim noktalarına dev Türk bayrakları dikmiştir.

Bu durumdan etkilenen 1944 Geyikli doğumlu işçi emeklisi **Ahmet Bayraktar** (Kirazoğlu) da, bu milli şuurulanma kampanyasına kendi çapında katkı sağlamak amacıyla Ağasar'ın sembolü Sis Dağı zirvesindeki Kalpakkaya'nın tepesinde bayrağımızı dalgalandırmıştır.

Geçtiğimiz yılın yayla şenlikleri sırasında, bu teşebbüsü ile alakalı olarak kendisiyle görüştüğümüzde, içindeki aşkın gerçeğe dönüşme seyrini bize şu şekilde anlattı:

"Bu iş benim yıllar yılı aklımda idi. Hiç kimseye demedim. Seneler geçti, belediye olsun, dernek olsun bu işi kimse aklına gelip de üstlenmedi. Bir ara İstanbul'a vardım; dönerken, Samsun'a yeni garaja girerken, yedi ay evveli, karşıma dev bir bayrak çıktı. İçim cız etti, hoşuma gitti. Büyük heyecan duydum. Çok yakıştığını gördüm. Gelirken taa Trabzon'a kadar baktım, yüksek yerler, tepeler büyük bayraklarla süslenmiş. Hemen aklıma geldi, burada, Kalpakkaya'da niye olmasın, dedim. Bir gece hazırlık yapmaya başladım, kimse duymadan. Buraya bir bayrak dikeyim; beni asamazlar ya! dedim...Bacanakla direk dibini hazırlayıp dökümünü döktük ve bayrağı diktik.

Foto.: Hakkı Bayraktar

Kalpakkaya'ya Türk bayrağı dikmeye vesile olmanın haklı sevincini yaşayan Ahmet Bayraktar (Kirazoğlu)

Görenler, "Çok yakıştı!" dediler. Sonra bu işi resmileştirene kadar tekrar söktüm. Kaymakamlık Yazı İşleri Müdürü **Mustafa Bektaş**'a gittim. Allah razı olsun, yardımcı oldu. Kaymakamdan oluru aldık ve resmî izinle bayrağı tekrar diktik. (Mayıs 2008) Çok güzel oldu ama direği biraz kısa oldu. Şimdi 7,5 m. direk ve büyük bir bayrak dikeceğim. Bana bu konuda destek olan başta kaymakamımıza, Geyikli Belediyemize ve Mustafa Bektaş Beye çok teşekkür ediyorum. Yeni direk için belediyemiz destek olmuştur. Bu işi, daha çok gençlerimize bayrak sevgisini aşılamak için yaptım. Benim içimdeki bu bayrak sevgisini, ilkokul öğretmenim **Ahmet (Sarıkan) Kurtoğlu** ateşlemiştir. Bana taa o zamanlar bir bayrak şiri ezberletmişti; hâlâ hatırlımda:

'Bayrağım

*Göklerde bir eşin var;/ Bir güzel kardeşin var.
Al bayrak çık yanıma,/ Dalgalan kana kana;/
Bu canım kurban sana!'"*

Bugün bayrağımıza aşık bir vatandaşımız sayesinde yeni gönderine çekilmiş dev Türk Bayrağımız, Kalpakkaya'da da manasına uygun olarak dalgalanmaya devam etmektedir. Kutsal bayrağımız, bütün vatan sathında -aynı anlamda- ilelebed dalgalanmaya devam edecektir. **Arif Nihat ASYA**'nın "Bayrak" şiirinin şu dizelerindeki manada dalgalanmaya devam edecektir:

*"Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı;
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.
Senin altında öleceğim.*

*Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim:
Yeryüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim!"* □

Haber/Yorum: **İ. Hakkı ALEMDAR**

Türk bayrağı, Kalpakkaya'da bir başka dalgalanıyor!..

İbrahim KARAGÜL(*), dünyayı, -özellikle Ortadoğu ve İslam Coğrafyasını- iyi okuyan; akıl, duygu, bilgi ve coşkuyu bir arada barındıran nadir yazarlarımızdan birisi. Engin tefekkür ve öngörülerıyla, en karmaşık sorunlarda ve birbiriyle alakasız olaylarda yakaladığı ilginç bağlantılar, komplo teorisyenlerini bile şaşırtacak düzeyde. Karagül'ün en ciddi yazılarını bile sıkılmadan okumak mümkün. Tabi bu kadar hafif okunan yazıların içerdiği bilgiler tartıldığında Karagül'ün farkı da ortaya çıkıyor.../ Kendisiyle, dünyamızın bugün içinde bulunduğu siyasi, ekonomik ve sosyal krizi; Ortadoğu'daki son vahşeti ve ülkemizin bu olaylar karşısındaki rolünü/duruşunu editörümüz **Mustafa KÜÇÜK** konuştu.

“21. YÜZYIL TÜRKİYE'YE BÜYÜK ROLLER HAZIRLIYOR...”

“Şimdi yeni bir dünya kuruluyor. Çok kutuplu, çok merkezli bir dünya. Bu büyük dönüşümün adresi Avrasya kuşağı. Türkiye bu kuşağın tam merkezinde. Geniş tarihsel birikimi, Türkiye'yi yeniden kendi coğrafyası için roller üslenmeye zorluyor. Her üç kırılmadan ve şoktan sonra parlak bir medeniyet sıçraması yaşanmıştı. Bu şimdi tekrarlanıyor ve öncekilerde olduğu gibi, bu büyük atılımın da mimarları belli gibi... Türkiye'nin çok daha belirgin biçimde öne çıktığını, güçlendiğini, belirleyici bir ülke olacağını göreceğiz...”

Dünyanın bugün içinde bulunduğu siyasi, ekonomik ve sosyal krizi genel olarak değerlendirir misiniz?

Karagül- Öncelikle bu çok geniş bir soru. Sadece siyasi durum, sadece sosyal ve kültürel gelişmeler, sadece ekonomik durum üzerinde dursak bile detaylara girmemiz zor olabilir. Detayları ortaya koymadan da gerçeği tam olarak yalamak mümkün olmayacaktır. Şöyle bir genelleme ile başlayayım:

Dünya, insanlık tarihinin kırılma dönemlerinden birini daha yaşıyor. Bu dönemlerden en sonuncusu Birinci Dünya Savaşı'ydı. Hem dünya tarihi açısından hem bizim tarihimiz ve coğrafyamız açısından gerçek anlamda bir kırılmaydı. Dünyanın belli başlı merkez güçleri, bu savaşla haritaları değiştirmiş, güç dengelerini temelden sarsmış,

“Artık çok kutuplu bir dünyada yaşayacağız. Çok başkentli bir küresel ekonomik düzen oluşacak. Çin, Rusya, Hindistan, Brezilya gibi yeni yükselen güçler, 19. ve 20. yüzyıl tek yanlı Batı hakimiyetini sona erdirecek gibi...”

savaş sonrasının güçler dengesine göre yeni bir dünya düzeni inşa etmişlerdi. Yeryüzünün en güçlü imparatorluklarından birini, küresel sistemin en merkezî aktörlerinden birini devre dışı bırakmış, onun bıraktığı boşluğu zayıf ve kontrol edilebilir devletçikler şeklinde yeniden dizayn etmişlerdi.

Bunların bizim coğrafyamıza etkileri nasıl oldu?

Karagül- Bizim tarihimiz açınsansa bu tam bir yıkımdı. Yeryüzünün orta kuşağını oluşturan, Atlantik'ten Pasifik'e kadar uzanan, siyasi, ekonomik ve askeri güvenlik stratejileri açısından en hassas bölgesinde yaşayan Müslüman toplumlar tamamen korumasız kalmış, yüzyıllar sonra yeniden sömürge altına girmiş, otoriter yönetimler altında kendi varlıklarından ve güçlerinden habersiz yaşamak durumunda bırakılmışlardır. Bu yüzden de Müslüman toplumların gerçek anlamda bir 20. yüzyılı olmamıştır. Bu yüzyıl onlar için bir nevi “kayıp yüzyıl” olarak tarihe geçmiştir.

Birinci Dünya Savaşı ile kendini hissettiren derin kırılmadan sonraki İkinci Dünya Savaşı ise, daha çok, Batı'nın kendi içinde yaşadığı bir kriz olmuştur. Batı denetimindeki dünya sistemi, bu savaşla yeniden yapılandırılmıştır. Dolayısıyla İkinci Dünya Savaşı insanlık tarihi, özellikle de Müslüman toplumların tarihi açısından gerçek bir tarihsel kırılma anlamına gelmemektedir.

Bizler bu tarihsel kırılmayı, büyük buhranı daha önce de yaşadık. Bunlar; Haçlı savaşları ve Moğol istilasıdır. Bu iki büyü yıkımdan sonra da bu coğrafya parlak bir gelecek inşa etti. Son buhran yani Birinci Dünya Savaşı sonrası da aynı beklentiye sahip olmak hiç de yadırganacak bir şey olmayacaktır. 21. Yüzyıl boyunca süren yıkımın etkilerini şimdilerde ortadan kaldırma döneminde içinde bulunduğumuz coğrafya. Bu yeniden fark edildiği için ABD liderli-

Foto.: Yeni Şafak

ğindeki Batı, Müslüman dünyaya ve kontrol ettiği coğrafyaya yönelik yeni bir saldırı dönemi başlattı. 21. Yüzyıl, değişik gerekçelerle, farklı siyasal söylemler meşrulaştırılmaya çalışılan bu saldırılarla başladı.

Bugünkü durumu, tarihsel bir kırılma, dönüm noktası olarak kabul etmemizin sebebi de bu. Türkiye'nin tam merkezinde bulunduğu coğrafya, bu saldırılara rağmen 21. yüzyılın başlarında güçlü bir sıçrama dönemi başlatmıştır. Bunu, bütün itirazlara rağmen, rahatlıkla söyleyebiliriz. Haçlı Savaşları ya da Moğol istilası sonrası gibi, yükselmenin "üçüncü dalga"sı aslında başlamıştır. Bu yüzden Batı'nın tek yanlı küresel hakimiyeti, tek merkezli siyasi ve ekonomik düzeni 21. yüzyılın başlamasıyla sona yaklaşmıştır.

Peki ya bugün? Daha yakın döneme gelirse neler söyleyebilirsiniz? Daha güncel gelişmeler üzerinden değerlendiresek...

Karagül- Bu genel özetten sonra daha güncel şu özeti yapabiliriz: İşte bu yeni kırılma döneminde dünya sisteminin yeniden tanzim edildiği yılları yaşıyoruz. Sistemik değişim, bir yandan küresel aktörleri yeniden tanımlarken diğer yandan yeryüzünün fay hattı olarak gösterilen yoğun olarak bizim coğrafyamızda devasa gerilimlere, krizlere, ayrışmalara, çatışmalara, işgallere neden oluyor.

11 Eylül saldırılarının sonuçları, hemen ardından Afganistan'ın işgali, sonrasında Irak'ın işgali, ABD-İsrail ile İran arasındaki kriz, terörle mücadele adı altında dünya genelinde yürütülen operasyonlar, Müslümanların yaşadığı topraklarda etnik ve mezhep çatışmalarını kışkırtmak, dünya genelinde kimlik çatışmalarını tahrik etmek, acımasız bir ekonomik savaşı gizli gizli yürütmek, insanlığın ortak birikimini yok etmek, yeryüzünün kaynakları üzerinde tahakküm kurmak, sadece bir boru hattı uğruna bir ülkeyi işgal etmek gibi, son derece köklü sorunlarla karşı karşıyayız.

Herşey onların planladıkları, tasarruf ettikleri gibi mi gelişiyor?

Karagül- Irak ve Afganistan'dan sonra Somali, Sudan, Pakistan gibi bölgelerde ciddi krizler yaşanmasından endişe ediliyor önümüzdeki yıllarda. Karadeniz'de gerilimlerin çıkmasından korkuluyor.

Ama bu savaşları, krizleri planlayanlar yani dünyayı yö-

"Atlantik merkezli tek kutuplu dünya düzeni tarihe karışıyor. Yine Atlantik merkezli dünya ekonomik sistemi de kökünden sarsılıyor. Zenginlik ve güç Doğu'ya kayıyor."

11 Eylül 2001, İslam Âlemine yönelik işgallerin meşrulaştırılması için bir senaryo muydu?..

netenler yani 21. yüzyılı şekillendirmeye çalışanlar hiç beklemedikleri, aslında öngörüp de üstesinden geleceklerini düşündükleri büyük bir krize sürüklendiler. ABD-Avrupa merkezli küresel liderlik sorgulanırken, tartışılmaz ekonomik üstünlükleri de sarsıcı bir yara aldı. Şimdi, ABD'nin bütün stratejilerini yeniden sorgulamasına yol açacak, belki de 2. Dünya Savaşı sonrası yaşadığı yükselme devrini sona erdirecek bir kriz bu. Atlantik merkezli tek kutuplu dünya düzeni tarihe karışıyor. Yine Atlantik merkezli dünya ekonomik sistemi de kökünden sarsılıyor. Zenginlik ve güç Doğu'ya kayıyor. Artık çok kutuplu bir dünyada yaşayacağız. Çok başkentli bir küresel ekonomik düzen oluşacak. Çin, Rusya, Hindistan, Brezilya gibi yeni yükselen güçler, 19. ve 20. yüzyıl tek yanlı Batı hakimiyetini sona erdirecek gibi.

İşte bu büyük değişim, Avrasya hattında yeni krizlere, savaşlara neden olacak. Ortadoğu'da belki İsrail-İran krizi yaşayacağız. Bölgedeki otoriter rejimlerin çöküşünü izleyeceğiz. Tıpkı diğer yeni aktörler gibi, Ortadoğu'da bazı ülkelerin yükselişine tanıklık edeceğiz.

Türkiye'ye gelelim. Bundan sonra size göre nasıl bir Türkiye göreceğiz?

Karagül- Belki de Türkiye'nin yüz yıl sonra yeniden yükselişine, kendisiyle birlikte çevresini de derleyip toparlamasına, yeni bir aktör olarak devreye girmesine, küresel iktidardan pay istemesine, bunun da yeni bir medeniyet sıçraması olarak tarihe geçmesine şahitlik edeceğiz.

Sadece son olaya, Gazze'deki İsrail vahşetine karşı tek yükselen sesin Türkiye'den çıkmasına özellikle dikkat etmek gerekiyor. ABD'nin desteklediği, Avrupa'nın sessiz onay verdiği, bölge ülkelerinin çaresiz kaldığı, dünyanın gözleri önünde insan kıyımı yaşanırken sadece Türkiye'nin İsrail'e karşı sert tavır almasını, Osmanlı mirasçısı olarak konuşmasını özellikle iyi değerlendirmek gerekiyor. Gazze'ye yönelik İsrail saldırılarına verilen tepki, son beş yılda bölgedeki hemen bütün krizlere barış önerebilen tek ülkenin Türkiye olması, bu yeni rolün habercisidir.

Irak'ta Amerikan vahşeti!..

Gazze'de İsrail vahşeti!..

Birinci Dünya Savaşı ile başlayan, 20. yüzyıl boyunca devam eden 'üçüncü tarihsel kırılma' ve büyük şok dönemi sona eriyor. Şimdi yeni bir dünya kuruluyor. Çok kutuplu,

“Gazze'deki İsrail vahşetine karşı tek yükselen sesin Türkiye'den çıkmasına özellikle dikkat etmek gerekiyor. ABD'nin desteklediği, Avrupa'nın sessiz onay verdiği, bölge ülkelerinin çaresiz kaldığı, dünyanın gözleri önünde insan kıyımı yaşanırken sadece Türkiye'nin İsrail'e karşı sert tavır almasını, Osmanlı mirasçısı olarak konuşmasını özellikle iyi değerlendirmek gerekiyor. Gazze'ye yönelik İsrail saldırılarına verilen tepki, son beş yılda bölgedeki hemen bütün krizlere barış önerebilen tek ülkenin Türkiye olması, bu yeni rolün habercisidir.”

çok merkezli bir dünya. Bu büyük dönüşümün adresi Avrasya kuşağı. Türkiye bu kuşağın tam merkezinde. Geniş tarihsel birikimi, Türkiye'yi yeniden kendi coğrafyası için roller üstlenmeye zorluyor. Her üç kırılmadan ve şoktan sonra parlak bir medeniyet sıçraması yaşanmıştı. Bu şimdi tekrarlanıyor ve öncekilerde olduğu gibi, bu büyük atılımın da mimarları belli gibi... Türkiye'nin çok daha belirgin biçimde öne çıktığını, güçlendiğini, belirleyici bir ülke olacağını göreceğiz...

Değerlendirmeniz için teşekkür ederim...

Karagül- Ben teşekkür ederim. Bu ülkeye, bu coğrafyaya, bu tarihe, bu kültüre olan güveni önemsememiz ve umutlu olmamız gerekiyor... □

(*):**İbrahim Karagül** (Gazeteci-Yazar): 1969 yılında Trabzon'un Şalpaşarı ilçesine bağlı Sinlice köyünde doğdu. / 9 Eylül Ü. Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. / Çeşitli gazetelerde ve dergilerde dış haberler editörlüğü yaptı. 1995'de çalışmaya başladığı Yeni Şafak gazetesinde halen Dış Haberler Editörlüğü ve köşe yazarlığı yapıyor. İyi derecede İngilizce bilen Karagül, evli ve iki çocuk babasıdır.

SIYONİST YAHUDİYİ VE MUHARREF HİRİSTİYANLIĞI TANIMAK İSTER MİYDİNİZ?..

Muharref Tevrat / Tesniye, 2/25 : "Bütün göklerin altında olan kavimler üzerine, bugün senin dehşetini ve korkunu koymaya başlayacağım. Onlar, senin haberini işitecekler ve senin yüzünden titreyip kıvrınacaklar."

Tesniye, 7/17-18-22-23-24 : "Eğer kendi yüreğinde; 'Bu milletler, benden çokturlar; nasıl onların mülkünü alabilirim?' dersin, onlardan korkmayacaksın; Allah'ın Rabbin, Firavuna ve bütün Mısır'a yaptığı; ve Allah'ın Rabb, o milletleri senin önünden azar azar kovacak Onları çabukça bitiremezsin, yoksa senin üzerine kır hayvanı çoğalır. Ve Allah'ın Rabb, onları senin önünde ele verecek ve onları helâk edinceye kadar büyük kırgınla kıracak ve onların krallarını senin eline verecek, adlarını göklerin altından yok edeceksin; sen onları yok edinceye kadar kimse senin önünde duramayacak."

Babil Talmutu/Hoem hamispat 156-5 Hagag : "Yahudi olmayanın malı, mülkü sahipsiz sayılır. Ona herkesten önce el koyan Yahudi, sahibi olur." / **Hosem Hamispat 369 :** "Yahudi maksat ve gayeleri uğruna işlenen bütün günahlar, gizli olmak şartıyla mübahtır." / "Yalnız Yahudi olanlara insan gözüyle bakılır. Yahudilerden gerisi sadece birer hayvandır." / "Yahudi olmayanın kanını akıtmak, Allah'a kurban sunmaktır."

Bu kaideler; iki bin yıl boyunca, bir hahamlar kalabalığı tarafından Yahudilerin eğitilmesinde kullanılmıştır. Yahudi olmayanlar için inanılması bile güç olan Talmut'un bu içeriğinin doğruluğunu, bugünkü İsrail'in devlet politikaları ve Yahudi olmayanlara uyguladığı zulüm, yeteri kadar doğrulamaktadır.

Muharref İncil / Matta 10/34: "Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın! Ben barış değil, kılıç getirmeye geldim. 35: Çünkü ben oğulla babasının, kızla annesinin, gelinle kaynanasının arasına ayrılık sokmaya geldim."

Kur'an-ı Kerim / el-Bakara, 120: "Sen, onların kendi dinlerine uymadıkça, ne Yahudiler ne de Hristiyanlar senden asla razı olmazlar. 'Asıl doğru yol, Allah'ın yoludur,' de. Sana gelen ilimden sonra eğer onların arzularına uyacak olursan; andolsun ki, Allah'tan sana ne bir dost, ne de bir yardımcı olmaz."

el-Maide, 51: "Ey inananlar! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar, birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onları dost tutarsa, o onlardandır. Şüphesiz Allah, zalim toplumu doğru yola iletmez."

“ALLAH’IM! ÜMMETİN SUSKUNLUĞUNU SANA ŞİKAYET EDİYORUM!..”

“Bizden, teslim olmamızı ve beyaz bayrak dikmemizi beklemeyin! Çünkü biz, bunu yapsak da öleceğimizi biliyoruz. Bırakın savaşçı onuruyla ölelim! Dilerseniz bizimle olun, elinizden geldiğince, öcümüzü sizden her biri boynuna taksın! Dilerseniz bize acıyarak ölümümüzü izleyin!..”

Allah’ım! Ümmetin suskunluğunu sana şikayet ediyorum! Ben ki kocamış bir yaşlıyım. Kurumuş iki elim, ne kalem tutuyor ne de silah! Sesimle yeri inletecek güçte bir hatip de değilim! Ben ki saçları ağarmış, ömrünün son demlerinde, türlü hastalıkların yıktığı ve üzerinde zamanın belalarının estiği biriyim!

Tek isteğim, benim gibi Müslümanların zaaf ve acizinden müteessir olanların yazmasıdır!

Siz ey Müslümanlar! Suskun ve aciz, helak olmuş ölümler! Hâlâ kalpleriniz sızlamıyor mu, başımıza gelen bu acı felaketler karşısında? Bir halk yok mu? Hiç mi kimse yok, Allah için ve ümmetin namusu için kızacak? Şerefli direnişçilerken, bizleri katil teröristler olarak ilan edenlere karşı duracak!

Bu ümmet utanmaz mı, şerefi çiğnenirken? Siyonist katilleri ve uluslararası işbirlikçilerini görmezden gelirken! Omuzlarımıza el verecek ve göz yaşlarımızı silecek bir bakış!

Bu ümmetin kurumları, sivil güçleri, partileri, teşkilatları ve bariz şahsiyetleri, Allah için kızmaz mı!? Tümü birden sokaklara dökülüp, bizim için dua etmeye; “*Ey Rabbimiz! Gücümüzü topla, zaafımızı gider ve mümin kullarına yardım et!*” diye çağıramaz mı!? Buna da mı gücünüz yetmiyor!?

Yakında bizim büyük ölümlerimizi duyacaksınız, o zaman alınlarımızda şu yazılacak: “Bizler direndik! İleri atıldık ve kaçmadık!” Ve bizimle birlikte çocuklarımız, kadınlarımız, yaşlılarımız ve gençlerimiz ölecek! Onları, bu suspus ve bön ümmete yakıt yapacağız!

Bizden, teslim olmamızı ve beyaz bayrak dikmemizi beklemeyin! Çünkü biz, bunu yapsak da öleceğimizi biliyoruz. Bırakın savaşçı onuruyla ölelim! Dilerseniz bizimle olun, elinizden geldiğince, öcümüzü sizden her biri boynuna taksın! Dilerseniz bize acıyarak ölümümüzü izleyin!

Temennimiz, Allah’ın, emaneti savsaklayan herkesten kısas almasıdır. Umarız bizim aleyhimize olmazsınız! Allah aşkına, bari aleyhimize olmayın! Ey ümmetin liderleri, ey ümmetin halkları!

Allah’ım! Sana şikayette bulunuyorum...Sana şikayette bulunuyorum... Sana şikayette bulunuyorum... Gücümün azlığını, imkanımın yetersizliğini ve insanlara karşı zaafımı sana şikayet ediyorum...

Sen mustazafların Rabbisin... Sen bizim Rabbimizsin... Bizi kime bırakıyorsun?...Bize cehennem olacak uzaklara mı? Veya düşmana mı?

Allah’ım! Akıtılan kanlar, dokunulan ırzlar, çiğnenen hürmetler, yetim bırakılan çocuklar, oğlunu yitirmiş anneler, dul kalmış kadınlar, yıkılmış evler ve ifsad edilmiş ekinler aşkına sana şikayette bulunuyorum. Sana şikayette bulunuyorum!

Gücümüz dağıldı...Birliğimiz bozuldu...Yollarımız ayrıldı... Halkımızın zaafını ve ümmetimizin bize yardım edip, düşmanı yenmedeki acizini sana şikayet ediyoruz...”□

Şeyh Ahmed Yasin(*)

Gazze katliamı, siyonist İsrail’in karakterini bir kez daha ortaya koydu

(*) **Şeyh Ahmed Yasin:** 1937 yılında Filistin’in Askalan şehrinin el-Cevra köyünde dünyaya geldi. Ahmed Yasin 8 Aralık 1987’de başlayan intifadanın öncüsü durumundaki İslâmi Direniş Hareketi(HAMAS)’nin kurucusudur. 22 Mart 2004’te sabah namazından çıkarken siyonistler tarafından şehit edildi.

Şeyh Ahmet Yasin’i rahmet ile anıyoruz...

ŞAMPİYON VE KAHRAMAN BİR AĞASARLI

KORHAN YAMAÇ

○Atıcılık sporunda 16 defa milli, 35 defa Türkiye Şampiyonu oldu ve 9 Türkiye rekoru var. Avrupa ve dünya rekoru kırarak birincilikler aldı.

Ödüle doymayan şampiyonumuz Korhan Yamaç

Korhan Yamaç (ortada) ve takım arkadaşları

Foto.: Korhan Yamaç arşivi

Aslen ailesi Şalpazarı-Doğancı köyünden ve babası (Nevzat Yamaç) emekli Albay olan **Korhan Yamaç**, babası -görevi dolayısıyla- Edirne/Uzunköprü’de bulunduğu sırada 1972 yılında doğdu.

Atıcılık sporuna 1985 yılında başladı. 1993 yılında Kara Harp Okulu’ndan Piyade Teğmen olarak mezun oldu.

24 Kasım 1995 tarihinde operasyon esnasında mayına basma sonucu sağ ayağını kaybetti.

Atıcılık sporunda 10m. Havalı Tabanca, 25m. Sport Tabanca ve 50m. serbest tabanca dallarında yarışmaktadır. **16 defa milli, 35 defa Türkiye Şampiyonu oldu ve 9 Türkiye rekoru var.**

2002 yılında Başkent Üniversitesi’nde İşletme yüksek lisansını bitirdi. 2002 yılından beri “Bedensel Engelliler Atıcılık Yarışmaları”na katılmaktadır. 2003 yılında Çek Cumhuriyetinde yapılan Bedensel Engelliler Küçük Çap

Silahlar Avrupa Şampiyonası’nda, 25 m. Sport Tabancada **Avrupa ikinciliği**, 50m. serbest tabancada **Avrupa üçüncülüğü** kazandı.

2004 yılı Mart ayında “OHAL Gazisi” olarak kendi isteği ile görev yaptığı Silahlı Kuvvetler’den Piyade Yüzbaşı rütbesi ile emekli oldu.

17-29 Eylül 2004 tarihleri arasında Atina’da yapılan Paralimpik Oyunları’nda (Engelli Olimpiyatları) 10m. Havalı Tabanca dalında 4.’lük, 50m. Serbest tabanca dalında 3.’lük, 25m. Sport tabanca dalında Finali Dünya ve Paralimpik rekoru kırarak 1.’lik elde etti. 03-10 Temmuz 2005 tarihleri arasında Polonya’da düzenlenen Bedensel Engelliler Avrupa Atıcılık Şampiyonası’nda 25m. Sport Tabanca’da 3.’lük, 50m. Serbest Tabanca’da 1.’lik elde etti. İlk defa takım oluşturdıkları bu yarışmada 10 m. Havalı Tabanca dalında takım olarak 3.’lük ve 50m. Serbest Tabanca’da 2.’lik elde ettiler.

2005 yılında Laureus Dünya Spor Ödülleri’ne aday gösterildi.

Torino 2006 Kış Olimpiyatları için meşale taşıyıcı olarak seçildi.

12-21 Temmuz 2006 tarihleri arasında İsviçre’de düzenlenen Bedensel Engelliler Dünya Atıcılık Şampiyonası’nda 25m. Sport Tabanca ve 50m. Serbest Tabanca dallarında 4.lük elde etti.

22-29 Temmuz 2007 tarihleri arasında Almanya’da düzenlenen Bedensel Engelliler Avrupa Atıcılık Şampiyonası’nda 25m. Sport Tabancada finalsiz Avrupa rekoru kırarak ikincilik elde etti. 50m. Serbest Tabanca dalında takım olarak 2.’lik elde ettiler.

Korhan Yamaç, evli ve bir çocuk babası. □

Milli gururumuz Korhan Yamaç ve takım arkadaşları

Araştırma: Mustafa AKTAŞLI

ALACA YAYLASI'NDA BİR KAHRAMANLIK ABİDESİ YA DA TOPAL OSMAN - 'AĞASARLI' ALİ ŞÜKRÜ BEY VE BİR TAŞIN HİKAYESİ

Ömer ÖZTÜRK(*)

Ali Şükrü'nün evi ile Topal Osman'ın kahramanlık destanını yazdığı bahsi geçen kaya arasındaki mesafe birkaç km. Belki de Ali Şükrü ve Topal Osman, çocukluk yıllarında bu taşın olduğu yerlerde birlikte çobanlık yapmış ve çelik çomak oynamışlardı... İki kahraman, iki yiğit. Toprağından mı, suyundan mı bilinmez ama kader onları yaylada bile birleştirmişti...Ne var ki, kahramanlıkları ve cesaretleri Ankara'nın kirli oyunlarında kaybolup gitmişti...

Tarih kitaplarında okursunuz, Ali Şükrü Bey-Topla Osman ve Atatürk olayını. Ali Şükrü Bey'in ölümü ve Topal Osman'ın bu olaydaki rolünü. Bir sürü senaryo ve acı olaylar...

Ama hiç merak ettiniz mi, **Ali Şükrü Bey** kim? Evet bir çoğunuzun bilmediği gerçek şu: Ali Şükrü Beyin annesi, Şal-pazar-Kabasakal köyünden Köseli sülalesindendir. Bu köyün 1 no'lu hanesinden. Hâlâ amcasının oğulları ve akrabaları, Kabasakal'da ve Kuzuluk köyünde bulunmaktadır. Babası ise Beşikdüzü-Denizli(Lugana) köyündendir. Gençliğinde Kabasakal ve Alaca'da çobanlık yapmıştır.(**)

O bir diplomat, çok iyi İngilizcesi ve diplomatik bilgisiyle bir dahi, iyi bir asker ve aynı zamanda gözünü budaktan esirgemeyen bir yiğitti. Doğruları her şartlar altında korkusuzca açıkladığı için canından olan bu yiğidimizin, yazının başlığı ile ne alakası var diye soracaksınız? Anlatayım...

Her yıl mart ayı gelince, herkes gibi ben de memleketime gidebilmenin, var olan gerilimimi boşaltmanın ve özgürce tatil yapmanın hasretiyle tutuşuyorum. Sayılı izin günlerimi dolu dolu geçirmenin planları içine düşüyorum...2008 yılı Ağustos ayları idi. Alaca yaylasında gezirken Trabzon-Giresun sınırında Rusların işgali sırasında gidebildiği en son noktaya Navruz Obası'nın hemen kenarında bulunan "savaş boğazı"na geldim. Rusların iki yılını geçirdiği ve halâ istihkam ve karargah yerlerinin bulunduğu bu bölgeyi incelerken yanıma

İşte o taş ve o taşın hikayesini bize anlatan Hüseyin Amca

Taştaki mermi izlerinin haddi hesabı belli değil. Bugün bile mermi çirdekleri hala kayada saklı...

75-80 yaşlarında bir amca geldi. Konyunları vardı, onları otlatıyordu. Adının **Hüseyin** olduğunu hatırlıyorum. Giresun'un Çağlayan (eski adı Kelete) kö-

yünde oturduğunu, ömrünün bu dağlarda geçtiğini vs. söylerken benim merak ettiğim Rus mevzileri ile ilgili konuşmaya başladı. Bana karşıdaki İğnece

Belki de Ali Şükrü ve Topal Osman, çocukluk yıllarında bu taşın olduğu yerlerde birlikte çobanlık yapmış ve çelik çomak oynamışlardı.../ Alaca Yaylası

köyündeki şehitliği göstererek, “Burası son nokta. Ruslar, buradan ileri gidememişler.” dedi. Sebebinin sorduğumda bana bir kaya gösterdi, “Şu kayayı görüyor musun? Bu kayanın hikayesini biliyor musun?” dedi. Ben de, “Hayır. Bu kayanın ne hikayesi olur ki?” dedim. “Öyleyse gel, bu kayanın yanına geçelim.” dedi. Bir metre eninde ve bir bu-çuk metreye yakın boyda, büyük bir mezar taşını andıran bir kaya. Kayanın yanına vardığımızda amca anlatmaya başladı:

“Üç genç, ikisi kardeş bu kayanın arkasına pusu atmışlar. Sabah olunca Rus komutanı tuvaletten çıkıp elini yüzünü yıkarken **Firidunû Osman** tek kurşunda onu öldürmüş. Bu taşın hikayesi ondan sonra başlamış. Bu üç genç saatlerce burada kalmışlar. Taştaki mermi izlerinin

haddi hesabı belli değil. Bugün bile mermi çekirdekleri hala kayada saklı.”

“Amca, sonu ne oldu?” dediğimde Hüseyin amca, “Ne olacak? Burası Alaca. Gelmiş bir duman, bunu fırsat bile-rek ormana kaçmışlar.” dedi ve ekledi: “Bu Firidunû denilen adama Topal Osman diyorlar. Ankara’da öldürmüşler daha sonra.” dedi.

Topal Osman, Ali Şükrü Bey gibi yiğit ve cesur dedim ya, Ali Şükrü ile Topal Osman’ın ne alakası var Alaca dağı ile?.. Ali Şükrü’nün evi ile Topal Osman’ın kahramanlık destanını yazdığı bahsi geçen kaya arasındaki mesafe birkaç km.Belki de **Ali Şükrü ve Topal Osman**, çocukluk yıllarında bu taşın olduğu yerlerde birlikte çobanlık yapmış ve çelik çomak oynamışlardı...İki kahraman, iki yiğit. Toprağından mı, suyundan mı bilinmez ama kader onları yaylada bile birleştirmişti...Ne var ki, kahramanlıkları ve cesaretleri Ankara’nın kirli oyunlarında kaybolup gitmişti...

Giresunlu hemşehrilerinin, bu kayayı ve olayın geçtiği yerleri görmelerini isterdim. Osman’ı, Osman Ağa yapan yürek bu kayadaki mermi izlerinde saklı galiba.

Ayrıca bu yayla çimeninde bir tarih abidesinin sessiz şahitliği karşısında, ne kadar pahalı bir ülkede ucuzca yaşadığınızın farkına varacaksınız.

Bu tarihi yerler ile ilgili yol, elektrik direği vb. tesisler kurulurken daha dik-

katli olunmalı ve zarar verilmemesi gerektiği kanısındaayım.

Eğer buraları siz de görmek isterse-niz Alaca Yaylası’ndan Giresun-Çanakçı yoluna doğru 3-4 km. gidince siz de bu mevzileri göreceksiniz ve farklı duygular yaşayacaksınız, bundan eminim.□

(*): *Darica Şalpazarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı*

(**): “Yakın tarihimizin en kahraman simalarından biri olan ve Büyük Millet Meclisi’nin Birinci Devresinde ‘Trabzon Mebusu’ sıfatıyla vazife görmekte iken - hiç şüphesiz fikirlerinden dolayı- fecî bir suikaste kurban giden **Ali Şükrü Bey**, Trabzonlu olup 1884 yılında Vakfıkebir’e bağlı Şarlı Nahiyesi’nde (bugünkü Beşikdüzü ilçesinde) doğmuştur.(Ölümü: 1923) Babası mütekâid Bahriye kolağası (ön yüzbaşı yahut kıdemli yüzbaşı) Hacı Hafız Ahmed Kaptan’dır. Aileleri mahallen ‘Reisoğulları’ namıyla meşhurdur.

Asıl mesleği itibarıyla bahriye zâbiti olan Ali Şükrü Bey, kardeşi Şevket (Doruker) Bey’le birlikte Heybeli Ada’daki Bahriye Mektebi’ne kaydolmuş, burasını 1319 (1904) senesinde bitirerek Bahriye Erkânı Harp zâbiti (Deniz Kurmay Subayı) olarak orduya katılmıştır. Şahsiyet ve faaliyetleriyle daha genç yaştan itibaren dikkatleri çekmeye başlayan Ali Şükrü Bey’i 1325(1909) yılında kurulan ‘Donanma-yı Osmanî Muavenet-i Milliye Cemiyeti’nin kurucuları arasında görmekteyiz. Kısaca ‘Donanma Cemiyeti’ denilen ve Ali Şükrü Bey’in reis-i sâniligini (ikinci reisliğini) deruhte eylediği bu cemiyetin gayesi, o güne kadar ihmal edilmiş bulunan donanmayı kuvvetlendirmektir.

Ordunun büyük ölçüde siyasetin içine girmesi ve siyonizmin hakim olduğu İttihat ve Terakki’nin burada kendinden olmayanı barındırmak istememesi üzerine çok sevdiği akerlikten (Deniz Kurmay Subayı iken) istifa etmiş(ve daha sonra siyasete girmiş)tir..”(Kadir Mısıroğlu, Ali Şükrü Bey, Sebil Yayınevi, İst. 1978, s. 16)

Şehid-i muazzez Ali Şükrü Bey

Rsm.: Ali Şükrü Bey kitabı kapağından

ÜZERİMİZDE OYNANAN OYUNLARI NASIL BOZABİLİRİZ?

Cihad ruhunu kaybetmiş Müslümanların, kendi üzerlerinde oynanan oyunları görmesi beklenemez. Dolayısı ile cihad, tüm yönleri ile anlatılmalı ve ilmihallere girmelidir. Bu sadece ülkemizde değil, tüm İslam ülkelerinde anlatılmalıdır. Bugün kaybettiğimiz temel, “cihad ruhu” dur.

Halil MERT(*)
mert@halilmert.org

Bir uzman CIA ajanı var. **G. E. FULLER**. Bu adam, Türkiye, Mısır ve Pakistan başta olmak üzere İslam Ülkeleri ve Ortadoğu ile ilgileniyor. Yıllar önce bir kitabını okumuştum, “**Türkiye’de İslamcı Akımlar(1)**” diye. Kitaptan hatırladığım en önemli şey şuydu: “1923 sonrası yeni rejim, şehirlerde yerleşmişti. 1948-’50 yıllarında İstanbul ve Ankara sokaklarında kapalı giyimli hanımlar yoktu. Ne zaman ki köyden kente göç başladı; köylüler şehre gelirken yanlarında, camilerini, kahvelerini, şehrin kaybettiği tüm değerlerini getirdiler.” Yani Türkiye’deki İslami gelişmeye en büyük etken olarak, köyden kente olan göçü gösteriyor FULLER.

Daha önce ne güzeldi; dönmeler, levantenler, işbirlikçiler ülkeyi gül gibi götürüyorlardı! Şimdi bu dindar köylülerin okumuş ve şehre intibak etmiş çocukları sürekli çoğalıyor ve mevcut rejim içinde belli makamlara geliyor, tüccar oluyor ve gelirden ciddi paylar alıyordu. Daha da kötüsü, ülkede iktidar erki el değiştiriyordu. Bu net olarak 1950’den sonra görülmüştü.

Sevr’i dayatanlar tedbir almalıydı. Ezilmiş ancak direnmeye daima meyyal Anadolu insanının önüne nasıl geçilecekti? Çözüm bulundu. Vur tepe- sine Müslüman milletin; 12 Eylül, 28 Şubat vb. operasyonlar... Ardından PKK belası ile böl bu güzel insanları, sonra ekonomiyi çökert, IMF’den uzman gönder. Duyun-u Umumiye gibi...

Ancak bunların hepsini aşar bu millet. Ama birini aşamaz. Kendinden zannettiği, namaz kılan, oruç tutan, Allah diyen ama narkozlanmış, milli benliğini reddeden ya da önemsemeyen lider ve yöneticileri fark edemeyebilir. Buna karşı nasıl mücadele edeceksiniz? Emperyalizmin, eskiden olduğu gibi cephe savaşı yapmaması, fiili işgalleri artık terk etmesi, işbirlikçi ve mankurt(2) tipler oluşturarak onlarla kirli emellerini gerçekleştirmesi, ezilen tüm toplumlar için en büyük tehdittir.

Görünen o ki çağın emperyalist kötülükleri, çağdaş din adamları, bazı cemaat ve tarikat liderleri, bazı siyasi liderler aracılığı ile ekonomik, kültürel ve siyasî işgaller gerçekleştiriyorlar... Öyle ki, yapılan yasal uygulamalarla ülkenizde dininiz İslam’ı, Hristiyan misyonerler kadar özgür anlatamıyorsunuz. Daha da kötüsü, ekümeniklik vb. uygulamalarla bağımsızlığımız tartışılır hale geliyor. Kısaca düşmanlarınız, yâ da kibar tabirle, ezeli rakipleriniz ne yaptıklarını biliyorlar.

Tam da bu noktada, “Öyleyse biz ne yapacağız?” sorusu geliyor akıllara. Düşünün, gençliğimizde koyun güderdik. Koyunlar bir tehdit hissedince birbirlerine sokulurlar, adeta tek vucut olurlardı. En azından onlar gibi davranabiliriz. Ama sorun şu: Ülkemizdeki her bir guruba göre düşman tanımı değişmiş. Oysa dostun da, düşmanın da tanımı ezelden yapılmış...

Yüce kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de, “**Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostudurlar.**”(3) buyuruyor Allah. Dostluk ise, ancak Allah içindir. İslâm dışı bir gaye için dostluk kurulmaz(4) İrtibatınız olabilir, ilişkileriniz olabilir, ortak hareket edebilirsiniz ama asla dost olamazsınız. Hele de tarihiniz onlarla kavgalarla dolu ise, hangi dostluk? Bu gerçeği siyasi tarih okuyan herkes görür zaten.

Allah, Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyuruyor: “**Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesinler. Kim böyle yaparsa Allah’tan ilişkisi kesilmiş olur. Ancak onlardan sakınma haliniz müstesnadır. Allah size kendisinden korkmanızı emrediyor. Nihâyet dönüş Allah’âdır.**”(5)

Allah düşmanlarını sevmek mümine yakışmaz; zaten kâfirler de müminleri sevmezler. “**Ey iman edenler! Sizden olmayanı dost edinmeyin. Onlar, sizi şaşırtmaktan geri kalmazlar. Sıkıntıya düşmenizi isterler. Öfkeleri ağızlarından taşmaktadır; sinelerinin gizlediği ise daha büyüktür. Size âyetlerimizi açıkladık, eğer düşünürseniz.**”(6) buyruklarında ve “**Kâfirler de birbirlerinin dostudurlar.**”(7) buyruğunda müminlere bu gerçekler hatırlatılmıştır.

Müminler, birbirlerine kızıp terk ederek kâfirleri dost edinemezler. Kur’ân-ı Kerim’de; “**Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da, kâfirleri dost edinmeyin.**”(8) buyruluyor. Hz. Peygamberimiz (s.av.) ise şöyle buyurmuştur: “**İnsan, dostunun dinindedir. Bundan dolayı dost edineceği kişiye dikkat etsin.**”(9) “**İnsan sevdiği ile beraberdir.**”(10) Müminler birbiriyle dostluk yapmazlarsa ne olur? “**İnkâr edenler birbirlerinin dostlarıdır. Eğer siz aranızda dost olmazsanız yeryüzünde kargaşalık, fitne ve büyük bozgun çıkar.**”(11)

Yukarıdaki ayet-i kerime ve hadis-i şeriflerden de ilham alınarak, Müslümanlara karşı kurulan tuzaklar nasıl aşılacak? Feraset ve basiretle.

“**Mümin bir delikten iki defa ısırılmaz.**”(12) “**Mü’min akıllı, zeki ve uyanıktır.**”(13) buyuruyor Allah Resulü. Basiret, ilâhî bir nur ve hakkın batıldan ayırt edilmesine yarayan bir bilgidir. Kalplerinde bu özellik bulunmayan kimseler hakkında Allah Teâlâ, “**Onların kalpleri vardır ama onunla gerçekleri anlayamazlar**”(14) buyurmuştur. İnsanın kötülük ve ahlâksızlıklara dalması, basiretini bağlar. Fakat Allah’a itaat, salih bir amel, mükemmel ve gerçek bir tevhidî akide, mümine üstün bir basiret verir. Hz. Peygamber (s.a.v.)’ in, “**Mümin’in ferasetinden korkun, zira o Allah’ın nuru ile bakar**”(15) buyurması, mümindeki basiret ve kavrama kabiliyetinin üstünlüğünü gösterir. Ayrıca, “**Ey basiret sahipleri ibret alınız.**”(16) ayeti, insanın ilerisi için daha tedbirli davranıp Allah’ın emirlerine ters düşmekten sakınmasını sağlamak amacıyla yapılan bir hatırlatmadır. Bu da müminin basiretini gösterir. İman bir basirettir. Basireti açık olanlar, Al-

lah'ın dinine ve hükümlerine talip olurlar. Basireti kapalı olanlar da, Allah'ın nizam ve hükümlerine sırt çevirirler.(17)

Peki müminler, firaset ve basirete nasıl sahip olacaklar? Yüce Rabbimiz, bunun yolunu da apaçık gösteriyor: **“Ey İman edenler! Allah’tan korkarak hareket eder de takva dairesinde bulunursanız, Allah size hakkı batıldan ve doğruyu eğriden ayıracak bir kabiliyet, bir nur verir.”(18)**

Özetle; mümin, sadece Allah'ın karşısında eğilir, yere kapanır. ABD yâ da başka bir güç, müminleri endişeye düşürmez. Daha da önemlisi, mümin; “Kendisi için istediğini, iman kardeşleri için de ister.” Senaryoyu kendisi belirler ve başrolünde kendisi oynar; kimsenin projesinin bir parçası olmaz. İstişare eder; ortak aklın reaksiyonunu dikkate alır; gerçek cemaat olmanın önemini bilir; İslam kardeşliğinden -tıpkı Bedr meydanındaki gibi- güç alır. Arkasında Allah'ın olduğunu bilir, sadece O'na güvenir.

Bu bağlamda kurumsal anlamda yapılacak işler de vardır ki bunlar;

Acilen tüm yapılar AR-GE oluşturmaldır. Oluşturulacak bu AR-GE ve strateji enstitüleri, belirli periyotlarla bir araya gelmeli ve istişare (beyin fırtınası) yapmalıdırlar.

Kurumsal yapıları itibari ile antiempyralist hassasiyeti yüksek gruplar, her zeminde bir araya getirilmeli ve koordineli hareket etmelidir. Tabii bu anlamda da sorun vardır. Bugün özellikle “Ergenekon Soruşturması” ile gündeme gelen grup ya da kişilerin çoğu, maalesef farkında ya da değil, yabancı istihbarat servislerinin ağına düşmüştür. Toplumu bu anlamda

model ve çözüm olarak konuşulmaktadır. Zannedilmemelidir ki, bu model başarısız. Hayır; başarısız olan Müslümanlardır. Körfez sermayesi ABD ve İsviçre bankalarındadır. Bu paralar, yüksek faizlerle diğer fakir İslam ülkelerine satılmaktadır. Rantını da maalesef Batı yemektedir. Bu meyanda İslam ülkelerinde “para ve finans yönetimi” ile ilgili enstitüler, proje ofisleri açılmalı, Müslümanlara **“Parayı Yönetme Sanatı”** öğretilmelidir. Yeni küresel yapıda, dikkat edilirse artık ülkeler değil ekonomik güç merkezleri daha etkindir. Ülkeleri, savışları, işgalleri, askerleri bu sermaye merkezleri yönetmektedir. Dolayısı ile çağ, parayı tanıma, sahip olma, yönetme kısaca paraya hükmetme çağıdır.

Müsbet ilimlerle alakalı çalışmalara hız verilmelidir. Bugün yüzlerce işçinin yaptığını bir makine ile yapmak; bir bilgisayarla kocaman şirketleri yönetmek; bir atom reaktörü ile tüm ülkeye enerji sağlamak daha doğru ise, Müslümanlar bunları yapmalıdır. Peygamberimizin, **“İlim Çin’de bile olsa alınır.”** emri tüm Müslümanlar için bir vücutiyettir.

Cihad ruhunu kaybetmiş Müslümanların, kendi üzerlerinde oynanan oyunları görmesi beklenemez. Dolayısı ile cihad, tüm yönleri ile anlatılmalı ve ilmi hallere girmelidir. Bu sadece ülkemizde değil, tüm İslam ülkelerinde anlatılmalıdır. Bugün kaybettiğimiz temel, “cihad ruhu”dur.

Kısaca; Müslümanlar, bir araya gelerek, gücü tüm unsurları ile ele geçirilmelidir. Bu da ancak yatarak değil çok çalışarak yapılabilir. Duanın esasının fiili olduğu, yani çok çalışmak, az uyumak olduğu unutulmamalıdır. Unutulmama-

Batı medeniyetinin içine düştüğü buhran iyi anlatılmalı; İslam'ın medeniyet projesi her zeminde gündemde tutulmalıdır. Bugün ABD’de ekonomi enstitülerinde İslam Ekonomisi model ve çözüm olarak konuşulmaktadır. Zannedilmemelidir ki, bu model başarısız. Hayır; başarısız olan Müslümanlardır.

aldatan, tam bağımsızlık söylemlerinde samimi olmayan yapılar ve kişiler maalesef yüzüzce milletimizi yanıltmaya çalışmaktadırlar.

Ekonomik bağımsızlıktan yana tavır alanlar, IMF, Dünya Bankası vb. yabancı güçlerin değil, kendi milli programlarını oluşturup tatbik etmelidirler.

Cemaat/tarikat yapılanmaları kesinlikle mercek altına alınmalıdır. Bugün Mehdiliğini ilan etmiş ya da edecek bir sürü adam vardır. Bu adamlara baktığınızda, baş müdavimleri ve yanlarındaki kişiler, gayri milli istihbaratçıdır. Adları, soyadları ile Türk vatandaşlarıdır ama takip ettiğinizde yabancıların kontrolünde olduklarını görürsünüz. Dolayısı ile bu tarz oluşumlar bizzat bilenlerce deşifre edilmelidir.

D-8 projesi tüm siyasi ve diğer gruplara anlatılmalıdır. Ayrıca, Türk Dünyası, akrabalık bağları ve yakın coğrafyamız olması hasebiyle, İran’la birlikte D-8 kapsamında daha da etkinleştirilmelidir. Maalesef Batı empyralizmi, Arap Dünyasını ve İslam coğrafyasını son yüzyılda hallaç pamuğu gibi atmıştır. Rus tahakkümünden yeni kurtulmaya çalışan Türk Cumhuriyetleri, **Turgut ÖZAL**’ın vefatı ile tamamen Batı’nın ve Rusya’nın kucağına itilmiştir. Dolayısı ile empyralizmin henüz tam manası ile kurumlaşmadığı bu coğrafyaya ağırlık verilmelidir...

Batı medeniyetinin içine düştüğü buhran iyi anlatılmalı; İslam’ın medeniyet projesi her zeminde gündemde tutulmalıdır. Bugün ABD’de ekonomi enstitülerinde İslam Ekonomisi

lıdır ki fetihler, çok çalışma, gayret, ihlâs, fedakârlık ve çile çekmekle nasip olmuştur. □

(1): Polat Y., *Amerikan Gizli Belgelerinde Türkiye’de İslamcı Akımlar*, Beyan Yay., İst. / (2): Mankurt: Kırgız yazar Cengiz Aytmatov’un hikâye kahramanı. Köleştirilmiş, düşünme yeteneğini kaybetmiş, hafızasını, kişilik ve kimliğini kaybetmiş insan. / (3): et-Tevbe, 9/71 / (4): Şener, R. S., Şamil İslam Ansiklopedisi, Dostluk maddesi. / (5): Âli İmrân, 3/28 / (6): Âli İmrân, 3/118 / (7): el-Enfâl, 8/73 / (8): en-Nisâ, 4/144 / (9): Riyâzü’s-Sâlihîn, I, 398 / (10): Birr, 161 / (11): el-Enfâl, 8/73 / (12): Buhârî, Edeb, 83; Müslim, Zühâ, 63 / (13): Suyutî, Câmîu’s-Sağîr, 2:571 / (14): el-A’raf, 7/179 / (15): Tirmizî, Tefsir Suretu'l-Hicr, 6 / (16): el-Haşr, 59 / (17): Ağırakça A., Şamil İslam Ansiklopedisi, Basiret maddesi / (18): Enfâl, 8:29

(*) **Em.Topçu Yarbay Halil MERT** / Strateji ve Uluslararası İlişkiler Uzmanı: 1965’te Düzce-Kaynaşlı’da Trabzon-Şalpazarı kökenli bir ailede doğdu. 1987’de Kara Harp Okulu Elektrik-Elektronik Bölümünden Topçu Teğmeni olarak mezun oldu. Teğmen olarak başladığı askerî görevini, 2007’de 52’nci Tümen Komutanlığı’nda(Hasdal/İst.) tamamlayarak kendi isteği ile -daha etkin, daha faydalı olabilme düşüncesi ile- emekli oldu / İş yaşamının yanında, 2001-2003 yılları arasında Marmara Ü. Türkiyat Araştırmaları Ens. ’nde “Türk Dünyası Coğrafyası” Anabilim Dalı’nda; 2004-2005 Eğitim Yılında Beykent Ü. “Uluslararası İlişkiler” Anabilim Dalı’nda; yine aynı üniversitede 2005-2007 Eğitim Döneminde “Yönetim Organizasyon” Bilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimi tamamladı. Ayrıca Erzurum Atatürk Ü. ’nde 1998-1999 Eğitim Yılında İşletme, ABD’de “Üretim Yönetimi ve Pazarlama” Bilimsel Hazırlık Programı’na katıldı. / Sosyal alanlara yakın ilgisinden dolayı şu konularda kendisini -aldığı eğitimler ve özel gayretleriyle- yetistirdi: Genel Türk Tarihi ve İslam Tarihi, Uluslararası İlişkiler, Türk Dünyası, Dört Mezhebe Göre İslam Fikhi, Caferi İlmihali, Bektaşî/Alevî Öğretisi, İletişim, Beden Dili ve Hitabet, Liderlik. (“Yönetici ve Komutan Özellikleri ile Liderlik İlişkisi”ni inceleyen tez çalışmam güncel ilaveler yapıldıktan ve ağır akademik izahlar çıkarıldıktan sonra kitap olarak basılacak durumdadır.) / Ecdadımızın kullandığı (Osmanlıca) yazıtı (ağır elyazmaları dışında) okur ve yazar. / 2007 Genel Seçimlerinde SP İst. I. bölgeden 10’uncu sıra milletvekili adayı oldu. / Halen Hak Grup’ta gayrimenkul alım satım ve proje geliştirme işleri yapıyor.(e-mail: mert@halilmert.org , 81mert@gmail.com, web: www.halilmert.org , 0533 718 27 73, 0505 874 17 35)

SEÇİM ÖLÇÜTLERİMİZ YA DA SİYASET ANLAYIŞIMIZ NE OLMALIDIR?

Hakkı BAYRAKTAR(*)
bayraktar@hakikat.net
www.hakikat.net

Siyaset yapanlarımız/yapmak isteyenlerimiz, halka hizmeti Hakk'a hizmet telakki edecek bir siyaset anlayışına sahip olmalıdır. / Ahlak ve erdemle, bilgi ve düşünceleriyle, tutarlı davranışlarıyla, halkın dertleriyle hemdert olmasıyla örnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Halka tepeden bakan ve fildişi kulelerinden halkı yönetmeye talip olanlar, tercih edilen siyasetçiler olamazlar.

Siyaset; yalan-dolan, hile, adam kayırma, yandaş kol-lama, başkasına iftira, insanları ötekileştirmek, karalama, dedikodu, özel çıkar sağlama fırsatı elde etmek midir? Nedir siyaset?

Siyaset, Arapça kökenli bir kelime olup at eğitimi, se-yislik, at talimi anlamına gelmektedir. Osmanlı devlet ge-leneği içinde siyaset sözcüğünün, “ceza” ve özellikle “ölüm cezası” anlamında kullanıldığı görülmüştür.

Bugün bizi bağlayan anlamıyla siyaset, “Memleket idare etme sanatı. Devlet idare tarzı. Dünya ve ahirette ne-catlarına sebep olacak bir yola insanları irşad ile beşeri-yetin salahına çalışmak.” demektir. (bkz.:Yeni Lügat)

Biraz daha geniş açılımıyla siyaset; “Devlet işlerini dü-zenleme ve yürütme sanatıyla ilgili özel görüş veya anla-yış. / Devletin etkinliklerini amaç, yöntem ve içerik olarak düzenleme ve gerçekleştirme esaslarının bütünü. / Davra-nış biçimi, düşünce yapısı. *Mecaz:* Bir hedefe varmak için karşısındakilerin duygularını okşama, zayıf noktala-rından veya aralarındaki uyuşmazlıklardan yararlanma vb. yollarla işini yürütme.” anlamındadır.(bkz.:Büyük Türkçe Sö-z-lük, TDK)

Çoğu zaman siyaset kavramıyla aynı anlamda kullanı-lan politika ise; “İşini, karşısındakine olduğundan farklı davranarak yürütmek.” demektir.(bkz.:Büyük Türkçe Sözlük, D. Mehmet Doğan)

Kimilerine göre, ‘siyaset’ ile ‘politika’yı birbirine ka-rıştırmamak gerekir. Çünkü politika, Yunanca bir kelime-dir ve “çok yüzlü” anlamına gelmektedir. Siyaset ise, bir işi en güzel şekilde usulüne uygun olarak yapma sanatıdır.

Mısır'lı bir tüccar diyor ki: “Ben, siyaseti bir ham-malbaşidan öğrendim. İskenderiye limanında bir tekne-

den, sırtlarına vurdukları un çuvallarını taşıyan hammal-ları seyrediyordum. Hammalbaşısı, iskelenin başında dikil-miş gür bir sesle onları uyarıyordu : ‘Dikkat edin ha!.. Çuvalları patlatmayın; siyasetle indirin!’ İşte ben ‘siya-set’in, ‘çuvalları patlatmama sanatı’ olduğunu bir ham-malbaşidan böyle öğrendim.”

Siyaset Bilimi kaynaklarına göre; “Siyaset, belli bir toplumda çatışma halinde olan çıkarların uzlaştırılması faaliyetidir. Siyaset, her şeyden önce bir yönetme sanatı veya bilimidir. Hükümet/devlet icraatlarını etkileme, de-ğiştirme veya yönlendirmek işidir. Devlet yönetimini veya kontrolü ele geçirme ve elde tutma bilgisi veya sanattır. Bireyler ve gruplar arasında güç ve liderlikle ilgili olan re-kabettir. Bir takım maharet ve hünelerle, çoğu kez dürüst veya ahlaki olmayan şekilde uygulamalarla karakterize edilen etkinliklerdir. Bir toplumda yaşayan insanlar ara-sındaki ilişkiler karmaşasının bir toplamıdır. Yaşanılan zaman veya gelecek için kararlar almak ve uygulamak için koşullar ve verilerin ışığında alternatifler arasından seçilen eylem veya eylemleri ortaya koymak, belirlenen yöntem veya biçimlerde uygulamaktır. Özellikle bir devlet orga-nının uygulanabilir icraat ve genel amaçlarını ana hatla-ryla açıklayan yüksek düzeyli planlardır.

Siyasetin en gelişmiş aracı olan partiler, en genel anla-mıyla Fransız İhtilali’nde ortaya çıkmıştır. İktidara gelen yeni sınıf kendi ideolojisini üretecek, meşrulaştıracak ve bunu toplumsallaştıracak araçlardan biri olarak siyasi tem-sili ve partileri hayata geçirmiştir.” Bütün bu literal/an-siklopedik bilgilerden sonra gelelim asıl meselemize... İçinde yaşadığımız ve yönetmek istediğimiz toplum için siyaset ne anlam ifade etmelidir ve seçim ölçütlerimiz neler olmalıdır?

❖ Siyaset yapanlarımız/yapmak isteyenlerimiz, halka hizmeti Hakk'a hizmet telakki edecek bir siyaset anlayışına sahip olmalıdır.

❖ Ahlak ve erdemiyle, bilgi ve düşünceleriyle, tutarlı davranışlarıyla, halkın dertleriyle hemdert olmasıyla örnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Halka tepeden bakan ve fildişi kulelerinden halkı yönetmeye talip olanlar, tercih edilen siyasetçiler olamazlar. **“Halk içinde bulunup onların dertleriyle ilgilenen kişi, halktan uzak durup onların dertleriyle ilgilenmeyenden daha hayırlıdır.”**(Hadis)

❖ Politik tutarsızlıklardan medet ummamalı. “Göründüğü gibi olmalı; olduğu gibi görünmeli.”(Mevlânâ) Söylediklerini yapmalı; yaptıklarını söylemeli. **“Niçin yapma- dığınız şeyleri söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyi söylemek, Allah yanında en sevilmeyen bir şeydir.”**(Saff Sûresi, 2, 3)

❖ Dedikodu, gıybet, iftira, kibir ve aşağılama, kendini olduğundan üstün görme/gösterme gayretleri, güzel-likler yerine daima çirkinlikleri görme ve gündem etme, hüsnü zan yerine sui zanda bulunma, kesin kanıtlar olma-

nuz.”(Hucûrât Sûresi, 6) / **“Kişiye, her duyduğu şeyi (aslını araştırmadan) konuşması / başkalarına anlatması günah olarak yeter.”**(Hadis)

❖ Siyasetçiler, halkın inançlarına, mukaddesâtına, geleneklerine -kendisi dindar olmasa da- saygıda samimi olmalı. Hatta dindar olmayanlara dahi saygılı olmalı. Halkın inanç ve manevi duygularını istismar ederek siyaset yapmaya çalışmak, iktidarı ele geçirince de halkın inançlarını aşağılayıcı icraatlara girişmek, en çirkin/en seviyesiz siyaset biçimidir. **“Bu dünya hayatı sizi asla ayartmasın. Dahası, aldaticının hiçbir türü sizi Allah ile aldatmasın.”**(Lokman Sûresi, 33; Fâtır S.,5)

❖ Siyasetçinin dindar olması, tercih edilen bir husus olabilir. Ancak her zaman ferdi dindarlıkla yönetim becerisi bir arada olmayabilir. İyi insan olmak, her zaman iyi yönetici olmak anlamına gelmez. Bu durumda halkın dü-rüst ve iş bilen/tecrubeli yöneticileri seçmesi maslahata daha uygun olandır.

❖ Siyasetçi hizmette yarışmayı, hayırda/iyilikte yardımlaşmayı esas almalı. Yapılan hizmetleri -muhalifi de

Toplum olarak “hakikat aynası” önünde durup “Bizler nasıl yöneticilere layıkız?” diye de bir özeleştiri yapmamız gerekir. Çünkü **“Nasılsanız / neye layıksanız öyle idare olunursunuz.”**(Hadis) Yine bilelim ki; **“Hiç kuşkusuz bir toplumun bireyleri, kendi iç dünyalarını değiştirmedikçe Allah da o toplumun gidişatını değiştirmez.”**(Ra'd Sûresi, 11)

dan muhalifleri hakkında konuşmaktan zevk alma, çeşitli hile ve ayak oyunları -hak etmediği halde- bir yerlere gelmeye çalışma -alışılmış politikanın doğasından sayılsa da- bizim için asla etik/ahlakî değildir. Gayri ahlakî zeminde yapılan siyasetin, halka huzur ve mutluluk yerine bunalım, kin, nefret, husumet ve nihayet toplumsal felaket getireceği aşıkardır. Bizim siyasetçimiz, “gıybeti, ölü kardeşinin etini yemek kadar iğrenç”; nemmamlığı/dedikoduyu, “cennetten mahrum kılan çirkin bir davranış” olarak görmeli/kaçınmalı. **“Ey mü'minler! Zannın bir çoğundan sakının. Çünkü zannın bazıları günahıdır. Bir-birinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz. O halde Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, tevbeyi çok kabul edendir, çok esirgeyicidir.”**(Hucûrât Sûresi, 12)

❖ Bizim siyasetçimiz, hiçbir fâsığın getirdiği habere araştırmadan/belgelemeden inanmamalı. **“Ey mü'minler! Size fâsık biri bir haber getirirse, onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir topluluğa karşı kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursu-**

olsa- takdir etmeyi kendine şiar edinmeli. Rakiplerini karalayarak, yapılan güzel işleri yok sayarak bir makama gelmeye çalışmak, erdemli bir siyasetçinin vasfı değildir. **“İyilik ve fenalıktan sakınmak hususunda yardımlaşın; günah işlemek ve düşmanlık hususunda yardımlaşmayın.”**(Maide Sûresi, 2)

❖ Siyaset, felaket tellallığı yapmak değil, problemlere gerçekçi çözümler üretme sanattır. Yönetime talip olanların, sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel problemlere karşı; yönetimine talip olduğu ülkenin/kentin/ilçenin/beldenin her yönüyle kalkınmasına yönelik ciddi ve tutarlı projeleri olmalı. Bu projeleri kısa ya da uzun vadede nasıl realize edeceklerine halkı inandırmalıdır.

❖ Yönetimde iken seçimi kaybedenler, halkı niçin memnun edemediklerinin ciddi bir muhasebesini yapmalıdır. Kaybettikleri halde yeniden yönetime talip olanlar, rövans ve intikam alma hırsını bir yana bırakarak, kendilerini yenilemiş ve daha donanımlı bir şekilde hizmete hazır olduklarını ihsas etmelidirler.

❖ Yerel seçimler, yerel yöneticileri belirler. Genel

seçimler gibi ideoloji bağlamında değerlendirmelerle tercih yapmak -çoğu zaman tercih sebebi sayılsa da- isabetli değildir. Hangi partiye, ideolojiye sahip olursa olsun, dürüstlüğüne ve becerisine güvenilen adayları seçmek yerel halkın menfaatleriyle daha çok örtüşecektir. Bazen bir adayın kazanması -iktidar partisinden de olsa- onu seçen halkın/yörenin kaybetmesi talihsizliğini doğurabilir. Halkın hayrına olmayabilir. Onun için hesabı iyi yapmak lazımdır. Çünkü siyaset, firaset işidir.

❖ Seçim yarışında kaybedenlerin, -hiçbir suçlamaya tevessül etmeden, hatta kırgınlık bile hissetmeden- kazananları tebrik etmesi ve başarılı olması için yardımcı olması ne güzel bir siyasi erdemdir! Bugün nadirattan olan bu tür davranışların çoğalması, milletimizin birlik-beraberliği ve ülkemizin hızla kalkınması için elzemdir.

❖ Seçilen siyasetçi, inançlı-inançsız, kendine oy veren-vermeyen, yakını-uzacı, zengin-fakir, Alevi-Sünni, Türk-Kürt vb. hiçbir ayırım yapmadan yönetiminden sorumlu olduğu herkese adilane hizmette bulunmalıdır. “Kenar-ı Dicle’de bir kurt, aşırısa bir koyunu; / Gelir de

larına şu altın öğütlerini, bir gerdanlık gibi daima boyunda taşımalarıdır:

“Hiddetine, gazabına(öfkene), eline ve diline hakim ol. Sakın halkından uzun müddet uzak veya saklı durma. Halka sevgi ve merhamet besle. Alçak gönüllü ve ölçülü ol. Denetime önem ver. Hiçbir işi ihmal etme. Sana helal olmayan şeylerde nefsinе karşı sıkı dur. Hiçbir cezalandırman için katiyen sevinme. İnsanlar hakkındaki bütün kin düğümlerini çöz. Seni intikama doğru sürükleyecek ip-lerin hepsini kes. Sence açıklık kazanmayan şeylerin tümü hakkında anlamamış görün. Şunu bunu gammazlayanların sözüne sakın çarçabuk inanma. Alkışa ve yersiz övgüye müsamaha etmek, insanı büyükmeye sevk eder ve kibire yaklaştırır...Sakın şahsi yakınlık veya tesir altında kalarak hiçbir kimseye vazife tevdi etme. Memleketin imarına sarf edeceğin emek, vergi toplamaya harcayacağın himmet ve gayretten fazla olmalı. İhtiyaç sahipleri için sırf kendileriyle meşgul olacağın zaman ve mekan ayır. Düşmanla aranızda bir sözleşme akdettiysen, yahut ona karşı bir taahhüdün varsa yapılan sözleşmeye riayette bulun, ahdini yerine getir. Verdiğin sözünü muhafaza için icap ederse hayatını bile feda et.”

Biliyorum, bu seçimlerde de, ortaya koyduğumuz ölçütlerde yöneticiler bulmakta/seçmekte zorlanacaksınız. Siz yine de bu kriterlerden en çoğuna sahip adaylardan yana tercihinizi kullanırsanız, vebal üzerinizden -inşallah- kalkmış olur. Yerel seçimlerde, kendi içinizden çıkan adayları tanımakta -inanıyorum ki- fazla zorluk çekmeyeceksiniz. Siz yine de selim aklınızı ve firasetinizi kullanarak güzelin güzelini/en güzelini tercih edin.

adl-i ilahi, Ömer’den sorar onu.” anlayışı, hizmet ve sorumluluk prensibi olmalıdır.

❖ Siyasetçi/yönetici öfkeden, gücenmekten, dargınlıktan, üşengeçlikten, ayrılıkçılıktan uzak durmalı; sabırlı,bağışlayıcı, bütünleştirici olarak halka kendini sevdirmelidir. Hedefi, insanı ve insanlığı yaşatmak olmalıdır. Osmanlı’yı altı asır cihan hakimi olarak yaşatan şu sır dolu nasihatı, **Şeyh Edebali’nin Osman Bey’e** nasihatini daima kulağına küpe etmelidir:

“Ey oğul! Beysin; bundan sonra öfke bize, uysallık sana; güceniklik bize gönül almak sana; suçlamak bize, katlanmak sana; acizlik bize, yanılğı bize, hoş görmek sana; geçimsizlik, çatışmalar, uyumsuzluklar, anlaşmazlıklar bize, adalet sana; kötü söz şom ağız haksız yorum bize, bağışlamak sana. Ey oğul! Bölmek bize, bütünlemek sana; üşengeçlik bize, uyarmak, gayretlendirmek sana, şekillendirmek sana. Ey oğul! Sabretmesini bil; vaktinden önce çiçek açmaz. Şunu da unutma: İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.”

❖ Ve siyasetçi/yönetici **Hz.Ali’nin**(k.v.) devlet adam-

Biliyorum, bu seçimlerde de, ortaya koyduğumuz ölçütlerde yöneticiler bulmakta/seçmekte zorlanacaksınız. Siz yine de bu kriterlerden en çoğuna sahip adaylardan yana tercihinizi kullanırsanız, vebal üzerinizden -inşallah- kalkmış olur. Yerel seçimlerde, kendi içinizden çıkan adayları tanımakta -inanıyorum ki- fazla zorluk çekmeyeceksiniz. Siz yine de selim aklınızı ve firasetinizi kullanarak güzelin güzelini/en güzelini tercih edin. “**Onlar ki, sözü dinlerler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah’ın kendilerini doğru yola erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir.**”(Zümer Suresi, 18)

Bütün bunları serdederken toplum olarak “hakikat aynası” önünde durup “Bizler nasıl yöneticilere layıkız?” diye de bir özeleştiri yapmamız gerekir. Çünkü “**Nasılmanız / neye layıksanız öyle idare olunursunuz.**”(Hadis) Yine bilelim ki; “**Hiç kuşkusuz bir toplumun bireyleri, kendi iç dünyalarını değiştirmedikçe Allah da o toplumun gidişatını değiştirmez.**”(Ra’d Sûresi, 11)□

(*): İlahiyatçı-Eğitimci-Yazar. Ağasar Dergisi Gnl.Yayın Yön..ve Yazı İşleri Md.

Hüseyin DEMİRTAŞ

Zonguldak-Çaycuma İlçesi Müftüsü
husdemirtas@hotmail.com

ÇEVRE KİRLENMESİ Mİ İNSAN KİRLENMESİ Mİ?

İnsanoğlu, maalesef bütün dengeleri bozdu. Yeryüzünü hoyratça kullandı. Nihayetinde yeryüzü, insanoğluna “çevre sorunu” şeklinde cezayı kesti. Bakınız Yüce Allah, ne buyuruyor: “İnsanların bizzat kendilerinin işledikleri yüzünden, karada ve denizde çürüme ve bozulma başladı. Allah, belki geri dönerler diye yaptıklarının bazı sonuçlarını onlara tattıracaktır.” (Rûm S., 41)

Çağımızın en temel sorunlarından birisinin çevre sorunu olduğu artık herkes tarafından kabul edilmektedir. Küresel bir sorun olarak çevre problemleri, bizleri tehdit ettiği gibi gelecek nesillerimizi de tehdit etmekte ve sağlıklı bir çevrede yaşama imkanlarını da yok etme riski ile karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle çevre sorunlarını anlamak ve çözümüne katkıda bulunmak hepimizin ortak görevidir.

Çevre, içinde yaşadığımız tabii (doğal) ve sosyal ortamın genel adıdır. Yani soluduğumuz hava, bastığımız toprak, içtiğimiz su, hayvanlar, insanlar ve diğerleri...

Çevre problemleri, kendisini çevre kirliliği ile bizlere hissettiriyor. Çevre kirlenmesi ile doğal ortamların bozulmasını ve kirlenmesini anlıyoruz. Ozon tabakası deliniyor; denizler, hava ve toprak kirleniyor; ormanlar azalıyor ve kirleniyor; hayvan türleri yok oluyor. Bu kirlenmeler ve yok oluşlara, bir de sosyal çevrenin kirlenmesini ekleyebiliriz. Fakirlik, açlık, evsizlik, göçmen sorunu, ırkçılık, sokaklara terk edilen çocuklar, uyuşturucu ve alkol bağımlılığı ve diğer sorunlar.

Modern uygarlık, birçok şeyi tahrip ettiği gibi çevreyi de tahrip ediyor. Sanki insanoğlu -seve seve- kendi fe-

laketini hazırlıyor...Şimdi resmi-sivil bütün ilgili örgütler çözüm arayışında. Çevre bilinci oluşturma gayreti içerisinde bir çok etkinlikler yapılmaktadır.

Peki inancımız/dinimiz açısından çevre nedir? Bizim çevreye bakışımız ve sorunlara çözüm önerilerimiz neler olabilir?

Çevrelerin Rabbi Yüce Allah'tır

Günde beş defa huzurunda durduğumuz Yüce Rabbimizi överken Fatiha Sûresi'ni okuyarak namaza başlarız. Bu sûre, “**Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.**” cümlesi ile başlar. Evet Yüce Mevla, “**Alemlerin**” yani “**Çevrelerin Rabbidir.**” O, bütün âlemleri, yani bütün çevreleri çevreleyen ve kuşatan tek Rabb'dir.

Yine Yüce Rabbimiz, hayat kitabımız Kur'an'da şöyle buyurur: “**Doğuda Allah'ındır, batı da. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz Allah'(ın rahmeti ve nimeti) geniştir, O her şeyi bilendir.**” (el-Bakara, 115)

İslam'a göre, bütün kainat Yüce Allah tarafından yaratılmıştır. Gökleri Güneş, Ay ve yıldızlarla; yeryüzünü çiçekler, ağaçlar, bağlar, bahçeler ve çeşitli hayvan türleri ile süsleyen

O'dur. Yine yeryüzünde suları akıtan, gökleri direksiz tutan, yağmurları yağdıran, gece ve gündüz arasındaki sınırı koyan yine Allah'tır. Tabiat ayetlerle doludur. Bu nedenle İslam alimleri, tabiata bir kitap gibi bakmışlar. Hatta dış çevremizde olan biten her şeyi “**kainat kitabı**”nın birer sayfaları, O'nun güzel isimlerinin (Esmâ-ül Hüsnâ) tecellileri olarak görmüşlerdir. Bu nedenle her bir bitki veya çiçek Yüce Rabbimizin birer ayetidir. Bu bakış açısının bir sonucu olarak, bir bitki türünün yok olması, Allah'ın bir ayetinin yok edilmesi anlamını taşımaktadır.

Çevre Kirliliği ve İlahi Ceza

Yüce Rabbimiz, evreni bir dengeler bütününü olarak yaratmıştır. Her şeyde bir düzen, ahenk ve birlik vardır. Çevre açısından baktığımız zaman bu dengenin adı “**ekolojik denge**”dir. Yeryüzünde bu dengelerin korunması, -Kur'an-ı Kerim'de “halife” unvanı ile vasıflanan- insanoğlundan istenmektedir. Çevrenin bütün elemanlarını içerisinde barındıran Rahman Sûresi, -ki bu özelliğinden dolayı “çevre sûresi” isimlendirmesini hak eder- bu denge konusunu şöyle belirtir :

“**Güneş ve Ay bir hesaba göre ha-**

reket etmektedir. Otlar ve ağaçlar (Allah'a) boyun eğler. Göğü yükseletti ve ölçüyü koydu. Ölçüde haddi aşmayın. Tartıyı adaletle yapın, teraziyi eksik tutmayın. Allah yeri yaratıklar için var etti. Orada meyve(ler) ve salkımlı hurma ağaçları vardır. Yapraklı taneler, hoş kokulu bitkiler vardır. O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

(er-Rahman, 5-13)

İnsanoğlu, maalesef bütün denge-leri bozdu. Yeryüzünü hoyratça kullandı. Nihayetinde yeryüzü, insanoğluna “çevre sorunu” şeklinde cezayı kesti. Bakınız Yüce Allah, Rûm Sûresi'nde ne buyuruyor:

“İnsanların bizzat kendilerinin işledikleri yüzünden, karada ve denizde çürüme ve bozulma başladı. Allah, belki geri dönerler diye yaptıklarının bazı sonuçlarını onlara tattıracaktır.”(Rûm S., 41)

Bu evrensel ayetten şu çıkarımları

kendisi ödeyecektir. Kainatın sahibi Yüce Kudret, insanın kendi yaptıkları ile maddi ve manevi çevrede meydana getirdiği bozuşmanın bir kısmını önüne koyacak ve yaptığığın ne denli kötü olduğunu ona gösterecektir.

Vahşi Doğa mı, Uysal Çevre mi?

Batı medeniyeti doğayı ve çevreyi, kendisi ile mücadele edilecek ve alt edilecek bir çatışma alanı olarak belirledi. İsmine de “**vahşi doğa**” koydu. Halbuki Yüce Yaratan, yeryüzü ile birlikte tüm evreni insanoğlunun emrine/hizmetine vermiştir. Evrensel Kelam Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinde, bu vurgu açıkça yapılmaktadır. Bu ayetlerden bir kısmının mealini arz etmek isterim. Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor:

“Yeryüzünü size boyun eğdiren

ratmıştır. Ve her şey suya bağımlıdır. İsrâf etmez. Çünkü israf haramdır. Nankörlük yapmaz, çünkü verilen nimetlerde diğer canlıların da hakkı vardır.

Tabii Sistemi Korumalıyız

Ekosistem, dünyanın düzeni demektir. Ve hiç sanıldığı kadar karmaşık değildir. Karmaşıklık -maalesef- insandan kaynaklanmaktadır. Toprak-tan daha fazlasını almak için ilaçlar, kimyevi gübreler ve hormonlar; çileğin, domatesin genleri ile oynamalar sonunda, sebze ve meyvelerde renk, koku ve tad kalmadığı gibi “kanserojen içeren” nimetlere dönüşmektedirler.

Çevremizdeki nimetlerden faydal-nırken doğallığını bozmadan, doğal yaratılışa müdahale etmeden yararlanmalıyız.

Çevremizi yeşillendirmeliyiz. Ö-

Maalesef insanlar bugün geline noktada, geçmişten daha çok birbirlerini boğazlamakta, zulmün daha derin ve daha çeşitlerini uygulamaktadırlar. Aslında bütün bunların sebebi, insanın iç dünyasında, manevi alanında dengesizlik ve kirliliğin olduğunu göstermektedir. Buna kısaca beyin, gönül ve ahlaki çevrenin bozulması diyebiliriz.

yapabiliriz: Teknolojinin gelişmesi ile birlikte insanlar suyu, denizleri ve karayı kirlletmektedir. Giderek insanlar, içecekleri su, alacakları hava ve yiyecekleri sağlıklı ürün bulamayacaklardır. İnsanlar, savaş teknolojisinde ilerlediklerini zannederken, ihtiraslarını kontrol altına alacak “**bilinç teknolojisini**” geliştiremediklerinden kendi kendilerini tahrip etmektedirler.

Gerçekten de insanlar, kendi yaptıkları ile ekonomik alanı, insan ilişkilerini ve sosyal çevreyi kirlletmektedirler. Maalesef insanlar bugün geline noktada, geçmişten daha çok birbirlerini boğazlamakta, zulmün daha derin ve daha çeşitlerini uygulamaktadırlar. Aslında bütün bunların sebebi, insanın iç dünyasında, manevi alanında dengesizlik ve kirliliğin olduğunu göstermektedir. Buna kısaca beyin, gönül ve ahlaki çevrenin bozulması diyebiliriz. Ayette belirtildiği gibi bu kirlenmenin faturasını, insanlık

O'dur. Şu halde yerin omuzlarında (üzerinde) dolaşın ve Allah'ın rız-kından yiye. Dönüş ancak O'na-dır.”(Mülk Sûresi, 15)

“Denizi de sizin emrinize veren O'dur; ondan taze et yemektesiniz ve giyiminiz için ondan süs eşyaları çıkarmaktasınız. Gemilerin onda (suları) yara yara akıp gittiğini görüyorsunuz. (Bütün bunlar) O'nun fazlından aramanız ve şükretmeniz içindir.”(Nahl S., 14)

İnsanın çevreye bakışı bu mübarek ayetler çerçevesinde olursa, insan çevre ile dost olur. Çevreyi kendisi ile mücadele edilecek bir alan olarak değil, insanın emrine verilmiş “**zelul**”, emre amade bir varlık olarak görür. Bu anlayışı bir yansıması olarak Müslüman toprağı kirlletmez; çünkü toprak yaşamın vazgeçilmez vasıtası olan “temiz ve helal rızık”ın anasıdır. Suyu kirlletmez; çünkü Allah her şeyi sudan ya-

zellekle ağaç ve yeşillikleri koruyup temiz tutmak için her türlü tedbiri alıp üzerimize düşeni yerine getirmek, hem insanî hem de dinî görevimizdir. Bilinmelidir ki, çevreyi tahrip etmek, sadece çevreye karşı işlenmiş bir kötülük değil; aynı zamanda kişinin kendisine ve aynı ortamı paylaşan diğer canlı ve cansız varlıklara karşı işlenmiş bir suçtur.

Kültürümüzde önemli bir vurgusu olan, “**Yaş kesen baş keser.**” atasözü, yeşili tahrip etmenin, insan canına kıymak kadar kötü sayıldığına ve bu işi yapanların vicdanının o derece karardığına işaret etmektedir.

Sözlerimizi Yüce Rabbimizin şu buyruklarını tekrar hatırlatarak bitirelim:

“Gerçekten biz her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık.. O göğü yükseletti ve dengeyi koydu. Sakın dengeyi bozmayın.”(er-Rahman, 5-8) □

Ali ÇÖMEZ(*)

alicomez54@yahoo.com.tr

ÂDİL DEVLET ANLAYIŞI YA DA DEVLETİN KAYIT DIŞI HALİ

Asli görevleri, ülke kazanımlarını vatandaşları arasında -mümkün olduğu kadar- âdil ölçüler içinde paylaştırabilmek ve bu paylaşımı da 'devlet'in büyüklüğüne yakışır bir sistem çerçevesine oturtmak ve bu sistemleri üretmek ya da uygulamak olan yöneticilerimiz, bu prensibin yerine tamamen "yardım,, kavramını oturtmaya çalışmaktadırlar.

Nedir Devlet?

"Devlet, ülke adı verilen belirli bir toprak üzerinde yaşayan insan topluluklarının bir egemenlik anlayışı ve hukuku içinde bir otorite altında örgütlenmesidir." (Wikipedia Ansiklopedisi)

Eflatun'dan günümüze yapılan bütün tanımlamalar içinde "**sistem**" kavramı değişmez bir parametre olarak karşımıza çıkar. Burada vurgulamak istediğimiz de bu temel kavramdır.

Bu çerçeveden bakıldığında "**devlet**", -üzerinde bir muhtabakata varılması ve tartışılması gereken bazı parametreleri ihmal edersek- insanı insandan, toplumu kargaşa ve kaostan korumaya çalışan ve insanların ahlaki ve ekonomik gelişmesi ve güçlenmesini temel amaç edinen bir sistemler bütünüdür.

İlk devlet yapılanmalarının ortaya çıktığı günden bugüne, insanoğlunun üzerinde tartıştığı en önemli husus, devletin imkanlarının, yöneticiler tarafından yönetilenlere eşit olarak dağıtılıp dağıtılmadığı olmuştur. Sistemlerin varlığına yönelik sorgulamalar ise, eleştiride son aşama olmuştur. Zira bu tür eleştirilerin başladığı yerde devletin yok olduğu görülmüş ve kaos, anarşi gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Kısaca bu eleştirilerin başladığı noktada devlet yok olmuştur. İster beğenin ister beğenmeyin. İster mutlakiyet, ister diktatörlük, ister demokrasi, ister oligarsi. Ne olursa olsun. Bütün bu ayrımların yapıldığı ana kavram, devletin uyguladığı « sistem » ile ilişkilidir. Eğer sistem-sizlik bir sistem haline gelmeye başlamış ise, devlet ortadan kalkmış demektir.

Yardım

Ulus olarak yardımsever bir toplumuz. İhtiyacı olanlara ve dahi olmayanlara bile yardım etmekten büyük zevk alırız. Toplumsal anlayışımızın ağırlığını oluşturan bu iç güdü elbette zaman zaman bizleri de yardım konusunda bazı umulmadık beklentiler içine sokar. Yakınımızda, yöremizde bulunan insanlardan kırıntı halinde de olsa yardım beklentilerimiz olur bazen.

İşin buraya kadar olan kısmı normalmiş gibi görünüyor.

Bazen devletimizin dikkatinden kaçan, bazen de imkansızlıklardan ortaya çıkan olumsuz şartlar altında oluşturduğumuz, olgunlaştırdığımız kurumlar vardır. Bunlarla ihtiyacı olan vatandaşlarımıza hatta yabancı uluslara yardımlar yaparız...Geleneklerimiz içinde yardım etmenin iki önemli prensibi vardır:

1- Yardım eden belirsizdir. Yardım ettiğinin, mümkünse başkaları tarafından bilinmemesini ister. Elbette yardım edilenin de bilinmemesi önemlidir. Bu tür bir yardım, ne yardım edeni reklam eder, ne de yardım edileni rencide eder.

2- "Kan kusup kızılık şerbeti içeriz." Yani aslında yardıma muhtaç bir durumdayızdır ama yine de kişisel sorunlarımız ile başkalarının vicdanlarını rahatsız etmeyi veya kendi umarsız durumumuzu başkalarının bilmesini istemeyiz. Kısaca bu durum, pek övünülecek ya da normal karşılanacak bir durum değildir.

Elbette, sosyal bilimcilerimizin konuya ilişkin bilimsel açıklamaları ve araştırmaları vardır ama sebebi ne olursa olsun, toplumsal değerlerimiz yavaş yavaş değişiminin de ötesine geçerek bir yozlaşma seviyesine erişmiştir. Elbette bu yozlaşma yardım ve yardımlaşma konusunda da cereyan etmektedir.

Artık yardımlar eskisi gibi yapılmıyor. Tv kanallarında hayretle izlemekteyiz. Artık yardımlar, adeta bir reklam kampanyası şeklinde gerçekleştirilmektedir. İzlediğimiz ve basında okuduğumuz haberler, bu haberlere ilişkin görüntü ve resimler, neredeyse bir rezalet tefrikası haline dönmüştür. İnsanlar bu yardıma ulaşabilmek için neredeyse birbirlerini ciğneyerek öldürüyorlar.

Bazı yardımlar da, teşvik primi gibi uygulanıyor. İşte üniversite imtihanlarında gördük. Çocuk çalışkan. İmtihanda bu yıl birinci oluyor. Dershane çocuğa bir adet otomobil, cebine de iyi bir miktar para koyuyor. Dersane uyanık. Reklamını yapıyor. Çocuk ikinci sene aynı imtihana bir daha giriyor. Yine birinci. Hem dershane kazanıyor, hem de çocuk ileriye dönük yatırımına başlıyor. Sermaye hazır. İsterse bir kez daha girebilir. Üç sefer girse

koşu olacak... Amaç okula girip bir konuda bilgi edinmek değil. Hangi konuda olursa olsun para kazanmak. Dersa-neye sorsanız, bu bir yardım. Ama şartlı. Benim reklamımı yap parayı kap. Ben de sana süper bir eğitim vereyim.

Bu Nasıl Yardım?

Birçoklarınız toplumun morali, moral değerlerimiz ya da yardımlaşmanın teşviki gibi ideal bazı şeyler söyleyebilirsiniz ama bu iş bana pek de doğru gelmiyor. Yani 500 milyar borç almasını bilen devlet yöneticilerimiz, mesela hasta bir tek öğrenciyi -Amerika'da mı neredeyse- tedavi ettiremiyor mu? Tv kanallarında acizlikten iki gözü iki çeşme ağlayan insanlar, bu yardımı alabilmek için acaba başka bir yol bulamamışlar mı? Eğer bulamadılarsa, bu ne ayıplı bir devlettir ki insanların bu rezilliğine göz yumar? Ya da sebep olur?

Nasıl olur da, koskoca bir devlet, herkese bol keseden verdiği teşvik ve destekleri öğrencilerinden esirger ? Bu işin bir kuralı bir sistematiği yok mudur?

Elbette vardır. Devlet de zaten bu sistematiği, eşit olmasa da, bir şekilde uyguluyordur mutlaka. Herhalde on dakika içinde maaşlarını ikiye katlayacak zam yapmasını bilen bir meclis, bu durumlara uygun düşecek bir sistemi ya da yasaı yapmış olmalı değil mi?..

Ama yasa olsa da olmasa da, sistem varsa da yoksa da, bu yardımlar artık yardım olmaktan çıkmış. Artık dilencilik bu şekilde yapılıyor. Üstelik de devlet teşviki ile.

Artık yardımlar eskisi gibi yapılmıyor. Tv kanallarında hayretle izlemekteyiz. Artık yardımlar, adeta bir reklam kampanyası şeklinde gerçekleştirilmektedir. İzlediğimiz ve basında okuduğumuz haberler, bu haberlere ilişkin görüntü ve resimler, neredeyse bir rezalet tefrikası haline dönmüştür. İnsanlar bu yardıma ulaşabilmek için neredeyse birbirlerini ciğneyerek öldürüyorlar...

Devlet çalışanına vermiyor. Oturmuş pazarlık yapıyor. Sanki işçi ve memura sadaka dağıtıyor...

Vatandaş yoksul. Tarım kesimi zor durumda. İhtiyaçlarını karşılayamıyor. Yapılacak iş basit. Tarım girdilerine has bir muafiyet çıkarılacak. Örneğin, petrolden alınan ÖTV, KDV ya da bilmem ne vergisi alınmasın.

Ya da vatandaş dar gününde; elektrik faturasını ödeyemiyor. Yapılacak şey gene basit. Bundan böyle Irak'a hibe seviyesinde bir ücret ile verilen elektrik enerjisi daha pahalı bir fiyatla satılacak ve elde edilen gelirler oranında da vatandaşı daha az kazıklayacağız, denemiyor.

Vatandaş devleti istediği için kanını feda etmiş. Ölümü göze almış, taa Kore'de savaşmış. O oraya ABD için gittiğini bilmiyordu; devleti istediği için gitti. Kıbrıs'taki soydaşlarımızı kollamak ve korumak için kan döktü. Ölen öldü, gaziler geri geldi. Bu gazilerimizin toplam tutarı tam 35.000 kişi. 35.000 gazimize feda etmeye hazır oldukları canları karşılığı devletin ödediği aylık maaş 350.-TL. Yani koskoca bir ayıp. Gazisini sefil etmekten utanmayan devlet, yardım adı altında onları kasaba meydanına toplayarak birkaç kilo bulgur için birbirinin üzerine yığılmalarından elbette utanmaz.

Yardıma muhtaç vatandaşlarımızın sayısı giderek çoğalmakta. Özellikle de "Küresel Finans Krizi,, olarak tanımlanan şu ekonomik kaos döneminde işsizlik hızla artmakta ve yaygınlaşmakta. Asli görevleri, ülke kazanım-

larını vatandaşları arasında -mümkün olduğu kadar- âdil ölçüler içinde paylaştırabilmek ve bu paylaşımı da 'devlet'in büyüklüğüne yakışır bir sistem çerçevesine oturtmak ve bu sistemleri üretmek ya da uygulamak olan yöneticilerimiz, bu prensibin yerine tamamen "yardım,, kavramını oturtmaya çalışmaktadırlar.

Peki neden bu katkılar bir sistem dahilinde yapılmaz da hep yardım diye verilir? Çünkü seçimlerde, bu yardımlar bir şekilde oy olarak geri dönebilir.

Kısaca devlet, başlangıçta bahsettiğimiz sistemle ilgilenmiyor. Yani kendisinin devlet olduğunun ya farkında değil ya da devlet olmasının önünde ahlaki bir engel var. Ya da niyet başka.

İşte buraya "*Devletin Bittiği Yer,,* diyoruz. Daha doğru bir deyişle, "*Devletin Kayıt Dışı Hali.*"

Peki kayıt dışı hallerden kimler medet umar, kimler faydalanır? Elbette gayri ahlaki ve gayri yasal beklentileri olanlar. Bunların hemen hemen tamamının kolu dışarıdadır. 1980'li yıllardan sonra faaliyetleri giderek daha aleni ve daha cesur bir hal alan uluslararası mihrakların ülkemiz toplumunun gelişmesi(!) için yaptığı yardımların miktar ve gerekçelerini tefrikalar halinde gazetelerden, dergi ve kitaplardan okuyorsunuz. Bu yardım kaynaklarının başında da, emperyalist emelleri dünyaca tanınmış güçler ve onların temsilcisi SOROS gelmektedir. Ülkemizde SOROS destekli vakıfların ve sivil toplum örgütlerinin sayısı her gün giderek artmaktadır. Bu artış oranında da, ülkemizin bü-

tünlüğüne kast eden eylem ve düşünceler artmaktadır.

Bazı ön kabullerimiz vardır. Şimdi size hatırlatmak isterim.

Yardım, -çoğu zaman- fazladan sahip olduklarımızdan verilen miktardır. Yani aslında verilse de olur, verilme de. Verildiğinde ise bizde bir kayıp hissettirmeyecek miktardır. Ama devletin vermesi gereken ise, sosyal refahın ve varlıkların toplum içinde eşit olarak paylaşılmasını sağlayacak bir sistemler bütünü içindedir. Eğer devletin varlıkları vatandaşa yardım olarak veriliyorsa görmemiz gerekenler: Verilmesi gerekenin çok azı veriliyordur. / Karşılık bekleniyordur. / Yardımı alan, yardımı verene karşı kendini her zaman için manevi bir borç altında hissediyordur. Bütün bunların ötesinde yapılan şey, bana göre yardım değildir. Peki nedir ?

Uzun yıllardır bu mantıkla toplum dönüştürülmektedir. Görünen şey ise, yardımı yapan mihrak ya da zümrelerin emre amade bir toplum yaratma çabalarıdır.

Bu mantıkla devlet, giderek sistem dışı hale sokulmakta ve kayıt dışı hale getirilmektedir. □

(*) : *Ali Çömez* : 1954 Samsun'da doğdu. / En son İstanbul Ü. Hukuk Fak. bitirdi. / 1974 yılından 1984 yılına kadar turizm sektöründe çalıştı. / 1984 yılından 2004 yılına kadar kendi kurduğu şirketlerle Uluslararası Ticaret yaptı. / Halen yurt dışında Risk Yöneticisi olarak çalışmaktadır. / İngilizce, Almanca, İspanyolca ve Rusça biliyor.

Av. Ali Osman TAŞKIN
aliosmantaskin@hotmail.com

KREDİ HAYAT SİGORTASI ÜZERİNE

Öncelikle tüketicilerimizin kredi kullanırken bankalarla yaptıkları ‘Kredi Sözleşmeleri’ni dikkatlice okumaları, Hayat Sözleşmesi varsa, bunu da dikkatlice inceleyerek sorulan sorulara bizzat kendileri el yazılarıyla doğru cevaplar vermeleri gerekmektedir.

Günümüzde tüketici kredileri, bankaların en önemli kazanç kaynakları olduğundan kredi konusunda görevli uzman personel istihdam edilmeye başlanmıştır.

Ne var ki, bankanın karşısında daha zayıf konumda olan tüketiciler ise kredi hususunda gerekli hukuki bilgi ve alt yapıdan yoksun olarak bankaların yönlendirmeleri doğrultusunda hareket ederek sonuçta zarara uğrayabilmektedirler.

Artık tamamen kazuiistik bir hal alan ve ticari yaşamın vazgeçilmezlerinden olan kredi sözleşmeleri karşısında tüketicinin hak ve menfaatlerinin korunması bakımından kredi sözleşmeleri ve kredi kartları 4077 sayılı Kanun’un 10 ve 10/A maddeleri ile düzenlenerek kredi sözleşmelerinde tüketici aleyhine olan durum dengelenmeye çalışılmış ve uygulamada çıkabilecek hukuki uyumsuzluklara en adilane çözüm bulunmaya çalışılmıştır. Kredi sözleşme metinlerinin on iki puntoda hazırlanması, Tüketici Mahkemeleri’nin ihdası, Tüketici Mahkemelerinde tüketicilerin her türlü harçtan muaf olması ve her il ve ilçede Tüketici Hakem Heyetleri’nin teşekkülü bu bağlamda sayacak olduğumuz hususlardan sadece bir kaçıdır.

Ancak kredi sözleşmelerinin bir türü olan ve borçlunun ölümü, hastalığı, sakatlığı gibi subjektif riskler karşısında, kredi borcunun zamanında ve tam olarak ödenmesini güvence altına almak için tüketici kredi sözleşmeleri ile bağlantılı olarak akdedilen Hayat Sözleşmesi olarak tanımlanan Kredi Hayat Sözleşmeleri, halen daha Tüketici Yasası’nın kapsamına alınmayarak Türk Ticaret Yasası’nda yer almaya devam etmektedir.

Tüketici, kredi için bankaya müracaatında, banka kredi alacağını garanti altına almak için tüketici ile bir de Hayat Sözleşmesi yapmaktadır. Her ne kadar Türk hukukumuzda sözleşme serbestliği var ise de, bankalarımız tüketiciye kredi kullandırırken hayat sözleşmelerini mecbur kılmaktadır. Krediyen acil ihtiyaç da, tüketiciyi hayat sözleşmesini kabul etmek zorunda bırakmaktadır. Oysa Sanayi Bakanlığı Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, konut kredisi kullandırılırken hayat sigortasının şart koşulmasını Tüketici Kanunu’na aykırı bularak, mortgage kredisinde zaten ipotek olduğunu, dolayısıyla da hayat sigortasına gerek olmadığını belirtmiştir. Ne var ki, uygulamada bankalar, artık -5.000.00 YTL’lik tüketici kredisinde dahi- tüketicinin yaşına bakılmaksızın kredi hayat sözleşmeleri yapmaya devam etmektedirler.

İşte asıl sorun da burada başlamaktadır.

Uygulamada ve de avukat olarak önümüze gelen bu konudaki tüm davalarda, bankaların tüketiciye kredi sözleşmelerini imza ettirirken, kredi sözleşmelerinin arasında hayat sözleşmelerini de -tüketiciye ayrıca Hayat Sözleşmesi de yaptıklarını beyan etmeden- imza ettirdiklerine üzülererek şahit oluyoruz. Zira hayat sözleşmelerinin tüketiciye ek sigorta primi ödeme mecburiyeti yüklemesini tüketicinin bilmesi halinde, ödeyecek olduğu kredi taksidi ve faizinin yanında bir de Hayat

Sözleşmesi gereği prim ödemek zorunda kalacağından, tüketicinin kredi sözleşmesinden caymasının önüne geçilmektedir.

Hayat sözleşmelerini sigorta şirketlerinin yaptığı ve her bankanın da bir sigorta şirketi olduğu, bunun neticesinde de bankaların, bu tür kredi hayat sözleşmelerini kendi iştirakleri olan sigorta şirketlerine yaptırdıkları göz önüne alındığında; bir kredi sözleşmesinden bankanın iki kere kazançlı olacağı anlaşılmaktadır. Yapılan kredi hayat sözleşmesinde kredi veren banka, lehdar/menfaatdar tayin edilerek riziko gerçekleştirilğinde ödenmeyen kredi borcu varsa, sigorta bedelinden öncelikle bankanın alacağının tahsili sağlanmaktadır.

Hayat Sözleşmesi imza ettiğinin farkında olmayan tüketici, doğal olarak sözleşmeyi okuma imkanından da yoksun kalmaktadır. Okuyamadığından kendisine sorulan sağlıklı ile ilgili sorulara da doğru cevap verememekte; soru cevap kısmı, bankalarca matbu olarak doldurulmaktadır. Ne zaman ki, Hayat Sözleşmesi’ne konu riziko gerçekleşip sigortacıya sigorta bedelinin ödenmesi hususunda müracaat edildiğinde, sigortacı yani banka sigorta şirketi, Hayat Sözleşmesi’nde sorulan sorulara tüketicinin verdiği cevapların doğru olmadığını iddia ve ispat ederek -ki genellikle riziko yani ölüm sebebinden kolayca anlaşılmaktadır- tazminat ödemekten imtina etmektedir. Neticede de, tüketicinin kredi borcunu, sigorta şirketi karşılamadığından, rizikoya maruz kalıp vefat eden tüketicinin kredi borcu, geride kalan kanuni varislerine kalmaktadır.

Kredi Hayat Sözleşmelerinin, halen daha Tüketici Yasası’nda değil de Ticaret Yasası’nda düzenlenmeye devam edilmesi, banka karşısında mağdur olan tüketicinin hakkını yargı yoluyla da aramasını güçleştirmektedir. Zira kredi sözleşmelerinden kaynaklanan hukuki ihtilaflar, tüketici mahkemesinde görülmekte iken, Hayat Sözleşmeleri ve Kredi Hayat Sözleşmelerinden kaynaklanan hukuki ihtilaflara Ticaret Mahkemeleri’nde bakılmaktadır. Ticaret Mahkemeleri ile Tüketici Mahkemeleri’nde uygulanan yargılama usulü, tamamen birbirinden farklı olduğu için, Hayat Sözleşmelerinde tüketici, bankalar ve sigorta şirketleri karşısında korunmasız kalmaktadır.

Bu durum karşısında, öncelikle tüketicilerimizin kredi kullanırken bankalarla yaptıkları Kredi Sözleşmelerini dikkatlice okumaları, Hayat Sözleşmesi varsa, bunu da dikkatlice inceleyerek sorulan sorulara bizzat kendileri el yazılarıyla doğru cevaplar vermeleri gerekmektedir.

Tüm bunların neticesinde hukuki çözüm, yeni Türk Ticaret Yasa Tasarısı üzerinde çalışıldığı bu dönemde, kanun koyucunun, Hayat Sözleşmelerini yeni Ticaret Yasası’nda düzenlemeye devam etmesini; ancak Hayat Sözleşmesi’nin bir türü olan ve de tamamen tüketici hukukunu ilgilendiren Kredi Hayat Sözleşmelerini, Tüketici Yasası’nda yapılacak değişikliklerle Tüketici Hukuku kapsamına almasının daha yararlı olacağı kanaatindeyiz. □

DEMİR YAYLI YATAKLARI

Kadem DEMİR
(Muhtar)

Uzunlar Beldesi E-5 Karayolu Üzeri Bağdat Mah. Eriman Karşısı İZMİR KOSAEİ
Tel: 0262 . 375 29 16 Faks: 0262 . 375 29 16
GSM: 0542 . 552 62 43 E-mail: KademDemir@netbulmail.com

Çekyat, Oturma Grubu, Koltuk, Baza
Yaylı Yatak İmalatı ve Tamirati Yapılır.

Ürünlerimiz Kendi İmalatımızdır.
Her Türlü Özel Sipariş Alınır.

ENFAL

İNŞAAT
Ltd. Sti.

sümbül evler
"her bütçe için çözüm"

PCN

Alüminyum PVC Doğrama
San ve Tic. Ltd. Şti.

Mustafa AYAZ
0534 411 60 91

Merkez: Etiler Bulvarı Blok. Kurumlar Cad. Topham Blok. No: 3/4 Şişli / Beşiktaş / İST.
Tel/Fax: 0212 561 36 11 - 0212 561 34 37
Fahri Etiler Bulvarı Blok. Kurumlar Cad. Topham Blok. No: 3/4 Şişli / Beşiktaş / İST.
e-mail: enfal_ayaz@hotmail.com www.enfalinsaat.com.tr

Musa AYAZ
0535 881 06 97

Merkez: Etiler Bulvarı Blok. Kurumlar Cad. Topham Blok. No: 3/4 Şişli / Beşiktaş / İST.
Tel/Fax: 0212 561 36 11 - 0212 561 34 37
Fahri Etiler Bulvarı Blok. Kurumlar Cad. Topham Blok. No: 3/4 Şişli / Beşiktaş / İST.

SARAY DIGITAL FOTOĞRAFÇILIK

Atilla KURT

- Gelin - Damat
- Nişan - Sünnet
- Digital Çekim ve Baskı

Şahinbey Cad. Bim Karşısı
No: 47 Çekmeköy / İSTANBUL

Tel : 0216 641 13 00
Gsm : 0532 665 13 14

SARAY DIGITAL FOTOĞRAFÇILIK

Atilla KURT

- Gelin - Damat
- Nişan - Sünnet
- Digital Çekim ve Baskı

Osmangazi Cad. Belediye Karşısı
No: 340 Şamandıra / İSTANBUL

Tel : 0216 311 91 27
Gsm : 0532 665 13 14

Hasan Ali KARAHASANOĞLU(*)

hasan_ali_karahasanoglu@hotmail.com

AĞASAR KÜLTÜRÜ VE “YÖRESEL AĞASAR GİYSİSİNİN YENİDEN KEŞFİ PROJESİ”

○ **Albenisi olan lokal ve yöresel kıyafetlerimizin üretimi ve satışının sektör haline gelmesi için çalışmaların yoğunluk kazanmasını bekliyoruz...**

○ **Kültürümüze ve güzel geleneklerimize sahip çıkıp yaşattığımız sürece, kimliğimizi ve şahsiyetimizi korumuş oluruz.**

Ağasar Deresi yatağında kurulan Şalpazarı ilçesi, coğrafi olarak dağınık bir yerleşime sahip olup arazisi engebeli ve meyillidir. Tarıma elverişli toprakların az oluşu halkın başka geçim kaynakları aramasına sebep olmuştur. Bunların başında % 35 ile gurbet işçiliği ve diğer il ve ilçelerde memuriyet gelmektedir. Diğer kesim, aile işletmeciliğine dayanan kârlılık oranı düşük tarım, hayvancılık ve diğer meslek gruplarından geçimlerini temin etmektedirler. İlçede istihdam sağlayıcı yeterli düzeyde yatırım ve işletme olmadığından dışarıya en çok göç veren ilçelerden biridir.

Ağasar yöresinin giyim tarzına bakıldığında, Orta Asya coğrafyasındaki bazı Türk giysilerinin hâlâ kullanıldığı göze çarpar. Özellikle yüksek kesimlerdeki günü birlik giyilen kadın kıyafetleri, diğer bölgelerde özel folklor kıyafeti olarak kullanılır.

Şalpazarı yöresinde “Ağasar kıyafeti” olarak giyilen elbisenin sadece dikim ve giyimi yöremize aittir. Bu kıyafetlerin ku-

Foto.: Turgay İkinci

Yöresel kıyafet gösterisinden dönen Ağasarlı kızlarımız, yetkililerle. / Kaymakam Vekili Muhammet Fuat Türkmen(Ortada), proje iştirakçisi kurum olan Halk Eğt. Mrk. Md.Yrd. Zeki Bayraktar(sol başta), Diyanet İşleri Vakfı memuru Hurşit Akgün(arkada) ve Proje Koordinatör Yard. Hasan Ali Karahasanoglu(sağ başta)

maşı dışarıdan alınmakta ve ilçemizin az sayıda bulunan kıyafet ustaları tarafından dikilip hazırlanarak, yöremizde hem günlük hem de -özellikle gurbetten gelenler tarafından- bayram, düğün ve özel günlerde giyilmektedir.

Geçmiş yıllarda ilçemizde sadece yöresel elbisenin içine giyilen keten gömleğin kumaşı, evde kurulan “tevek” adı verilen tezgâhlarda üretilmekteydi. Bu kumaşın hammaddesi olan “kendir”, uyuşturucu yapımında hammadde olarak kullanıldığından üretilmesinin yasaklanması dolayısı ile bu giysi de üretimden kalkmıştır. Şu anda ilçemizde bu kumaşı dokuyan ve giysi olarak giyen kimse bulunmamaktadır. Ancak eskiden kalmış kumaş olarak bazı evlerde bulmak mümkündür.

İlçemizde üretilip giyilen bir diğer kıyafet ise, ilçenin ismini aldığı rivayet edilen “Şal”dır. Şal, genelde kadınların kuşak üzerine beline sardığı yünden yapılmış ku-

maştır. Şu anda bu giysiyi giyen kimse bulunmamaktadır.

Yöresel özelliği olan diğer dokuma ürünlerimiz; çanta (çentiği), ala çorap, heybe, beşik dastarı, dastar (halı yerine yerlere atılan veya çekyat ve yatakların üzerine örtülen örtü), beşik bağı ve yük taşımada kullanılan dırmaçtır. Bunların hepsi yerel olarak halen imal edilmekte ve kullanılmaktadır.

Bu ürünler, geçmiş yıllarda yöremiz insanının -genel olarak her köyde- kullandığı ve sadece kendi ihtiyacını karşılamak üzere ürettiği yöresel ürünlerdir. Bunlardan dırmaç, çanta ve dastar, eskisi kadar olmasa da günümüzde üretilmekte ve kullanılmaktadır. Ala çorap, beşik dastarı ve beşik bağı nerdeyse tamamen yok olmaya yüz tutmuştur.

Günümüzde -tekstil ürünlerinin artması sebebiyle ve modern giyime daha çok özen gösterildiğinden- Ağasar kıya-

Ağasar giysisine bürünmüş sevimli bir çocuğumuz

Foto.: Ubeyd

feti, ilçemize bağlı bazı köylerde giyilmektedir. Şu anda Geyikli Beldesi, Doğancı, Dorukkiriş, Simenli, Sütçınar, Sayvançatak, Gökçeköy, Kuzuluk ve Sinlice köylerinde kadınlar günlük giysi olarak hala yöresel kıyafetleri giymektedir. Diğer köylerimizde ise yöresel elbise, ancak bazı özel günler olan düğün, bayram ve yaz aylarında düzenlenen şenliklerde giyilmektedir. Ayrıca ilçemize bağlı tüm ilköğretim ve Liselerde oluşturulmuş olan geleneksel halk oyunlarıyla birlikte, Ağasar kültürünün önemli bir parçası olan yöresel kıyafetlerin de yaşatılmasına çalışılmaktadır.

İlçede her yıl düzenlenen kültür festivali ve yayla şenlikleri de, bu kıyafetlerin giyilmesi ve yaygınlaştırılmasına vesile olmaktadır. Ayrıca gurbetteki vatandaşlarımızın yoğun olarak bulundukları illerde (Ankara, İstanbul, İzmir, İzmit) düzenlenen şenliklerde de, kadınlar genellikle bu elbiseyi giymektedir.

İlçemizde fistan ve yelek dikimini yapabilecek usta sayısının son yıllarda azaldığı görülmektedir.

Kültürel özelliği olan ürünlerden çanta, ala çorap ve bağın yapımında kullanılan ip ve bu ipin boyamasında kullanılan "kök boya"nın temininde güçlük çekildiği için, hazır orlon ipinden yapımı ve kullanımı devam etmektedir. Geleneksel şal için gerekli orijinal kök boya ve yün temini zor olduğundan, tekstil ürünü olan pamuk ipliğinden dokunan peştamal, şalın yerini almıştır.

KÜLTÜRÜN YAŞATILMASI VE "YÖRESEL AĞASAR GİYSİSİNİN YENİDEN KEŞFİ PROJESİ" NİN GETİRDİKLERİ

Şalpazarı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nca yürütülen "Yöresel Ağasar Giysisinin Yeniden Keşfi Projesi" başarıyla yürütülerek son aşamaya gelinmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı koordinatörlüğünde, Avrupa Birliği (AB) ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanan 97.500 Avro hibe ile finanse edilen "TR90 Düzey 2 Bölgesi Kalkınma Programı" kapsamında hazırlanan projenin amacı; unutulmaya yüz tutmuş yöresel Ağasar giysisinin gelecek nesillere taşınması, seri üretiminin sağlanması için alt yapı oluşturulması, nitelikli iş gücü yetiştirilmesi, ürün çeşitlendirilmesinin sağlanması, gelir artışı sağlanması ve tüm bu etkinliklerin uygulanması sonucunda göçün önlenmesidir.

Diğer yandan; proje kapsamında açılan ve 02 Haziran 2008-30 Eylül 2008 tarihleri arasında uygulanan yöresel giysi (fistan ve yelek), çanta (çenti) dokuma ve ala çorap örme kurslarına 20 bayan kursiyerin haricinde dışarıdan da öğrenmek amacıyla iştirak eden 3 kursiyerle birlikte toplam 23 kursiyer katılmış ve Ağasar Kültürünü geleceğe taşıyacak bilgi ve beceri kazanmışlardır.

Proje çerçevesinde kursiyerlerin ye-

Proje kapsamında üretilen çeşitli Ağasar kıyafetleri

mek ve ulaşım giderleri de karşılanmıştır. Kursiyerlerin eğitimi, **Hanife BELDÜZ** (fistan ve yelek), **Sevim ALICI** (çanta dokuma ve yapımı) ile **Ayşe AKSOY** (Ala çorap örülmesi) tarafından sağlanmıştır.

Kursiyerlere, elde ettikleri bilgi, birikim ve becerilerini belgelemek üzere AB antetli kurs bitirme belgesi (sertifika) düzenlenmiş ve verilmiştir.

Kursiyerler, unutulmaya yüz tutmuş bu yöresel giysilerin birer ustası olmuşlardır. Başka bir deyişle, yetiştirilen bu ustalar, geçmişi geleceğe taşıyacaklardır.

Projenin, sonraki yıllarda ilçeye önemli ölçüde ekonomik girdi sağlayacağı muhakkaktır. Çünkü bu giysilerin seri şekilde üretilmesi ve profesyonelce pazarlanması halinde, hedeflenen amacın ötesinde sonuçlar alınması mümkündür. Şal-pazarı/Ağasar'ın yöresel giysisi ve diğer el ürünleri, seri üretimle daha geniş kitlelere yayılarak bundan böyle hep yaşayacak ve Şal-pazarı'nın bacasız fabrikası olacaktır.

On aylık proje faaliyet süreci içerisinde; "agasargiysisi.com" adıyla bir web sitesi kurulmuş ve faaliyete geçirilmiştir. Tanıtım faaliyetleri kapsamında tanıtıcı broşür, kağıt ve bez afiş ile tanıtım filmi cd'si yaptırılmıştır.

Bu bağlamda 26 Ekim 2008 günü Trabzon Avni Aker Stadyumu'nda yapılan Trabzonspor-Gaziantepspor Türkcüll Süper Lig müsabakası öncesi Forum Alışveriş Merkezi başta olmak üzere Trabzon'daki gözde yerlere gezi düzenlenmiş ve Ağasar Kültürü tanıtılmıştır. Maç esnasında da, 20 kursiyer bayan, yöresel kıyafetlerle toplu halde tribünlerden görsel tanıtım aktivitesinde bulunmuştur. Ayrıca 2008 Kasım ayı içerisinde bir kez defile, bir kez ulusal fuara katılım ve iki kez de sergi ile tanıtım faaliyetlerine devam edilmiştir.

Bu etkinlikler tamamlanıp, 2008 Kasım ayı sonu itibarıyla projenin Nihai Raporu Merkez Finans ve İhale Birimine (MFİB) sunulmuş ve proje tam anlamıyla başarıya ulaşmış ve sonuçlanmıştır.

Albenisi olan lokal ve yöresel kıyafetlerimizin üretimi ve satışının sektör haline gelmesi için çalışmaların yoğunluk kazanmasını bekliyoruz. Sevindirici bir gelişme olarak belirtmek isterim, **Ali YAMAÇ** isimli bir vatandaşımızın yöresel Ağasar kıyafeti üretimi için atölye oluşturma çalışmaları başlattığını öğrenmiş bulunuyoruz. Ayrıca sertifika verdiğimiz kursiyerlerimiz, proje yapıp atölye oluşturma ve kendi işlerini kurma çalışmalarını sürdürüyor. Bu vesileyle kendilerine gönülden başarılar diliyorum.

Kültürümüze ve güzel geleneklerimize sahip çıkıp yaşattığımız sürece kimliğimizi ve şahsiyetimizi korumuş oluruz. □

(*) Ekonomist. "Yöresel Ağasar Giysisinin Yeniden Keşfi Projesi" Koordinatör Yardımcısı.

Trabzonspor-Gaziantepspor Türkcüll Süper Lig müsabakası öncesi Trabzon Avni Aker Stadyumu'nda Ağasar giysisi ve projesi tanıtım şovu.

Proje kapsamında Ağasar giysisi üreten bayanlar

Kursiyerleri çanta dokuma ve yapımı konusunda eğiten Sevim ALICI(solda) ile ala çorap örülmesi konusunda eğiten Ayşe AKSOY(sağda).

Kursiyerleri fistan ve yelek konusunda eğiten Hanife BELDÜZ

Foto.: Turgay İkinci

Fotografılar: Ubeyd

ŞAL-FED'İN PATENT GİRİŞİMİ SONUCUNDA “AĞASAR BAYAN KIYAFETİ” TESCİLLENDİ

Ağasarlı bayanlarımızın bölgesel bir Türk kıyafeti olan geleneksel giyim tarzı, günümüzde siyasi bir malzeme olarak kullanılan bayanlarımız için bir çıkış noktası/alternatif olabilir...Ağasarlı bayanlarımızın bu kıyafeti, aynı zamanda Türk-İslam sentezinin de en iyi simgelerinden birisi olarak toplumsal barışa büyük katkı sağlayabilir.

Yüzyılların birikimiyle şekillenen Ağasar kıyafetlerimiz, geçmişimizle geleceğimiz arasındaki en önemli köprülerden birisidir.

İnsanlığın ilk gününden bu yana giyinme ihtiyacı zaman içinde değişimlere uğramıştır. İnsanların giyinme şekli, mensubu oldukları toplumun simgesi haline dönüşmüştür. Bu hal, günümüzde daha da ileri giderek giyim kuşam şekli, kişilerin toplum içindeki statüsünün göstergesi olarak da kabul edilir olmuştur.

Günümüzde ise giyinmenin şekli -belli kesimler için- moda sektörü tarafından her yıl hatta her mevsim farklı olarak belirlenmekte ve insanlara psikolojik dayatma yapılmaktadır. Netice itibarıyla sürekli ve maksatlı olarak değişmekte olan giyim-kuşam biçimiyle, insanlık ekonomik olarak kısa kaç altına alınmaktadır.

İnsanlar, -doğal ve sosyal bir olgu olarak- mevsimlere ve yaşadığı çevrenin iklim koşullarına göre giyinme ihtiyacını karşılamak zorundadır.

Ağasarlı bayanlarımız, yüzlerce yıllık kültür mirası olan kıyafetleri -çoğu yerde folklor gösterisi için kullanılsa da- bugün hala bölgemizde günlük işlerinde, tarlasında, çarşı-pazarında ve özel günlerinde -kısaca her ortamda- rahatlıkla ve büyük bir zevkle giymektedir. Böylece geçmişimizden günümüze çok büyük ve onurlu mesajlar taşımaktadırlar.

Ağasarlı bayanlarımızın bölgesel bir Türk kıyafeti olan geleneksel giyim tarzı, günümüzde -ne yazık ki- siyasi bir malzeme olarak kullanılan bayanlarımız için bir çıkış noktası/alternatif olabilir...Ağasarlı bayanlarımızın bu kıyafeti, aynı zamanda Türk-İslam sentezinin de en iyi simgelerinden birisi olarak toplumsal barışa büyük katkı sağlayabilir.

Ağasar giysisi, az farklılıklar gösteren versiyonlarıyla Trabzon, Giresun ve Gümüşhane'nin değişik ilçe ve köylerinde sevilen bir giyim tarzı olarak tercih edilmektedir.

Şal-Fed olarak, patentini almış olup resmen tescilletmenin mutluluğunu yaşarken, “Ağasar Bayan Kıyafetleri”mizin, gün geçtikçe daha da sahiplenilen ve daha seri/organizeli üretimlerle yaygınlaşan -çağdaş insanımızın da ihtiyacına cevap veren- örnek bir giyim tarzı olmasını temenni ediyoruz. □

Harun ÖZDEMİR

Trabzon Şalpazarı Dernekler Federasyonu Genel Başkanı

“Ağasar Kadın Kıyafeti”ni tescilleyen resmi patent belgesi

Geleneksel kıyafetleriyle Ağasarlı kızlarımız

Foto.: Dorukkiriş Derneği Arşivi

Şalpazarı Belediye Başkanı **Mehmet MUHCU(*)**
mehmetmuhcu@mynet.com

Ağasar'ın merkezi Şalpazarı ilçesi

Foto.: Ercan Sayal

AĞASAR'IN KALBI ŞALPAZARI BELEDİYESİ

Şalpazarı ilçesinde yerleşimin çok eski tarihlere dayandığı bilinmektedir. Yörede yaşayan insanlar Oğuzların Üçoklar boyundan olan Çepnilerdir. Çepnilerin bu bölgeye Trabzon'un fethinden önce Uzun Hasan zamanında kabileler halinde geldikleri bilinmektedir. Çepni kelimesinin anlamı; "düşmana karşı gözü pek, mazlumlara karşı merhametli, sınır bekçiliği yapan" manasına gelmekte olup, yöre insanı bu özelliklerin tümünü taşımaktadır. İlçede yaşayan çepniler; Orta Asya'dan göç ettikten sonra Doğu Anadolu'nun doğu kesimleri ile İran'a yerleşmiş oldukları, daha sonra da bütün Anadolu'ya gelip yerleştikleri bilinmektedir. Bunlardan 100.000 kadarı Doğu Karadeniz'de Görele, Tirebolu, Şebinkarahisar, Torul, Kürtün ve Ağasar (Şalpazarı) yörelerine yerleşmişlerdir. İlçenin, Osmanlı döneminde, Trabzon Sancağı Görele kazasına bağlı iken 1809 tarihinde çıkarılan bir fermanla Trabzon sancağına bağlı Vakfihatuniye (Vakfikebir) kazasına bağlandı, yöre halkının elinde bulunan belgelerden anlaşılmıştır.

Şalpazarı İlçesi, 1914 yılında Vakfikebir kazasına bağlı nahiye haline getirilmiş; 1987 yılında çıkarılan bir kanunla ilçe olmuş ve 02.08.1988 tarihinde de teşkilatlanıp fiilen faaliyete geçmiştir.

Şalpazarı, Trabzon iline bağlı olup, ilden uzaklığı 65 km.'dir. Şalpazarı'na, Beşikdüzü ilçesinin batısındaki Akhisar/Ağasar vadisinden gidilir. Deniz kıyısına uzaklığı 15 km. kadardır. Denizden yüksekliği 270 m.'dir.

138 km² yüzölçümü olan Şalpazarı, oldukça engebeli bir araziye sahiptir. İlçe merkezi Ağasar Deresi yatağında kurulu olup, yerleşim bu dere ve kollarının her iki yakasındadır. Kuzeyde Beşikdüzü ilçesi güneyde Gümüşhane ili Kürtün ilçesi, Doğuda Tonya ilçesi ve batıda Giresun ili Eynesil, Görele ve Çanakçı ilçeleri ile çevrilidir. Önemli yükseltileri, sahile en yakın mesafede olan Sis Dağı (2182 m.) ve Alaca Dağları (2168 m.)'dır.

İlçe insanlarına istihdam sağlayıcı yatırım ve işletme olmadığından, halkın büyük bir kısmı geçimlerini, mevsimlik ve daimi gurbet işçiliği, üretim düzeyi ve kârlılık oranı düşük aile işletmeciliğine dayanan hayvancılık ve ziraat ile temin etmektedir. (<http://www.salpazari.gov.tr>)

Nüfus durumu:

2000 sayımına göre genel nüfus: 23.390; ilçe merkezi: 7.591; (İlçeye bağlı Geyikli Belediyesi'nin nüfusu: 5.134)

2007 nüfus sayımına göre genel nüfus: 12.490; ilçe merkezi nüfusu: 3.277 (İlçeye bağlı Geyikli Belediyesi'nin nüfusu: 2.720)
(Şalpazarı ve köylerindeki nüfus dağılımı için ayrıca bakınız: http://www.salpazari.gov.tr/haber_detay.asp?id=138)

ŞALPAZARI BELEDİYE BAŞKANLIĞI

Şalpazarı 1968 tarihinde Kireç, Sugören, Kalecik ve Çamkiriş mahalleleriyle birlikte "belde belediyesi" olarak kurulmuştur. Daha sonra 1988-

de Turaluşağı mahallesi ile Dereköy mahallelerini de bünyesine alarak sınırlarını genişletmiştir. Şalpazarı Belde Belediye Başkanlığı 1988 yılında Şalpazarı İlçesi Belediye Başkanlığı olmuştur. Halen İlçe Merkez Belediyesi olarak hizmetini sürdüren Şalpa-

zarı Belediye Başkanlığı 11 memur, 18 daimi işçi ve 2 adet sözleşmeli memur ile hizmetlerini yürütmektedir. Araç parkında ise 2 adet kamyon, 1 adet ekskavatör, 1 adet kepçe, 1 itfaiye arozu, 1 çöp aracı ve 1 adet hizmet otosu mevcuttur.

ŞALPAZARI BELEDİYESİ'NİN YAPTIĞI HİZMETLER

1- Belediye tüzel kişiliğine ait içme suyu arıtma tesisinde; 2007-2008 yılı içerisinde bakım onarım ve tamirat çalışmaları yapıldı. Bu çalışmalar; 1 adet dinlenme ve 2 adet filtre olmak üzere toplam 3 adet 320m³'lük havuzun üzerinin çelik konstrüksiyon çatı örtüsü ile kaplanması, filtre kumlarının değişimi, havuz iç yüzeylerinin seramikle kaplanması, klorlama depolarının tamiratlarının yapılması, otomatik klorlama sisteminin kurulması, bulanıklık ölçer otomasyon sisteminin kurulması, 2 adet lojman binasının onarımı, şehir içindeki 2 adet 450 tonluk su deposunun onarımı olarak gerçekleştirildi.

2- İlçemiz merkezini içme suyu arıtma tesisine bağlayan ve Kireç ve Sugören mahallelerinden geçen 1600 m. yolun genişletme çalışmaları yapıldı ve genişlikte 8 m. standartlı yol kilitli parke taşı ile kaplanarak kenar betonları döküldü.

3- Sugören mahallesinde, muhtelif yerlerde, yol genişletme, yeni yol çalışmaları, su deposu ve taş duvarlar yapıldı. (4000 m. yeni yol açılması, 80 tonluk su deposu, Merkez Camii önünde 200 m³'lük taş duvar ve 1000 m² kilitli beton parke kaplaması yapımı.)

4- Kireç mahallesi Tösmenkaya mevkinde, Şalpazarı-Üzümlü bağlantı yolu üzerinde toprak kayması sonucu daralan yolda yapılan patlatma ve 1500 saatlik iş makinesi çalışması neticesinde 1200 m³ kaya kütlesi ortadan kaldırıldı ve daralan yol 6 m. genişliğe ulaştırıldı.

5- Kalecik mahallesinde 80 tonluk su deposu yapıldı.

6- Çamkiriş mahallesinde 2200 m. yeni yol yapıldı.

7- Dereköy mahallesi Filinkıran mevkinde 80 m. betonarme istinat duvarı yapıldı.

8- Dereköy mahallesinde Şalpazarı-Sis Dağı turizm gurup yollunda parke kaplaması yapıldı.

9- Dereköy mahallesinde devlet-vatandaş işbirliği çerçevesinde 720 m. taş duvar ve ihata duvarı yapıldı.

10- Pazaryeri düzenleme projesi kapsamında 80 m. betonarme istinat duvarı yapıldı.

11- Dereköy mahallesi Yeni Cami bitişiğine çok kabinli modern tuvalet yapıldı.

12- Dereköy mahallesindeki PTT Caddesi kilitli parke taşı ile kaplandı.

13- Kireç mahallesindeki Belediye Mezarlığı yolu parke ile kaplandı.

14- Turalıuşağı mahallesinde 3100 m. yeni yol açıldı.

15- Festival alanına protokol tribünü, çocuk parkı ve aile çay bahçesi yapıldı.

16- İlçemize çok amaçlı bir salon kazandırıldı.

17- İlçe merkezindeki elektrik ve telefon yer üstü hatları, yeraltına indirildi.

18- Şehir merkezindeki tüm cadde ve sokaklar parke ile kaplandı.

19- Belediye araç parkına 1 adet paletli ekskavator ve 1 adet lastikli yükleyici satın alındı.

20- Gelenek haline getirdiğimiz Ağasar Kültür Şenliği, her yıl haziran ayının ilk pazar günü büyük katılım ve coşkuyla kutlandı.

21- İlçemizde ve ilçe/il dışında Şalpazarı/Ağasar adına kurulan derneklerle ve diğer sivil toplum kuruluşlarıyla daima yakın ilişkiler içinde olundu ve kendilerine maddi ve manevi destek verildi. □

(*): **Mehmet MUHCU:** 1963 yılında Şalpazarı İlçesinde dünyaya geldi. Dokuz çocuklu ailenin 7. çocuğudur. Tahsilini tamamladıktan sonra 1985 yılında Şalpazarı'nda kendi adına "Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik" bürosunu açarak ticari faaliyete başladı. 1999 yılında yapılan Yerel Seçimlerde Şalpazarı Belediye Başkanı oldu. Halen bu görevi yapmaktadır. Evli ve 3 çocuk babasıdır.

(Tlf. : 0462 8912018 Faks : 0462 8913535

Gsm : 0532 2960961)

Merkez Camii önünde 200 m³'lük taş duvar ve 1000 m² kilitli beton parke kaplaması

Su arıtma tesisi

Çam kiriş mahallesine 2200 m yeni yol

Ağasar Kültür Şenliği

Dereköy mahallesine 720 m. taş duvar

Çok amaçlı salon

Yusuf BÜYÜK(*)
Samandıra Belediye Başkanı

Eğitime verilen önemin bir göstergesi: Mustafa Öncel İlköğretim Okulu

ÖRNEK BELEDİYEÇİLİĞİN SİMGESİ: SAMANDIRA BELEDİYESİ

Amacımız, yaşanabilir bir Samandıra oluşturmaktır. Hedefimiz ise, Samandıra'yı adına yakışır modern bir kent haline getirmektir. Hizmet aşkıyla başladığımız yolda bu hedefimize her zamankinden daha yakınız.

Sevgili okuyucular;

28 Mart 2004 yılında devraldığımız hizmet bayrağını yere düşürmeden, yorulmadan aşk ve şevkle beşinci yılımıza taşıyoruz. Samandıra aşığı olarak göreve geldiğimiz ilk günün heyecanını, hizmetin beşinci yılını doldurduğumuz bugünlerde dahi yüreğimizde hissediyoruz. Dört buçuk yıl içerisinde Samandıra, çehresinin değişimi, yeni imaj ile modern kentte dönüştü ve İstanbul'da örnek belediyeçiliğin simgesi haline geldi.

Hayata geçirdiğimiz projeler, insan merkezli yatırımlar ve sosyal, kültürel faaliyetlerimiz ile hizmet noktasında Samandıra'da birçok ilke imza attık. İstanbul'un parlayan yıldızı haline getirdiğimiz Samandıra'ya yaptığımız hizmetlerden bazıları şunlardır:

- Dört yıl içerisinde Samandıra'da on yeni okul yaptırılmıştır. Bütün okulların her türlü ihtiyacı Samandıra Belediyesi'nce karşılanmaktadır. Samandıra'ya kazandırdığımız okullar şunlardır: Sabedin Türker İÖÖ., Mustafa Öncel İÖÖ, Samandıra Lisesi, Tolga Çınar Kız Meslek Lisesi, Veysel Karani Lisesi, Veysel Karani İÖÖ., Cengiz Topel İÖÖ. ek binası, İbni Sina İÖÖ. ek binası, Nermin Ahmet Has İÖÖ.

- 2004'e kadar Samandıra'da 5 adet park vardı. 2004'ten sonra Samandıra'ya 35 adet park yapıldı. Başkan **Yusuf BÜYÜK**'le park sayısı 40'a çıktı.

- 2004'ten önce Samandıra'da bir sağlık ocağı bulunuyordu. 2004'ten sonra ise her mahalleye sağlık ocağı yapıldı. Yedi mahallesi bulunan Samandıra'nın sağlık sorunu tamamen çözülmüş oldu.

- 2008'den sonra Samandıra'nın yüzde seksen kaldırım ve trotuar çalışmaları tamamlandı. Böylece Samandıra'da yüzde doksan beş oranında kaldırım ve trotuar çalışmaları tamamlanmış oldu. Dört yıl süre içerisinde 120 km. kaldırım çalışması yapıldı.

- 1997'den 2004'e kadar 350 ton asfalt serimi yapıldı. 2004'ten 2008 sekiz'e kadar ise 450 bin ton asfalt serimi gerçekleştirildi.

- Kavşak sayısı yok denecek kadar azdı. 2004'ten sonra yedi kavşak yapılarak Samandıra'da trafik sorunu çözülmüş oldu. Kültür Merkezi Kavşağı, Merkez Mezarlık Kav-

şığı, Sultanbeyli Kavşağı, M.Akif Caddesi Kavşağı, Sevenler Kavşağı, Ferhatpaşa Kavşağı Samandıra'ya kazandırıldı.

● Köprü ve menfez çalışmaları yok denecek kadar azdı. 2004'den sonra mahalleler arası geçişi kolaylaştırmak ve trafik sorunu önlemek amacıyla Samandıra'ya 15 köprü ve menfez kazandırıldı.

● 2004'ten önce ramazan etkinlikleri bulunmayan Samandıra'da, 2004'ten sonra düzenli ve devamlı olarak vatandaşlarımızın yararlanabileceği ramazan etkinlikleri düzenlenmektedir. Ramazan boyunca, Türkiye'nin tanıdığı ünlü simalar, Kültür Merkezi'nde sahne almaktadır. Yediden yetmişe herkese hitap eden ramazan etkinlikleri ile Samandıra'da ramazanlar artık renkli ve bambaşka yaşanmaktadır. Kültür Merkezi'nde haftanın dört günü programlar ve etkinlikler düzenlenmektedir. Her hafta konser ve tiyatro etkinlikleri, kaliteden ödün vermeden düzenli olarak yapılmaktadır.

● Toplu nikâh törenleri her sene yapılmaktadır. Samandıra'da çeşitli sebeplerle resmi nikâhlarını yaptıramamış 1050 çiftin resmi nikâhı toplu şekilde Samandıra Belediyesi'nce yaptırılmıştır. Bütün masraflar, Samandıra Belediyesi tarafından karşılanmaktadır. Belediye, toplu nikâh törenlerini geleneksel hale getirmiştir.

● Samandıra'ya PTT binası ve şubeleri, alt ve üst yapı çalışmaları, bankalar, atm'ler, noter; İGDAŞ ve AYEDAŞ vezneleri dahil birçok hizmet kazandırılmıştır. Ortadağ Sosyal Dinlenme Tesisleri ve Samandıra Spor Kompleksi ise tamamlanma aşamasındadır.

Amacımız, yaşanabilir bir Samandıra oluşturmaktır. Hedefimiz ise, Samandıra'yı adına yakışır modern bir kent haline getirmektir. Hizmet aşkıyla başladığımız yolda bu hedefimize her zamankinden daha yakınız. □

(*) **Yusuf BÜYÜK:** 1963 Yılında Sivas-Zara'da doğdu. Marmara Ü. İlahiyat Fak.bitirdi./ 1985 yılından bugüne Anadolu' nun değişik bölgelerinde öğretmen olarak görev yapan BÜYÜK, 1989 yılından itibaren mesleğini idareci olarak sürdürdü. 2000 yılında Samandıra İmam-Hatip L. Müdürlüğüne atandı./ Yaptığı başarılı çalışmalar sebebiyle, 2003 yılında ÖNDER tarafından Türkiye'deki İmam-Hatip Lisesi Müdürleri arasından birinci seçildi. / 28 Mart 2004 yılında Samandıra Belediye Başkanlığı'na seçildi. Samandıra Beldesi bünyesinde çeşitli sosyal faaliyetler içerisinde aktif olarak yer alan ve Samandıra'nın sorunlarını ve ihtiyaçlarını iyi bilen Yusuf BÜYÜK, belde halkına hizmetlerini yerel yönetim alanında sürdürmektedir./ Evli ve iki çocuk babasıdır.

(tlf.: (0 216) 311 00 00 / web: www.samandira.bel.tr
e-mail: samandira@samandira.bel.tr)

Fotoğraflar: Samandıra Bld. Arşivi

Çanakkale Şehitliği ziyaretlerimizden

İstanbul'un tarihi yerlerine ziyaretlerimizden / Ayasofya

Anıtkabir'e düzenlediğimiz ziyaretlerden biri

Sabedin Türker İlköğretim Okulu

Her mahalleye sağlık ocağı yaptık

Toplu sünnet şölenimizden

Coşkulu Cumhuriyet Bayramı kutlamalarımızdan

Dernek başkanlarına ses cihazları hediye ederken

Mahalle konserlerimiz büyük coşkuyla izlendi

Abdurrahmangazi Parkı

Cumhuriyet Parkı

Bir kavşak düzenlemesi

Bir üst geçit

ŞEHİR BİLİNCİ VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI EŞLİĞİNDE GELECEK VİZYONU

Av. Hilmi TÜRKMEN(*)
Üsküdar Belediyesi Başkan Yrd.
hturkmen@uskudar.bel.tr

Sosyal sorumluluklarımızın gerektirdiği gibi, dayanışmacı ve paylaşımcı vizyonumuzu öne çıkararak, şehrimizin gelişimine kendimizce katkı verebilmek, hedefimiz olmalıdır. Bunun da yolu, bizi biz yapan öz değerlerimizle buluşmanın çabası içinde olmaktır.

ŞEHİR ve SORUMLULUĞUMUZ

İnsanın biyolojik canlılığı gibi şehirler de canlılık taşır. Kurulurlar, büyürler, gelişirler, değişirler ve bu süreç devam eder gider. Şehirlerin kuruluşu kimi zaman kendiliğinden kimi zaman da belli bir sistematığa bağlıdır. Sistematik şehir planlamasıyla kurulan şehirler daha hızlı büyür ve belli bir standarda ulaşması daha az sancılı olur. Yaşadığımız şehrimiz İstanbul gibi tarihî mirasa sahip kadim şehirler ise, tarihsel süreç içinde metropol şehirler statüsündeki büyük yerleşim birimleri haline geldiklerinden sürekli bir değişim içindedir. Bu değişim, beraberinde birçok problemi de getirir. Özellikle sürekli göç alması ile yaşanan hızlı değişimler, karşılaşılan problemleri de artırır. Bu problemlerin çözümünde en temel unsur, şehrin sakinlerinin kentlilik bilinci karşısındaki tutumlarıdır. İstanbul'da olduğu gibi engin bir tarihî miras içinde gelişim süreci yaşansa da, şehrin sakinleri modern hayata entegre olmaya çalışırken taşradan göç eden insanların şehir hayatına ayak uydurmaya çalışmaları ve kendilerini -deyim yerinde ise- geldikleri yere göre değil de yerleştikleri şehre göre konumlandırımları gerekmektedir. Elbette bu konumlandırmada hemşehri dernekleri gibi sivil toplum kuruluşlarından yerel yönetimlerimize kadar uzanan bir çeşitlikte herkese sorumluluklar düşmektedir.

Farklı yörelerden fazla göç alan ve mozaik şehir konumundaki şehirlerde (İstanbul ölçeğinde olduğu gibi) değişim süreçleri daima sancılıdır. Bu sancıların getirdiği tartışmalar ise, içinde yaşadığımız şehrimize duyduğumuz sorumluluğun getirdiği aidiyet duygusu, şehir bilinci ve o şehre sağlayacağımız uyumla çözülebilecek bir durumdur. Yerleşik nüfusta şehirleşme bilinci daima gelişme gösterirken, şehre yeni göç eden insanların da her şeyden evvel gelişme sürecine dâhil edilerek aradaki mesafenin daraltılması gerekir. Bunun için farklılıklarımızın ayrıcalık değil, zenginlik getirdiği gerçeği en önemli bir çıkış noktasıdır.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARIMIZ VE HEMŞEHİRİ DERNEKLERİMİZ

İnsanın en doğal haklarından biri de, kendi örf, adet ve geleneklerini canlı tutma çabasıdır. Ancak bu çaba, şehir sakinlerinin, o şehrin ortak sosyolojik-kültürel değerleri karşısındaki durumuna zarar getirmeyecek bir zenginlik unsuru halinde bulunmalıdır. Bu durumu bir avantaja dönüştürmek de, dezavantaja dönüştürmek de, sivil toplum kuruluşları ve hemşehri derneklerine uzanan bir çeşitlikte yer alan gönüllü te-

şekküllere düşmektedir. Kanaatimizce, saydığımız bu sivil toplum kuruluşlarımız, şehirdeki değişim ve gelişimi titizlikle takip edip üyelerini dengeli bir şekilde adeta eğiterek, şehre ait yaşam tarzını benimseterek şehir hayatına bireyleri alıştırarak, teknoloji ile buluşturmalı ve barıştırmalı; farklılıkları hazzetmeye ve onlara karşı anlayışla yaklaşmaya çalıştırmalıdır. Böyle yapıldığında, farklı yöresel kültürlerin sosyal çözülmeye değil; tersine, şehrin gelişmesine katkı sağlayarak kendi durumlarımızı sosyal bir zenginlik statüsüne yükselteceği unutulmamalıdır. Elbette her şehrin belli bir tarihi geçmişi ve kültürel dokusu vardır. Şehirlerin kuruluşu ve oluşumunda farklı disiplinler etkili olur.

Şehrin gelişiminde, ülkenin yönetim şekli, yaşam tarzı, inanışlar ve yönlendirmeler de önemli etkenlerdir. Kurulan şehirlerin var olan yapısı, her geçen gün değişimlere uğrayarak gelişir. Özellikle İstanbul gibi hızlı göç almış şehirlerde bu değişimi etkileyen önemli etkenlerden biri de farklı kültürlerin bir araya gelerek yeni bir kültürel mozaik oluşturmalarıdır. İstanbul coğrafi, ekonomik ve sosyal yapısı gereği tarihî mirasının zenginliği ve geçmişinin antik çağlara kadar uzanması yanında, ülkemizin en fazla göç alan şehirlerindendir. Bu tip metropol şehirlerde kentlilik bilinci ve şehir kültürünün oluşması hiç şüphe yok ki, zor ve uzun soluklu süreç gerektirir.

Köyden şehre daha iyi bir iş, daha iyi ev, daha iyi sosyal-kültürel çevre edinilebilmek için göçen kitleler, şehrin hazır olmayan sosyal altyapısı içerisinde bu özlemlerini ve amaçlarını gerçekleştirecek araçları bulamadıkları zaman adeta bir travma içine yuvarlanmakta ve normal bir tablo seyri yerine farklı bir şehirleşme döngüsüne girmektedirler. Ne tam taşralı, ne de tam şehirli olabilen bireyler, şehre karşı adeta bir yabancılaşma ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Şehirler, kırsal kesime göre daha fazla imkânlarla sahiptir. Şehrin özgür havası, daha geniş bir kümeye sahip olma duygusu, şehirde olmanın gururunun yanına iyi bir yaşam, eğitim, sağlık, sosyal ve kültürel etkinlikler gibi imkânların eklenmesi, şehirlerin çekiciliğini arttırmaktadır. Burada önemli olan, bu çekiciliğin içinde kaybolmak değil; şehrin dokusuna eklenebilmektir. Teknolojinin hızlı bir şekilde geliştiği, her şeyin gün geçtikçe farklılaştığı çağımızda şehirlerde de baş döndürücü bir değişim yaşanmaktadır. Bu değişimi fırsata çevirmek ise, sivil toplum kuruluşlarımızın şehir bilincine sahip çıkması ile mümkündür.

YEREL YÖNETİMLER VE KENT KONSEYLERİMİZ

Çağımızda şehirlerin gelişmesine en önemli katkıyı yerel

yönetimler yapmaktadır. Şehrin dinamiklerini ve yönetim gücünü bir bütün olarak ele aldığımızda, sivil toplum örgütlerinin yönetimin bir parçası olduğu görülür. Hemşehri derneklerimiz de, bir sivil toplum örgütü olarak, yönetimde söz sahibi ve yöresel dayanışmayı amaçlayan sivil örgütlenmelerdir. Yerel yönetimlerimiz de, şehre dair yapacağı uygulamalarda elbette sivil örgütlenmeleri dikkate alma oranlarına göre başarılarını arttırmışlardır.

Hemşehri derneklerimiz, kendi yörelerinin kültürel âdet ve geleneklerini muhafaza etmeğe çalışırken insanlarımızı da şehir hayatına taşımaları gerekmektedir. Bu aşamada farklı kültürlerle de açık olmaları, şehir bilincinin oluşumunda çok önemlidir. Kendileri gibi düşünmeyen ve yaşamayan farklı insanları da anlayışla karşılamak, farklılıkları kolay hazmetmek ve farklılığı zenginlik olarak kabullenmek -zor ama- olması gereken bir erdemdir. Şehir kültürü dediğimiz olgu da, böyle bir içselleştirmeyi gerektirir. Bu bağlamda 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi gereğince yerel yönetim perspektifine açılım getiren kent konseyleri uygulaması, sivil toplum-yerel yönetim-şehir kültürü üçgeninde zengin bir ivme kazandırmıştır. Bu ivmenin sürekliliği için Kent Konseyi bileşenlerinin, katılımcı demokrasi, iyi yönetim ve yönetişim kavramlarına olan inançlarının ve bilinçlerinin yüksek olması elzemdir. Esasen kent konseyleri, sadece sivil toplum kuruluşlarının bulunduğu platformlar olmadığı gibi atanmış ve seçilmiş iktidarların koordinasyon kurulları da değildir. Tersine

Sivil toplum kuruluşlarımızdan, hemşehri derneklerine kadar çeşitlilik gösteren gönüllü teşekküller, yaşadığımız şehrimizin toplumsal vizyonunun en dinamik unsurlarıdır. Yerel yönetimlerimiz de, bu unsurlar ile erdemli şehirlerin geleceğini hazırlama yolunda hizmet aşkının vazgeçilmez dinamikleridir.

şehir yaşamında, şehir vizyonunun, hemşehrilik bilinci içinde şehre bir zenginlik katarak gelişmesi, şehrin hak ve hukukunun korunması, çevreye duyarlılık, yardımlaşma ve dayanışma, hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesi amaçları öncelikli unsurlardır.

Zaten sivil toplum kuruluşları, herşeyden evvel gönüllülük esasına dayanan ve gücünü yapısından alan, devletten ayrı özerk alan içinde çalışan bir yapılanmadır. Bu yapılanmada dernekler, gönüllü teşekküller, meslek kuruluşları, vakıflar, birlikler, girişim grupları gibi kuruluşlar yer almaktadır. Diğer taraftan yerel yönetimler, hizmet götördükleri bireylere daha yakın kuruluşlar durumundadırlar. Bundan dolayı demokrasinin gereği olarak özgürlük, eşitlik, katılımcılık, sorumluluk ve şeffaflık değerlerinin yerleşmesinde, devlet örgütlenmesi içinde daha öncü bir rol oynamaktadırlar.

Yerel yönetimler ile sivil toplum kuruluşlarının işbirlikleri, bir şehrin sakinlerinin şehrin problemleri karşısındaki katılım taleplerini -adeta bir denetim mekanizması gibi- organize ederek, merkezî yönetim ile ilişkilerde kendisine destek unsuru sağlamaktadır. Hatta yerel yönetimler, yetkili olmadıkları konularda her zaman sivil toplum kuruluşları ile diğer gönüllü katılım odaklarını harekete geçirmek suretiyle, hizmetlerin yapılmasında bir destekleyici yan unsur elde etmektedirler. Bu durum da, -kentsel hizmetlerin sunumunda kalite, etkinlik ve verimlilik ile- yönetimde şeffaflık sayesinde demokrasimize önemli bir katkı sağlamaktadır.

ERDEMLİ TOPLUM VE ERDEMLİ ŞEHİRLER

Eşiğinde olduğumuz Avrupa'da, mesela Danimarka'da sivil toplum kuruluşlarına üye sayısı 17 milyondur. Yani her vatandaş, -yaklaşık- üç sivil toplum kuruluşuna üyedir. Sivil toplum kuruluşlarının yaşamımızdaki önemi, bu kuruluşların faaliyetleriyle paralellik taşır. Bu paralellik içinde şehir sakinleri, yaşadığı toplumda kendini ifade etme ortamı bulunduğu zaman, o toplumdan asla kopamaz. Bugün İstanbul'daki toplam dernek sayısının yüzde 72.42'sini 'hemşehri dernekleri' oluşturmaktadır. Bu veriden hareketle şöyle diyebiliriz: Duygusal dayanışma ve yasal örgütlenmeleri ile 'hemşehricilik,' toplumsal hareketliliğin önemli aktörlerinden biridir. Önemli olan, İstanbul ölçeğinde bu zenginliği, İstanbul bilinci içinde bir fırsata dönüştürmektir.

Tarihimizde okuduğumuz bir kıssa vardır. Fatih Sultan Mehmet, kıyafetini gizleyerek sade bir vatandaş gibi İstanbul'da denetime çıkar ve bir bakkaldan alışveriş eder. İkinci bir ihtiyacını bildirip almak isterken dükkan sahibi, "Yandaki komşum henüz siftah etmedi, o ihtiyacınızı da ondan alınız. Bana hakkı geçmesin." der. Bu durum Fatih'i hayran bırakır ve böyle bir milletin sırtının asla yere gelmeyeceğini bildirir. Modernizm çağında, insan ilişkilerinin alabildiğine dünyevileştiği günümüzde, tarihimizde yer alan bu çok manidar olay, esasen şehir-insan ilişkisi bağlamında erdemli bir şehir modeline giden yolu işaret etmektedir.

Yardımlaşma, dayanışma ve güven duygusu içerisinde bir-

likte/beraberce farklılıklarımızla var olma bilincini taşımamız, tarihimizin bize yüklediği büyük bir sorumluluktur. Bu sorumluluğu bugünden yarınlara taşıyacak olan ise, en yakın çevremizden başlayarak bütün bireylerdir. Bireylerin ortak hareket unsurunu belirleyecek olanlar da, -yazımızın başında belirttiğimiz gibi- sivil toplum kuruluşlarıdır.

O halde sonuç olarak diyebiliriz ki; sivil toplum kuruluşlarımızdan, hemşehri derneklerine kadar çeşitlilik gösteren gönüllü teşekküller, yaşadığımız şehrimizin toplumsal vizyonunun en dinamik unsurlarıdır. Yerel yönetimlerimiz de, bu unsurlar ile erdemli şehirlerin geleceğini hazırlama yolunda hizmet aşkının vazgeçilmez dinamikleridir. Şehir bilinci içinde kültürümüze, insani değerlerimize sahip çıkarak, çocuklarımıza, gençlerimize ve çevremize örnek olmak durumundayız.

Sosyal sorumluluklarımızın gerektirdiği gibi, dayanışmacı ve paylaşımcı vizyonumuzu öne çıkararak, şehrimizin gelişimine kendimizce katkı verebilmek, hedefimiz olmalıdır. Bunun da yolu, bizi biz yapan öz değerlerimizle buluşmanın çabası içinde olmaktır. □

(*): **Av. Hilmi TÜRKMEN:** 1973'de Trabzon-Şalpazarı'nda doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Trabzon'da tamamladıktan sonra 1995 yılında İstanbul Ü. Hukuk Fak. 'nden mezun oldu. Askerlik görevini 1998 yılında kısa dönem olarak Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı'nda yaptı. Sekiz yıl serbest Avukatlıktan sonra 2004 Mahalli İdareler Seçimlerinde AK-PARTİ Üsküdar Beled. Meclis Üyesi seçildi. O tarihten bugüne 'Belediye Başkan Yardımcısı' olarak görev yapmaktadır. 1990'dan itibaren Üsküdar'da ikamet eden Türkmen, çeşitli (hemşehri, meslekî dernekler vb.) sivil toplum kurumlarında kurucu üyelik ve yöneticilik yaptı. Evli ve 3 çocuk babasıdır. (Tel: 0216 531 30 33)

SILAYA HASRETTE N DOĞAN BİRLİKTELİĞİMİZ

Nurettin TURAN

Trabzon Dernekleri Fed. Gnl.Başkanı

Bizler sivil toplum kuruluşları olarak, bizi biz yapan değerlerimizi, kolektif bir anlayışla yaşatabileceğimiz inancıyla, biraraya gelemeyen kurumları biraraya getirebilme organizelerimizle; unutulmuş müzik, yemek, giysi, tarihi değerler ve halk oyunlarımızı hatırlatma, yaşatma girişimlerimizle; memleketimizle bağlarımızı güçlendirmek; aile, sülale ve hemşehri bağlarıyla Türk toplumunun birleştirici bir gücü olarak var olma amacımız doğrultusunda dernek çatıları altında birleşmek; federasyon çatıları altında birlikteliğimizi büyütmek; memleketimizin ve memleketlimizin yurt genelinde ortak sorunlarını çözmek ve daha müreffeh düzeye çıkarabilmek için gayret sarfetmekteyiz.

Sivil toplum öncüleri değerli hemşehrilerim;
Bizler, yüzyıldır göç veren Karadeniz'in yurdun dört bir yanına dağılmış insanlarıyız.

Çoğumuz silaya/memleketimize hasretimizi, gurbette biraraya gelerek gidermeye çalışıyoruz. Zaman zaman kavayla, kemeçesiyle ve türkülerle hislerimizi dillendiriyor; zaman zaman da bordo-mavili renkleriyle futbol takımımızın başarısı karşısında duygulanıp coşuyoruz.

Her birimiz metropollerde veya Anadolu'nun ücra bir köşesinde memleket hasretiyle yaşarken, kültür ve geleceğine bağlı kalabilmek -takdir edersiniz ki- gerçekten zor. Kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya bir kimlik, yok olmaya yüz tutmuş değerler ve yavaş yavaş unutulmuş bir geçmiş...Ne güzel söylemiş Karacaoğlan; *"Bakarım bakarım sılam görünmez; / Ara yerde yıkılası dağlar var."* Aradaki engelleri kaldırarak silaya hasretimizi nasıl giderceğiz?..

Bizler sivil toplum kuruluşları olarak, bizi biz yapan değerlerimizi, kolektif bir anlayışla yaşatabileceğimiz inancıyla, biraraya gelemeyen kurumları biraraya getirebilme organizelerimizle; unutulmuş müzik, yemek, giysi, tarihi değerler ve halk oyunlarımızı hatırlatma, yaşatma girişimlerimizle; memleketimizle bağlarımızı güçlendirmek; aile, sülale ve hemşehri bağlarıyla Türk toplumunun birleştirici bir gücü olarak var olma amacımız doğrultusunda dernek çatıları altında birleşmek; federasyon çatıları altında birlikteliğimizi büyütmek; memleketimizin ve memleketlimizin yurt genelinde ortak sorunlarını çözmek ve daha müreffeh düzeye çıkarabilmek için gayret sarfetmekteyiz.

Devletine, milletine bağlı Trabzonlular olarak, önce

Karadeniz'in/Karadenizlinin bütünleşmesine, sonra ülke genelinde -bölgelerarası diyalogla- Türk toplumunun sağlıklı kaynaşmasına katkı sağlama hedefi ile sağlam adımlarla yolumuza devam etmekteyiz.

Ülke gelişmesine yön veren eğitimli, çalışkan ve girişimci nesilleri -yurdun dört bir yanına yayılmış Trabzonlularla- yeniden organize etmek ve bunu gelecek nesillere intikal ettirmek borcundayız.

Sahip çıktıkça, katılımcı oldukça büyüyen ve büyüyecek olan birliktelik, globalleşen dünyadaki Türkiye'nin ve Türk insanının daha etkin rol almasına, milli menfaatlerimizin korunmasına yön verecektir.

Trabzonumuzun güzide kültür ilçesi **Şalpazarı**, bunu başarabilmenin gayretiyle ciddi mesafeler kat etmiştir. Yöresinin/Ağasar'ın kültürünü, yurdun dört bir yanında yaşatmaya çalışmaktadırlar. Onların bu gayreti, Trabzon ve Trabzonlu kimliğinin katma değerini yükseltmektedir.

Şalpazarı ilçesi, bütün köyleri ve beldesiyle bütünlük yolunda büyük mesafeler almış ve aynı zamanda büyük birliktelik adına -Trabzon ismine layık olabilme gayretiyle- 17 ilçe ve merkez ilçemizle bütünleşmenin manasına uygun olarak Trabzonluya yakışır duruşunu ortaya koymuştur.

Trabzon Dernekleri Federasyonu olarak tüm dernek başkanları, yöneticileri, üyeleri ve Trabzonlu hemşehrilerimize -katılımcı bir birlikteliği büyük ölçüde sağladıkları için- Yönetim Kurulumuz ve Trabzonlular adına teşekkürlerimizi sunarız

Sahip çıkalım ki söz hakkımız baki kalsın, diyerek sizleri saygılarımla selamlıyorum. □

Hasan KÖSE(*)
hfkose@hotmail.com

SU GÖZÜNDEN BULANIRSA ÇARESİ YOKTUR

Foto.: Mevlüt Kandazoğlu arşivi

“Kültür, doğası gereği anonimdir ve hiç kimsenin malı değildir. Elbette Ağasar horonunun sahibi de dernek olarak biz değiliz; Ağasar horonunun sahibi, tüm Ağasar köyleri, onu üreten kültürün mirasçılarıdır. Ağasarlılardır. Trabzon ve Karadenizlilerdir. Biz dernek olarak, kültürümüze bir nebze olsun katkı sunabilmekle onur duymaktayız.”

Küreselleşme(globalizm), iletişim teknolojsinin de etkisiyle tüm dünyayı küçük bir köye çevirdi. “Kendini küresel bir değer haline getiremeyen, globalist bir duruş sergileyemeyen kültürler yok olacaktırlar.” görüşü, küreselleşme karşıtlarınca bile genel kabul görmektedir.

Ebeveyni, çocuğa ve gelecek nesillere bağlayan ve kavimleri millet yapan kültürleridir. Geçmişte kültürlerin kendilerini korumaları ve bulanmadan, özgün damarlarından beslenerek geliştirmeye devam etmeleri mümkündür. Artık günümüzde iletişim ve yayın teknolojilerinin gelişmiş ve en ücra yerlere kadar ulaşmış olmaları nedeniyle, hem ulusal olabilenler hem de ulus ötesi değerler, yerel ve bölgesel değerleri unutturmakta ya da mayasını bozmakta/zehirlemekte ve yok etmektedir.

Kültürleri ve kimlikleri yozlaştıran bu süreç, planlı, programlı ve sistematik olmaktan ziyade zamanın şartlarının insanları dış kültürlerle daha açık hale getirmesi nedeniyle.

Güçlü medeniyet tasavvurları olmaksızın yetiştirilen çocuklar, basit bireysel çıkarlar ve zevkler uğruna kolay yutulmaktadır. Özgün kültürel bir tabiat alamayan çocuklar, popüler ve bayağı olanı kolayca kabullenebilmekte ve yaşamaktadırlar. Kendilerine hiçbir şekilde benzemeyen nesilleri şaşkınlık içinde izleyen halkımız, bu dejenerasyona anlam verememektedir. Oysa durum çok açık. Kendi kültürünüzü popülerleştiremezseniz, popüler olan sizin kültürünüzü yutar.

Genetik olarak bizden kültürel kimliği belirsiz nesillerin ortaya çıkmaması; milli eğitimde ciddi bir kültür ve kimlik politikasına; toplumda ciddi bir milli eğitim ve kültür politikasına talebine; yerel değerlerin arı-duru olarak ciddi olarak araştırılmasına ve kayıt altına alınarak ulusal değerleri zenginleştirmek için eğitime katılmasına; yerel yönetimlerin ve yöneticilerin kültürel kimlik ve medeniyet tasavvurlarının sağlam ve bizden olmasına; demokratik kitle örgütlerinin ve sivil toplum örgütlerinin kendi kültürlerinin yozlaştırılması süreçlerine katılmamalarına; bilimsel bir hassasiyetle folklorik değerleri tespit, koruma ve yaşama açısından otantik olana bağlı kalmalarına ve kültürel de-

ğerlerin yaşanabilir kılınmasına bağlıdır.

Kültürel kimliğin tezahürlerinden birisi olan halk oyunları; insanın kendini ifade etme biçimlerinden biri olarak müzik eşliğinde ritmik beden hareketleri ve dans; -müzikleri, ritimleri, ölçüleri, figürleri, tavırları ayrı ayrı da olsa- en iptidai toplumlardan en modern toplumlara kadar tarihin her evresinde karşımıza çıkan evrensel bir gerçekliktir.

Genelde tüm oyunların özelde halk oyunlarının(dans), çocukların beden, akıl ve psikolojik gelişimlerinde etken rol oynadığı; çocuğun sosyalleşmesi ve içinde bulunduğu topluma kendi varlığını ilanın en önemli zemini ve biçimi olduğu da açık bir gerçektir.

Kısa adı **AHOD** olan **Ağasar Halk Oyunları Kulübü/Derneği**’nin amacını, “Genel olarak Ağasar folklorünün, özelde halk oyunlarının ve otantik kıyafetlerinin tespiti, geliştirilmesi ve yeni nesillere sevdirmesi; müziğimizin kaybolan namelerinin tespiti ve sanatçılarımıza sahip çıkmak” olarak açıklayan; -kendisiyle, idarecisi olduğu dış polikliniğinde konuştüğümüz- dernek başkanı Sayın **Mehmet Kandazoğlu**, “Kültür, doğası gereği anonimdir ve hiç kimsenin malı değildir. Elbette Ağasar horonunun sahibi de dernek olarak biz değiliz; Ağasar horonunun sahibi, tüm Ağasar köyleri, onu üreten kültürün mirasçılarıdır. Ağasarlılardır. Trabzon ve Karadenizlilerdir. Biz dernek olarak, kültürümüze bir nebze olsun katkı sunabilmekle onur duymaktayız.” demektedir.

Kandazoğlu, hedeflerini açıklarken de şunları söyledi: “Derneğimiz, bütün Ağasarlıların katılımı ve katkılarıyla daha da anımlanacak ve çok büyük projelere imza atacaktır. Hedefimiz, 2010 İstanbul Kültür Başkenti etkinliklerine ve 2011 Trabzon Dünya Halk Oyunları Olimpiyatlarına katılmaktır.”

İstanbul’daki Ağasar kültür ve dayanışma derneklerinin halk oyunları ekiplerinin ve etkinliklerinin AHOD bünyesinde toplanması, akademik yardımla ve profesyonel bir mantıkla organize edilmesi gerekir. Dernek yönetiminin, her köyden ilgili insanlarla güçlendirilmesi gerekir.

Bir halk oyununun yarışmalarda temsil durumuna gelebilmesi, en az dört figürle mümkündür. Dernekler, kendi köylerinden iki figür aldıktan sonra -tamamlamak için- Ağasar köylerinden, o da yetmezse en yakından uzağa doğru çevre ilçelerden almak yerine -ki doğal olan budur- uyduruyorlar ve sonra da buna “Ağasar kız horonu” diyorlar. Folklorik ölçü; Ağasar’ın köylerinde bu konuda hiçbir eğitim almamış ninelerin ve dedelerin oynadıkları figürler ve oyunlardır. Bunların haricinde figür uydurmak, kültürü kendi ellerimizle yozlaştırmak ve arebeskleştirmek anlamına gelir. Bunu daha da acı hale getiren, bu işin kültür dernekleri eliyle yapılıyor olmasıdır...□

(*) : Tarihçi-Eğitimci-Yazar

(**): “İhtiyar Delikanlılar” AHOD Horon Ekibi: (Soldan): Mehmet Kandazoğlu, Ali Kandil, Mevlüt Kandazoğlu, Yaşar Kandil(Şeker / merhum), Şefik Türkmen.

Evli ve dört çocuk babası olan **Mehmet Kandazoğlu**, 1948’de Şalpazarı’nda doğdu. 1962-’63 döneminde Trabzon L.’ni bitirdi. Muhtelif işler ve bir süre kamu görevi yürüttükten sonra 2005’de emekli oldu. İstanbul Doruk-kiriş Köylüleri Derneği Kurucu Başkanı(1994) ve AHOD kurucu başkanı. Halen bir dış polikliniğinde yönetici olarak çalışmaktadır.
(Tlf.: 0533 217 61 61)

ŞENLİK VE DÜĞÜNLERİMİZİN

ARANAN SANATÇISI

MUHAMMET SARI

1964 yılında Şalpazarı-Fidanbaşı köyünde doğdu. Fidanbaşı İlköğretim Okulu'ndan mezun oldu.

977 yıllarında kemençeye hobi olarak başladı. 1983 yılında gurbete çıktı. DSİ'nin İstanbul içme suyu boru hattında, (Kiska-Kutma A.Ş./ Tuzla) işe başladı.

1984 yılında vatani görevini Tuzla K.K.Komutanlığı Özel Eğitim Merkezi'nde tamamladı.

1986 yılında Samsun Altinkaya Barajı'nda çalışmaya devam etti. Esas mesleği olan 1. sınıf kaynakçılığa devamla 1989 yılında İstanbul DSİ 14. Bölge Müdürlüğü'ne geçti. Sanatçı olarak iki işi bir arada götürebilmek zor olsa da belli başarılarla ulaştı. Düğün ve dernek gecelerinin aranan sanatçısı olan **Muhammet SARI** on adet müzik albümü çıkardı. Sanatı ve kişiliği ile yöre insanımızın ve müzikseverlerin beğenisini kazandı. Evli ve iki kız babasıdır.

(İrtibat Tlf.: 05324416367)

BAŞARMAK İÇİN SAHİP ÇIKMALIYIZ

Muzaffer BAYRAKTAR
Ağasar Dergisi Gnl. Koordinatörü

Şalpazarlılar/Ağasarlılar olarak bugüne kadar -birlik ve beraberlikle- içimizden çıkarabildiğimiz hatırı sayılır bir siyaset adamımız neden yok?..

Ülkemizin kaderinde yönlendirici etkin rol oynayan bürokratomuz neden yok?

Ya da ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlayan ve işsiz gençlerimize/insanlarımıza istihdam sağlayacak iş adamlarımız neden olamamış?..

Bütün bunların coğrafi, geleneksel, kültürel, sosyo-ekonomik ve siyasî sebeplerini ortaya koymak ciddi bir araştırma konusudur. Ancak netice -maalesef- budur ve iç açıcı değil iç acıtıcıdır...

Eğitim ve kültür seviyesi bu kadar yüksek bir bölgenin içinde bulunduğu durum, bugün geldiği nokta bu olmamalıydı.

Bence en büyük eksikliğimiz, yetiştirdiğimiz ve yetiştirmekte olan insanlarımıza/değerlerimize yeterince sahip çıkmamamızdır.

Birlik-beraberlik ve dayanışma ruhundan yeterince nasipdar olamayışımızdır.

Belli kabiliyetleri öne çıkarıp destekleme yerine, enerjimizi köstekleme ve yok etme planlarına taksif ediyoruz.

Hal böyle olunca da, sürekli güdülmeye mahkum oluyoruz.

Artık kendimize gelmenin, arzu edilen açılımları yapmanın zamanı geldi/geçiyor.

İstenen açılımları yapmak, Ağasarı ve Ağasarlıyı layık olduğu yere getirmek için dernekçiliği bir imkan ve fırsat olarak görüyorum. Birer sivil toplum örgütleri olan derneklerimiz, yaptığı etkinliklerle, birlik ve dayanışmamızı pekiştirirken, kültürel gücümüzü de sergilemektedir. Bu gücümüzü daha üst düzeylere taşımak elimizdedir.

Şal-Fed (Şalpazarı Dernekler Federasyonu), Şalpazarlılar olarak gücümüzü biraraya toplamanın ve daha etkin kılmanın adıdır. O bakımdan derneklerimize ve federasyonumuza sahip çıkmalıyız. Bu sahiplenme, öncelikle üye olmak daha sonra faaliyetlerine bizzat katılmak, fikir ve projeler üretmek, maddi ve manevi katkıda bulunmak suretiyle olmalıdır.

Bu bağlamda **Ağasar/Kültür-Araştırma** dergimiz, kültür ve geleneğimizi yaşatmak; düşünsel gücümüzü belge olarak tescillemek bakımından önemli bir hizmettir. Bu hizmete de sahip çıkmak, katkıda bulunmak ve geliştirerek yaşatmak, her Ağasarlının görevidir.

Kültürüne, geleneğine sahip çıkmamak; kimliğini/shahsiyetini kaybetmek ve köleliğe razı olmak demektir. Sahiplenelim ve hedeflerimize birlikte ulaşalım. □

Fidanbaşı köyü

FIDANBAŞI KÖYÜ

Fidanbaşı, Şalpazarı ilçesinin güney batısında ilçe merkezine 7 km. mesafede bulunan 150 haneli bir köydür. Köyün güneyinde **Sis Dağı**, doğusunda **Ağırtaş** köyü, batısında **Görele-Beyazıt** köyü, kuzeyinde **Çetrik** köyü bulunmaktadır.

Ne zaman kurulduğu kesin tarihi ile bilinmemektedir. 1850 yılında Fidanbaşı köyünden Osmanlı Devleti'ne vergi veren aile sayısı toplam 32 hanedir. Bu duruma bakıldığında zaman Fidanbaşı köyü, 1700 yıllarında kurulmuş bir köy olduğu anlaşılmaktadır. Köydeki sülale isimleri, 1850 yılındaki kayıtlarda geçen baba isimleri ile çoğu aynıdır. Mesela; Ellez oğlu, Balta oğlu, Sarı Mustafa oğlu, Kara Halil oğlu, Beveze oğlu, Kanbak oğlu vb. Fidanbaşı köyünün kuruluş hikayesi, Güdün köyünden **Demircioğulları**'nın, -köyün bugünkü sakinlerinden- **Longû Temel Bey**'in bahçesinde geçmiş yılda mal yatırımları ile, bir sonraki yılda Ağırtaş'ın bugünkü Kızıllık yamaçlarından o bölgeye bakmaları ve o bölgede koyunların otladığını sanarak oraya gelip koyunlarını almak istemeleri ile başlar. Koyunları almaya gelen ataları, gördüklerine inanamaz ve koyun sürüsü zannettikleri sürünün, aslında geçen yıl koyun otlatırken o bölgede yedikleri kabak çekirdeklerinin büyüyerek kocaman kabaklar olduğunu oraya gelince anlar ve şaşırırlar. Bu bölgenin çok bereketli olduğuna ve buralarda köy kurulup yaşanacağına karar verirler. Sonrasında Demircioğulları'ndan aileler gelip buraya yerleşirler. Bu aileler, yerleştikten uzun bir süre sonrasında kadar ölen akrabalarını, Güdün köyü mezarlığına götürüp defnederler.

Fidanbaşı köyünün Osmanlı Devleti zamanındaki adı **Tımara**'dır. Bu ismin ne zaman ve niçin konduğu hakkında kesin bilgi olmamakla birlikte, Osmanlı Devleti'nde "**Tımara**" adı, o dönemlerde yer paylaşırma, statü verme anlamında kullanılmaktadır. Osmanlı devlet yönetim biçimi -minde Tımar/Tımara, Subaşılık verilenler vergiden muaf tutulmuş ve savaşlarda Osmanlı ordusuna kendi bölükleri ile dahil olmuşlardır. (*) Fidanbaşı (Tımara) köyünde **Ağa**'lık olması, aslında Osmanlı yönetiminin o bölge veya köye özel statüde bir ayrıcalık verdiğinin belgesi niteliğini taşımaktadır. Bu konu ile ilgili geniş arşiv ve bilgi çalışması gerekmektedir. (Tımara köyündeki ağalık sistemi, bugünkü Anadolu'daki ağalıklarla karıştırılmamalıdır. Tımara'daki ağalık, vermek ve sahip çıkmak anlamında yaşamıştır. Son örneği de **İbrahim Ağa**'dır. Bu sistem, Türkiye Cumhuriyeti ile son bulmuştur.)

Fidanbaşı köyünün tarihi eserleri, 200 yıllık camii (tekrar onarılmıştır), Çukur ve Yosullu Değirmeni ile İbrahim Ağa Köprüsüdür. Yosullu Köprüsü ve Fidelik Köprüsü, 1967 yılındaki büyük selde yıkılmış ve tekrar yapılmıştır.

Fidanbaşı'nda ilkokul 1945'li yıllarda eğitime başlamıştır. 1980 sonrasında ilkokul tekrar yapılmıştır. Ancak bugün köy okulu kapalı olup taşınmalı sistemle Şalpazarı'nda eğitime devam edilmektedir. Köyün erkeklerinin %100'ü kadınlarının % 98'i okur ve yazardır.

Köyde Düzmahalle'ye yeni cami yapılmış olup **Enişdibi**'ndeki mescit ile toplam üç camii mevcuttur.

Bir sağlık ocağında bir ebe ile hizmet devam etmektedir.

Köyün ilk yol çalışmasını dönemin muhtarı "**Hırıpın/Hırıpû Osman**"(**Osman GÜNAYDIN**), Şalpazarı'ndan kazma ve kürekle 1960'lı yıllarda başlatmıştır.

Köyde mezarlık olarak, bugünkü ilköğretimin temelleri ve çevresi ile bugün köy mezarlığı olarak kullanılan cami yanındaki mezarlıklar vardır.

Fidanbaşı, Şalpazarı'nın en fazla göç veren köylerindendir. İlk göç dalgası 1914'de seferberlik zamanında başlamış, sonrasında köy içindeki aile anlaşmazlıkları nedeni ile bazı ailelerimizi devlet başka yerlere nakletmiş ve 1950'lerden sonra da -geçim darlığı nedeni ile- gurbet dalgası başlamış ve günümüzde hala devam etmektedir. Köyümüzle ilişkisi devam etmekte olan 600'ün üzerinde hane İstanbul, Trabzon, Bursa, İzmir, Ankara, Samsun, Zonguldak, Adapazarı, Bolu, Düzce, İzmit, Artvin, Alanya ve Amerika'da yaşamlarını sürdürmektedir. Ayrıca -kesin bilinmemekle birlikte- en az 400 hane de, seferberlik ve devlet imkanları ile köyden kalmıştır.

Köyün kış ayları nüfusu 300 civarında olup sadece İstanbul'da 2500 civarında insanımız yaşamaktadır. Köyümüzün köyden ilişkisini kesenlerle birlikte toplam nüfusu 6000'in üzerindedir. Fidanbaşı köyünde yerleşik olarak bugün 20'nin üzerinde değişik soy isim kullanılmaktadır. Köyden kalkan ailelerle 30'un üzerinde değişik soy isim kullanılmaktadır.

Fidanbaşı köyü sakinleri, yayla için **Sis Dağı**'nı tercih etmektedirler. Köyün **Kadırga**'da **Beş Çeşmeler**'de obası mevcut olup bugün köye ve köylüye ait bir ev yoktur? Yine **Alaca Çoknak Yaylası**'nda obası vardır, ancak ne yazık ki o yaylada da bugün evi olan köylümüz yoktur. **Osman GÜNAYDIN**, muhtar-

lık döneminde, ev yaptırıp uzun yıllar gidip konaklar; sonrasında -köylüden gidip gelen olmayınca- evini Tonyalıları satır. Bugün Tımara obası olacak yerlere Tonyalıları evler yapıp konaklamışlar ve Alaca Yaylası ile Tımarahıların ilişkisi zayıflayıp yok olma noktasına gelmiştir. Yine bugün Gümüşhane topraklarında olan Gavur Dağları'nda, geçmişte Tımara'nın yayla kiralayıp yayla etmeye gittikleri bilinmektedir. Yine Sis Dağı Yayla Şenliği yapılan yerlerin girişindeki Örümcek Obası'nın olduğu yerlerin eskiden Tımarahıların obası olduğu söylenmektedir. Buralar sâhipsizlik ve ihtiyaç duyulmamasından dolayı zaman içinde terk edilmiştir. Sis Dağı yayla şenlik ve pazar yerinin, tarihi olarak ilk defa bugünkü "top düzü" denen mevkide başlayıp devam ettiği bilinmektedir. Burası şimdiki Tımara Obası, Pelitcik Obası ve Çukuruğun Suyu'nun ortasındaki Sis Dağı'nın en güzel düzlüklerindendir. O bölgede suyun yetersiz olması sebebi ile sonraki yıllarda şenlikler ve pazar yeri bugünkü yerine taşınmıştır. Tımara'nın en önemli mesire yeri, bugün de itibarını kaybetmeyen 1020 rakımdaki **Enişdibi**'nin olduğu mevkidir. Tanıtımı yeterince yapılamamış olsa da, soğuk suyu ve doğasıyla Ağasar'ın en güzel mesire yerlerinden biridir. Aynı özellikleri taşıyan **Karageriş** bölgesi de, Tımara'nın Sis Dağı bölgesindedir.

Fidanbaşı, Şalpazarı'nın su bakımından en zengin köyüdür. Ağasar derelerinin ikinci kolu bu köy topraklarından çıkan irili ufaklı derelerden oluşmaktadır. Köyün başlıca dereleri; Çağlan Altı, Gücükgeriş, Tez dereleridir.

Köye elektrik ve telefon 1983'lerde gelmiş olup, Sis Dağı'ndaki Tımara Obası'na kadar götürülmüştür. Köyde su şebekesi her evin içinde bulunmaktadır. Birçok su kaynağı, kaynağından itibaren alınıp depolarla köy yerleşim alanına dağıtımı yapılmaktadır.

Köy halkı geçimini gurbetten sonra fındık, tarım ve bahçe işleri ile hayvancılıktan sağlamaktadır. Köy hane halkının tamamında emekli aylığı almaya hak kazanmış insanlarımız vardır.

Fidanbaşı'nın gurbetteki aile yapısı genel olarak, devlette memur veya işçi olarak çalışan insanlardır. Köyde yaklaşık 120 civarında yüksek tahsil yapmış insanımız mevcuttur. Gurbette yaşayan insanlarımızın %90'ı kendi evinde oturmakta olup %10'u kiracı olarak hayatını idame ettirmektedir. Sadece İstanbul'da köylülerimize ait 700'ün üzerinde daire konut mülkiyetinin olduğunu bilmekteyiz. Fakat tanınmış işadamları, bürokrat ve siyaset adamında istenilen düzey yakalanamamıştır. Fidanbaşı köyüne ait İstanbul'da kurulmuş olan köy derneği 1993 yılından bugüne başarılı çalışmalarını devam ettirmektedir.

Köylülerimize ait 30 civarında işletme mevcuttur. Esnaf olarak çalışmalarına devam etmektedirler. Fidanbaşı köyü, Şalpazarı'nın arazi olarak en büyük köylerinden birini oluşturmaktadır. Köyün girişi ile Sis Dağı'ndan çıkışı arası on kilometreyi bulmaktadır. Köyün kendisine ait olan Sis Dağı bölümünde, son yıllarda başlatılan orman fidanlama çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca hiç de hayrımıza neticelenmeyen tapu-kadastro çalışmaları bitirilmiş ve bir çok arazimize, orman vasfı taşıyan arazi denilerek el konulmuş, dışında kalan yerlerin tapuları dağıtılmaya başlanmıştır. Halkın yüzyıllardır sahiplendiği ve koruduğu arazi -kanun gücüyle- elinden alınmıştır. Bu hususta halkı memnun edici bir yöntem uygulanmamıştır.

Fidanbaşı köyünün ilk imamlarından kadrosuz imam ve muhtar **Mustafa ÖZDEMİR**, ilk öğretmeni **Veynel VEREP (Alptekin KORDAĞ)** 1980 yılında ülkemizin birliğine sıkılan kurşunlara hedef olmuştur. Emektar ebe **Hanım Kızı** ebemiz, ağamız **İbrahim Ağa**, hafızımız **Mehmet Niyazi ÖZDEMİR**, uzun yıllar muhtarlık yapan **Osman GÜNAYDIN**, ilk esnaflarımızdan **Osman KESKİN**, unutamayacağımız **Nazmi YILMAZ**, iş kapağı olmuş abimiz **Raif METİN**, şehitlerimiz **Kazım ÇİLLİ-OĞLU**, **Osman AŞKIN** ve niceleri tarihte yerlerini unutulamayacak şekilde alacaklardır.

Enişdibi şenliğinden coşkulu bir kesit

Sis Dağı yayla şenliğinde Fidanbaşı coşkusu

Köyde bir davet/ziyafet kaynaşması

Köyümüz 1. Dünya ve Kurtulus Savaşlarında onlarca şehit vermiştir. Birçok akrabamız, Rus Harbi'nden sonra geri dönmemiş ve diğer savaşlarda şehit düşmüşlerdir. İstiklal Savaşı gazilerimizi, zamana yenik düşerek kaybettik. Kıbrıs gazilerimiz halen hayattadırlar; onlara uzun ömürler dileriz. Savaşlarda şehit ve gazi olanlarla ilgili olarak köyümüzde ayrıca geniş bir çalışma yapılması gerekmektedir. Bazı ailelerimizden beş veya altı kardeşin savaşa gidip dönmediği bilinmekte olup bu konularla ilgili bir arşiv çalışması maalesef bugüne kadar yapılmamıştır. □

(*) : Tımar: Anadolu Selçukluları ve Osmanlılarda, belirli görev ve hizmet karşılığında kişilere verilen, yıllık geliri 3.000-20.000 akçe olan toprak. / Osmanlı İmparatorluğu'nda kamu arazisi (miri) dahilinde, yönetimi sipahiye bırakılmış olan verimli topraklara verilen ad. Tımarlık 1831'de ilga edilmiştir. / Tımarla yaşayan köylüler (re'aya), ilke olarak bulundukları toprak parçasından ayrılamazlardı. Tımarıdan ayrılmak isteyen bir köylünün sipahiye tazminat (çift bozan akçesi) ödemesi gerekirdi. Eğer köylü tımarı yasadışı biçimde terk edecek olursa, kaçmasından itibaren bazı kanunname düzenlemelerine göre on, bazılarında göre on beş sene kadar sipahi tarafından cebren toprağına geri döndürülebilirdi.

Kemal SARI
Başkan

FİDANBAŞI KÖYÜ KÜLTÜR YARDIMLAŞMA VE KALKINDIRMA DERNEĞİ

Yönetim Kurulumuz, kendilerine daima destek olan eşleriyle birlikte

Dernek merkezimizde bir bayramlaşma zamanı

Yönetim Kurulumuz bir sohbet toplantısında

24.08.1993 tarih 93/1354 sayılı kararlarla kurulan derneğin ilk yönetim kurulu **Halil ÖZDEMİR**(Başkan), **Harun ÖZDEMİR**(Başkan Yard.), **Bahtiyar ÖZTÜRK** (Muhasip), **Kemal TAVUKÇU**(Üye), **Mehmet(Temel) BALTA**(Üye), **Ali (Osman) SARI**(Üye), **Haydar HÜSEYİNOĞLU** (Üye)'nden oluşmuştur.

Köylülerimizin birliği ve beraberliği için çalışmalarını büyük bir özveriyle yürüten derneğimiz, diğer ilçe derneklerimizle de beraber hareket ederek diğer yöre insanlarımız için de çaba sarf etmektedir. Köylülerimiz için ihtiyaç duyulan çalışmalar, günümüze kadar başarıyla yerine getirilmiştir. Bir çatı altında toplanmanın gücü, gereği gibi yerine getirilmiş olup başlanan çalışmalar başarıyla sonuçlandırılmıştır. Emegi geçen üye ve yöneticilerimize teşekkür ederken yapılacak olan çalışmalarda başarılar dileriz.

Derneğimiz, 08.05.1994 tarihinde yapılan 1. Olağan Genel Kurulunda seçilen yönetim kurulu ile hizmetlerine devam etmiştir. Bu genel kurulda başkanlığa **Ali (Osman) SARI** seçilmiştir.

16.04.1995 tarihinde ve 23.03. 1997 tarihinde yapılan genel kurullarda iki dönem **Mustafa ÖZDEMİR**; 14.03. 1999 tarihinde ve 18.03. 2001 tarihinde yapılan genel kurullarda iki dönem **Osman AŞKIN**; 02. 03.2003 tarihinde ve 06. 03. 2005 tarihinde yapılan genel kurullarda da iki dönem **Raif METİN** seçilerek başkanlık yapmışlar ve derneğimiz için (tüm başkanlarımız ve yöneticilerimiz) fedakarca hizmetlerde bulunmuşlardır.

21.01.2007 tarihinde yapılan genel kurulda **Kemal SARI** başkan olarak seçilmiş ve yönetim kurulu listesini **Salih KANBUT**(Başkan Yard.), **Tu ran GÜNAYDIN**(Genel Sekreter), **Murat ÖZDEMİR** (Muhasip), **Ali ASLAN**(Lokal Sor.), **Alaattin ATALAY**(Üye), **Çetin ÇUKUR**(Üye) olarak oluşturmuş ve halen görevlerini sürdürmektedirler.

Derneğimizin, **Şalpaazarı Dernekler Federasyonu**'nun kurulmasına büyük emeği geçmiş olup üyemiz Sayın **Harun ÖZDEMİR**, Federasyon Başkanlığına seçilmiştir.

Şalpaazarı Dernekler Federasyonu'na delege listesi olarak şu isimler

gönderilmiştir: **Kemal SARI**(Kurucu Delege), **Raif METİN**(Kurucu Delege), **Salih KANBUT**, **Turan GÜ-NAYDIN**, **Murat ÖZDEMİR**, **Ali ASLAN**, **Alaattin ATALAY**, **Çetin ÇUKUR**, **Ali (Osman) SARI**, **Erol YILMAZ** ve **Hasan (Mustafa) KESKİN**.

Derneğimiz, 1993 yılından bu yana on beş yıllık süre içerisinde, çeşitli etkinliklerde bulunmuştur. Bunlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır:

1-Üyelerimiz,Fidanbaşı Köyü Camii'-nin yapılmasına maddi ve manevi yardımlarını eksik etmemişler, bilhassa maddi katkı sağlamak için büyük çaba harcamışlardır.

2-Ramazan Bayramı'nın ilk günü üyelerimizle, dernek lokalinde bayramlaşma töreni tertiplenerek köyümüzde inşaatı devam eden camimize yardım toplanmıştır.

3- 1995 yılında köy camimizin açılışına gitmek için İstanbul'dan Trabzon'a araçlar kiralanmış, bizzat açılış organizasyonuna katılmıştır. Camii açılışına açık artırma ile başlanmış ve artırmayı o günün yönetimi başlatmış, kurbanlar kesilip yemek verilmiştir. Açık artırma sonunda camii rahmetli Asım BOĞAZ açmıştır.

4- 25.07.2008 tarihinde yapımı biten Fidanbaşı köyü Düzmahalle Camii'nin açılışında köylülerimizle beraber hareket edilerek başarılı bir şekilde açılış gerçekleştirilmiştir. İlçe Müftülüğü' müzün hazırlamış olduğu açılış programı dahilinde köylülerimiz ve misafirlerin huzurunda açılış tamamlanmıştır. / Aynı günün akşamı, otçu gidişi öncesi hazırlığı olarak, Enişdibi'nde köylülerimizle beraber davul-zurna ve kemençe eşliğinde eğlence tertiplenmiştir.

5- 26.07.2008 tarihinde dedelerimizin uzun yıllar öncesinden beri yapageldiği Sis Dağı Otçu Şenliği, Geyikli Beldesi ile birleşerek topluca aslına uygun bir şekilde yapılmıştır. Birlik ve beraberliğin verdiği güç ve dayanışma örneği, bölge halkının ve televizyondan izleyenlerin şahitliğiyle sergilenmiştir.

6- Sidelya'da gece düzenlenmiş, gecenin sunuculuğunu meşhur sanatçı İsmail TÜRÜT yapmıştır. Gecede önemli başarı toplanmıştır.

7- Tarihi, turistik yerlere (Çanakkale Şehitliği, tarihi camilerimiz, müzeler vb.) geziler düzenlenmiştir.

8- Üyelerimizin üniversitede okuyan öğrencilerine, her yıl eğitim öğretim yılı başında eğitim yardımı yapılması ve yapılacaktır.Üyelerimizden toplanan fitre ve zekatlarla üniversitede okuyan 22 öğrencimize ayrıca burs verilmiştir.

9- Dernek üyelerimiz ve gençlerimizle, her yıl bahar ayında, halı saha futbol turnuvası yapılmıştır ve derneğimiz,

Çanakkale Şehitliği'ni ziyaretimiz duygusal anlarla doluydu

Bir dayanışma gecemizde coşkunun doruğa çıktığı an

Derneklerarası Futbol Turnuvası'na katılmıştır.

10-Halil ÖZDEMİR ve Ali SARI başkanlığında, köyümüzün gençleri, yöremizi tanıtan bir piyes hazırlayarak sahnelemişlerdir.

11- Düşünlerimizde, bayramlarımızda ve cenazelerimizde tüm üyelerimizin gereksinimleri derneğimiz tarafından yerine getirilmektedir. Hastalarımız ziyaret edilip ihtiyaçları giderilmekte, düşkünlerimize daima yardım edilmektedir.

12-Üyelerimizle yaptığımız toplantı neticesinde, köyümüzde yapılmakta olan tapu kadastrо çalışmaları için Trabzon'a bir heyet gönderilmiş ve heyetin girişimleri hakkında üyelerimiz bilgilendirilmiştir. Askıya çıkan orman mülkiyet sınırları konusu üyelerimize izah edilmiştir. Müracaatta bulunulan bütün resmi makamlardan, mevcut yasalar dahilinde yapılacak bir şeylerin kalmadığı

öğrenilmiştir. Ancak adil bir çözüm bulma konusunda kamuoyu oluşturabilmek için komşu il ve ilçe vakıf, dernek veya federasyonlarıyla beraber hareket edebilmek için çalışmalar sürdürülmektedir.

13- Her Ramazan ayında, üyelerimizin de katılımıyla, toplu iftar yemekleri verilmekte ve 1994 yılından bugüne her bayramda (Ramazan-Kurban) toplu bayramlaşma yapılmaktadır. Bayramlarda üyelerimizin üniversitede okuyan çocuklarına, köylülerimizden fitre, zekat ve bağışlar toplanarak dağıtılmış; hasta olan köylülerimiz ziyaret edilerek moralleri yükseltilmiştir.

İhtiyaç duyulan her yerde olmaya çalışarak üye ve köylülerimizin sorunlarını giderebilmek en büyük hedefimizdir. □

(Tlf.: 0216 309 70 61 / Soğanlık-Kartal-İst.)

Foto.: Kemal Sarı / Hasan Keskin

Mahmut DEMİR
Başkan

AĞASAR ŞALPAZARLILAR KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ

Ağasar Şalpaazarlılar Kültür ve Yard. Derneği Kız Halk Oyunları Ekibi (Yöresel Ağasar giysileriyle)

Dernek merkezimiz önünde bir coşkulu tören

800'ün üzerinde Ağasarlı'nın yaşadığı İstanbul-Samandıra-Sancaktepe'de 1993'den bu yana faaliyet gösteren derneğimizin 300 üyesi bulunmaktadır.

Derneğimiz, adından da anlaşıldığı üzere tüm Ağasarlıları kapsamaktadır. Üyelerimizin içinde Ağasarlı olmayan bir kişi, fahri üye olarak bulunmaktadır.

● Derneğimiz, imkanları dahilinde hasta ve yoksul hemşehrilerimize yardımda bulunmaktadır.

● Dernek yönetiminden bir grup, bizzat cenazelerimizle ilgilenmektedir. Memleketine gitmek isteyen cenazelerimizi, cenaze sahiplerinden herhangi bir ücret talep etmeden götürüyor ve defin işlemleri bitene kadar ilgileniyoruz.

● Lokalimiz kına, askere uğurlama eğlencesi ve nişan gibi faaliyetler için hemşehrilerimize hizmet imkanı sunmaktadır.

● Bunların yanında diğer bazı sosyal faaliyetlerde de bulu-

Dernek merkezimiz

Dernek merkezimizde yapılan bir toplantı

nuyoruz. Örneğin, 2008 yılında Çanakkale gezisi, iftar yemeği gibi faaliyetlerde bulunduk ve bu tür faaliyetlere devam etmeyi bir gelenek haline getireceğiz.

● Ayrıca derneğimiz, bölgemizde bulunan sivil toplum kuruluşları ile koordineli olarak çalışmaktadır. Derneğimiz, sivil toplum kuruluşları arasında saygın bir yere sahiptir.

● Samandıra-Sancaktepe’de Ağasarlıların kurmuş olduğu “Ağasar Hiper Market”’in kuruluş aşamasında, derneğimiz ve üyeleri büyük destek vermişlerdir. Marketimizin ortaklarının % 80’i derneğimizin üyesidir. Bu örnek kuruluşa tüm hemşehrilerimizin duyarlılık göstermesinin gayreti içerisindeyiz.

Yaklaşan mahalli idareler seçiminde, Ağasarlıları en iyi şekilde temsil ettirme gayreti ve arzusu içinde olmaktan mutluluk duymaktayız.

Yeni kurulan ilçelerimizden birisi olan **Sancaktepe** ilçesinin bölgemizde olması, derneklerin önemini bir kat daha artırmaktadır.

Yeni dönemin ülkemize, milletimize ve **Sancaktepe**’de yaşayan Ağasarlılara hayırlar getirmesini temenni ederiz. □

(Tlf.: 0216 311 72 98–0533 656 84 08 / Samandıra-Kartal-İst.)

Fotoğraflar: Dernek Arşivi

Derneğimizi ziyaret eden Trabzon Belediye Başkanımız Sn. Volkan Canalıoğlu’nu karşılarken.

Sn.Volkan Canalıoğlu, -derneğimizi ziyaretlerinde- dernek başkanımız ve halk oyunları ekibimizle birlikte horon teptiler.

Dernek merkezimizde ağırladığımız değerli misafirlerimizle. / Soldan: Tahsin Usta (Trabzon Dern. Birliği eski başkanı, Trb Dern. Fed. kurucu başk. ve TS eski yöneticisi); Trabzon Bld. Başk.Volkan Canalıoğlu; Samandıra Bld. Bşk. Yusuf Büyük; BBP İst. il yöneticilerinden Mehmet Korkut; dernek başkanımız Mahmut Demir; Şal-Fed Gnl. Başk. Harun Özdemir. (Arka sıra sol: Samandıra CHP meclis üyesi. / sağ: Muhammet Ayaz-Derneğ yönetim kurulu üyemiz.)

Çanakkale Şehitliği'ni ziyaretimiz

Derneğimizin verdiği bir iftar yemeğinden

Kız Halk Oyunları ekibimiz bir karşılama töreninde

Dernek yönetimimiz, sivil toplum kuruluşlarıyla bir kahvaltıda

SALON
semazen

Salon Semazen 1
Yukarı Dudullu Mah. Alemdağ Cad. No: 704
Ümraniye / İSTANBUL (Bim Market Üstü 4.Kat)
Tel. : (0216) 499 26 78
Gsm: (0532) 488 63 74

Salon Semazen 2
Abdurrahman Gazi Mah. Osman Gazi Cad. Allah Verdi Plaza
No: 39 Kat : 2 (Askeri Kışla Karşısı) Samandıra - İSTANBUL
Tel. : (0216) 561 71 39
Gsm: (0544) 411 57 05
Web : www.salonsemazen.net
mail: nuhgergin@hotmail.com - nuhgergin@mynet.com

“semazen’de
program yapmak
ayrıcılığıdır”

TRABZON İLİ AĞASARLILAR YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Mahmut KOMUT
Başkan

Foto.: Ali Öztürk

Dernek üyelerimiz, çoğunlukla Simenli ve Sütüpnar köylerindendir.

Sütüpnar köyü

Ağasar'dan İstanbul-Tuzla'ya ilk gelip yerleşen kişi **Mustafa KOMUT**(Çerkezû)'tur. (İçmeler semtine yerleşmiştir.) Gelip yerleşen ikinci kişi ise **Ahmet KARAOĞLAN**(Ağa Dayı)'dır. (İlk önce Pendik-Taşlıbayır semtine yerleşmiş; yerinden yol geçip istimlak olduktan sonra o da İçmeler'e yerleşmiştir. Daha sonra sırası ile **Alaybey KOMUT**, Arçelik mahallesine (şimdiki Şifa mah.); **Ahmet TOKAL**, Güzelyalı mahallesine; **İbrahim KAHRAMAN**, Arçelik mahallesine yerleşmişlerdir. Daha sonraları gelen hısımlar, akraba, eş, dost, köylü, hemşehri vs. bunların yardımı ile oralara yerleşmişlerdir. Tersanenin, deri sanayiinin kurulması ve var olan diğer fabrikalar sayesinde iş imkanlarının çoğalması, buralara gelip yerleşmede en büyük etken olmuştur.

Geçim sıkıntısıyla buralara gelip yerleşen insanların zamanla kalabalık bir toplum oluşturması ve çevreye dağılması, birbirlerinden kopmalara sebep olmuştur. Her gün birbirlerini gören dertleşen insanlar, zamanla birbirlerini göremez dertleşemez olmuşlardır.

Bu sosyal dağınıklık, kültürel yozlaşmalara ve yabancılaşmalara da zemin hazırlamıştır. Bu tehlikeyi fark eden bir grup insanımız biraraya gelerek "**Trabzon İli Ağasarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği**"ni kurmuşlardır. Der-

Foto.: Turan Uzun

İstanbul'da geleneksel hale gelen "Otçu Şenliği"ni birlikte organize ettik.

neğimizin ilk kurucu üyeleri şunlardır: Bayram KAHRAMAN, Nazım BAYRAKTAR, Hüseyin KOMUT, İbrahim KAHRAMAN, Durmuş BAYRAKTAR, Duran BAYRAKTAR ve Mehmet KARAOĞLAN.

Derneğimizin şimdiki yöneticileri ise şunlardır: **Mehmet KOMUT, Birol KARAOĞLAN, Asım BAYRAKTAR, Hasan DEMİRCİ, Ahmet ÇABUK, Mehmet KAHRAMAN ve Nedim KOMUT.**

Derneğimiz, Ağasarlılar arasında birlik, beraberlik, yardımlaşma ve sosyal dayanışmayı temin etmek; bölge halkının nerede olursa olsun daha iyi yaşamasına katkı sağlamak için maddi ve manevi yardımlarda bulunmak amacı ile 1994 yılında Tuzla'da kurulmuştur.

● Dernek olarak, içinde bulunduğumuz ortamda kent kültürünün yerleşmesini sağlarken, toplumsal duyarlılığımızı geliştiren ve güçlendiren örf, adet, gelenek ve göreneklerimizin yaşatılmasına çalışıyoruz. Geldiğimiz yerlerden kopmamak için devamlı diyalogla bölgemizin sorunları ile ilgileniyor ve imkanlar ölçüsünde yardımcı oluyoruz. Birlik ve beraberlik ruhunu geliştirmek için çeşitli projeler üretiyor; sosyal durumları iyi olanlar ile iş birliğine giderek sosyal durumu iyi olmayanlara yardımcı olmaya çalışıyoruz. Şalpaazarı ilçemizin doğal güzelliklerini ve sahip olduğu tarihi, sosyal, kültürel, turistik vb. tüm varlıklarını korumak ve geliştirmek için yurt içi ve yurt dışı her türlü faaliyetlerde bulunmak hedeflerimiz arasındadır. Türk dilini en iyi kullanan yöre olduğumuz farkındayız. Bu dilin bozulmaması ve korunması için çaba harcamaktayız.

● Üyelerimizin birlik, beraberliğini sağlamak ve biraraya gelerek bilgi alışverişinde bulunmalarını temin etmek amacı ile dernek lokali açılmıştır. Lokalde çeşitli zaman ve aralıklarla dinî, ticari, sosyal ve kültürel anlamda toplantılar ve sohbetler yapılmaktadır.

● Derneğimize çok amaçlı bir salon kazandırdık. Üyelerimizin düğün ve nişanları bu salonumuzda -çok uygun bir ücret karşılığında- yapılmaktadır. Durumu iyi olmayan üyelerimizden ise ücreti alınmamaktadır. Derneğimizin vazgeçilmez kemençe sanatçısı **Serdar SARI**'dir.

● Bu salonumuzda ayrıca ramazan ayı içerisinde -gruplar ha-

linde- iftar yemekleri vermekteyiz. Askere gidecek gençlerimiz için de özel programlar, bu salonda yapılmaktadır. Gençlerimizin masa tenisi ve diğer uygun sporları yapmaları ve halk oyunları çalışmalarını için salonumuz istifadelerine sunulmuştur.

● İlköğretim ve orta öğretimde okuyan başarılı öğrencilerimize teşvik edici ödüller; üniversitede okuyan başarılı öğrencilerimize ise burslar verilmektedir.

● Kolay iletişimi sağlamak için üye ve hemşehrilerimizin telefon rehberi hazırlanmıştır. Üye ve hemşehrilerimizin kan ihtiyacını karşılamak amacı ile kan grupları tespit dilmiş ve ihtiyaç sahiplerine yardımlarda bulunulmuştur.

● Üyelerimizin kısa vadeli kredi ihtiyaçları imkanlar ölçüsünde karşılanmıştır. Evlenenlere, düğünü olanlara, hastalara, kazaya uğrayanlara, cenazesi olanlara maddi ve manevi yardımlarda bulunulmuştur. (Cenazesi olanların her türlü cenaze masrafları karşılanmaya çalışılmış, defni için yapılması gerekenler yerine getirilmiştir. Memleketlerine gidecek cenazelemler yerlerine ulaştırılması için lazım gelen her şey yapılmaya çalışılmış ve cenaze sahipleri yalnız bırakılmamıştır. Yapılan bu masrafları -sonradan imkanı olan- cenaze sahipleri zorlanmayacak şekilde geri ödemişlerdir. Ödeme imkanları olmayanlardan ise alınmamıştır. Ölenlerin geride kalan ihtiyaç sahiplerine ayrıca yardımcı olunmuştur.)

● Ramazan ayı içerisinde ihtiyaç sahiplerine yiyecek ve maddi yardımlar yapılmıştır.

● Tanışmak, kaynaşmak, gelenek ve göreneklerimizi yaşatmak amaçlı geceler, toplantılar; yemekli ve yemeksiz eğlenceler düzenlenmiştir.

● Kır gezintileri(piknik) ve şenlikler düzenlenmiştir.

(Geleneksel "otçu şenlikleri"nin tertiplenmesinin her aşamasında yer aldık. 1996 yılı içerisinde düzenlenen "Kadırga Şenlikleri"nde otçu girişinin düzenlenmesini sağladık. Bunun için ilk önce Sayvançatak köyü dernek başkanı ile görüştük. Olumlu karşıladı ve diğer derneklerle görüşeceğini, katılımın sağlanmasına çalışacağını söyledi. Daha sonra diğer dernek başkanları arkadaşlar da olumlu baktıklarını, etkinliğe katılacaklarını söylediler. Biz de dernek yönetimi olarak, şenliği düzenleyen "**Doğu Karadenizliler Derneği**" yönetimine gide-

rek fikrimizi açıkladık. Olumlu baktılar. Bizim derneğimize çadır yeri vereceklerini, para dahi almayacaklarını söylediler. Otçu girişini yaptırmak için kemeñceci “**Resulün Süleyman**” ile anlaştık. Bizden para almayacağını, Ağasar için yapılacak herşeye seve seve katılacağını söyledi. Gerçektende öyle yaptı. Biz de dernek olarak o yılki ‘Kadırga Şenlikleri’nde dernek çadırımızı açtık. Hemşerilerimizden büyük bir ilgi gördük. Şenliğin devam ettiği pazar günü -diğer dernekler ile anlaşarak- öğle üzeri otçu girişini başlattık. Hemşehrilerimizin büyük katılımı ile İstanbul’da ilk otçu girişi yapıldı. Çok güzel oldu. Organizayı biz yaptık ama, Kadırga Şenliği’ni Doğu Karadenizliler Derneği düzenlediği için bu etkinliğe -doğal olarak- onlar sahip çıktılar. Biz de onlara, bundan sonraki şenliklerin masraflarına ve gelirlerine ortak olmak istediğimizi belirttik. Kabul etmediler. Derneklerinin, Sinop’tan Artvin’e kadar kapsadığını, bu aradaki derneklere bu şekilde katılım sağlayamayacaklarını ama onların bedava çadır açmalarına ve etkinliklerini yapmalarına izin vereceklerini söylediler. Bizim bunu kabul etmemiz mümkün değildi. Kendi ayağımız üzerinde durmamız gerekti. Kadırga Şenlikleri’ni biz yapıyorduk. Yıllarca bizim insanlarımız, atamız, dedelerimiz tarafından düzenlemiş bu şenliği Ağasarlıların düzenlemesi gerekirdi. Fikrimizi diğer dernek başkanları arkadaşlarla paylaştık, olumlu karşıladılar. Bu arada kemeñceci **Muhammed SARI**, K.M.P tv’de “**Küçük Aydın**”ın yaptığı bir programa katılmamızı teklif etti. Kabul ettik. Bir ekip olması gerektiğini söyledi. Acilen benim kızlarım Fatma KOMUT, Derya KOMUT; Mehmet KARAOĞLAN’ın kızı Sevgi KARAOĞLAN; Nazım BAYRAKTARIN kızı Nazife BAYRAKTAR; Fazlı BAYRAKTARIN kızı Ayşe BAYRAKTAR ve Mürsel PORSUK’un kızı Canan PORSUK’tan oluşan bir folklor ekibi kurduk. Muhammed SARI onları yetiştirdi. Ekibe, Ağasar’a özgü giysiler giydirdik ve programa katıldık. İlk gösteriden sonraki söyleşide “Küçük Aydın”, derneğimizin amaçlarını ve faaliyetlerini sordu. Amaç ve faaliyetlerimizi anlatırken Kadırga Şenlikleri’ni ayrı olarak düzenleme fikrimizi de açıkladık. Karşı çıktı. Biz de gerekçelerimizi açıkladık. O kadar olumlu tepki aldık ki, tv’nin santrali kilitlendi. Ok yaydan çıkmış şenliği düzenlememiz şart olmuştu. Yalnız bir derneğin düzenlemesi ile katılım az olurdu. Zaten diğer derneklerimiz katılmayı kabul etmişlerdi. Yalnız çok dağınıktık. Zor da olsa birkaç toplantı yapmayı başardık. Ama zor yürüyordu, aramızda kopukluk oluyordu. Arkadaşlar, beraberliği sağlamak kopukluğu ortadan kaldırmak için gayri resmi de olsa “dernekler birliği”nin kurulmasını teklif ettiler. Birliği oluşturduk. Faaliyetlerimizi, bu birliğin çatısı altında yapmaya karar verdik. İlk başkanlığa **Harun ÖZDEMİR** seçildi. Artık biz de güçlüydük ama kendimizi ispat etmemiz lazımdı. Zaten bizim olan Kadırga Şenliği’ni bizim düzenlememiz gerekti. Ancak yüzümüze, gözümüze bulaştırmamamız da gerekirdi. Bunun için aramızda iş bölümü yaptık. Şen-

liğin yapılması için yer aramaya başladık. Tepeören’de bir yer bulduk. Burası, birlik yöneticileri ile gezilerek yer seçimi yapıldı. Tuzla-Tepeören köyündeki Kara Ağıl Çiftliği’ne karar verildi. Bu arada işin ciddiyetini anlayan diğer dernek yöneticileri, Kadırga Şenliği’nin patentini aldıklarını, bizim bu isim altında şenlik yapamayacağımızı söylediler. Dernekler Birliği üyeleri olan bizler de, şenliği aynı anlama gelen “**otçu şenliği**” adı altında düzenlemeye karar verdik. Yapılan iş bölümünde bize şenlik izninin alınması görevi verilmişti. Biz de, Tuzla Kaymakamlığı’na müracaat ederek izin aldık. Arkadaşlara izin işinin tamam olduğunu söyledik. Bütün hazırlıklar buna göre yapıldı. Her nedense, kaymakamlıktan almış olduğumuz iznin daha sonra iptal edildiğini bildirdiler. Biz de iznimizi valilik kanalı ile yeniden aldık. Yalnız bir sorun vardı, bu zamana kadar yapılan şenliklerde ne yapıyorsa aynısı olması lazımdı ki kendimizi kabul ettirelim. En büyük sorun silah kullanılması idi. Bu konuda teminat verdik ve bir problem de çıkmadı. Diğer bir sorun, ormandan izin alınması idi. Onu da noterden ‘ormanı yakmayacağımıza dair belge’ düzenleyerek izin aldık. Şenlik yerinin giriş çıkışları ve yerleşim düzeninin her aşamasında çalıştık. Giriş ve çıkış yollarının düzenlenmesi **Mustafa ÖZDEMİR** tarafından yapılmıştır. Katılımın sağlanması ve en az eksiklikle, kazasız belasız bir şekilde şenliğin yapılması için birlik üyeleri üzerine düşenleri eksiksiz yapmıştır. Tabi ki yöneticiler çok çalışmışlardır. Mükemmel bir katılım sağlanmış, korkulan olmamış ve başarılı olunmuştur. Bu işlerin yapılmasında ekip başı olan **Harun ÖZDEMİR**’in hakkını teslim etmek lazım. Canla başla çalışmıştır. Kendisine minnettarız. Bence bu şenlik, Ağasarlıların dönüm noktası olmuştur. Bundan sonraki yapılan her şenliğin her aşamasında, dernekçe yer alınmıştır.)

- Derneğimizi ve yöremizi tanıtmak amacıyla yapılan tv programlarına ve panellere katıldık. Aynı amaçlı dernekler ile bir araya gelerek federasyon oluşturulmasının her aşamasında çalıştık.
- Her ramazan bayramında “keşkek” yaparak, üye ve hemşehrilerimizin bir araya gelmeleri ve bayramlaşmalarını sağladık.
- Geçmişlerimiz için -mutad zamanlarda- mevlüt okuttuk ve Kutlu Doğum Haftası’nda peygamberimizi anma geceleri düzenledik.
- Yöremiz dernekleriyle dayanışma içinde olduk ve her türlü faaliyetlerine katıldık. Üyelerimizin işlerini daha kolay görmeleri için temsilcilik açtık.

Kanunlar ve tüzüğümüze göre ve amaçlarımız doğrultusunda dernek faaliyetimizi sürdürmeye devam edeceğiz. □

(**Dernek merkezi:** Şifa Mh. Şekerpınar Cad. No: 100/A Tuzla-İstanbul
Tlf.& Faks : 0216 423 52 32

Dernek irtibat bürosu / temsilcilik: Evliya Çelebi Mh. Çeşme Sok. No: 20/A Tuzla-İstanbul)

KARDELEN IZGARA YEMEK ve PİDE SALONU

Eyüp Sultan Mh. Tuna Cd. No: 10 Samandıra - İST.
Tel: 0216 311 77 18 Gsm: 0532 505 45 61- 0541 891 10 61

KIZILAY DÜĞÜN SALONU

- * Salonumuz Havalandırma Tertibatlı ve Jeneratörlüdür.
- * Telefonlarımız 24 Saat Hizmetinizdedir.

Kızılay Bulvarı No:61 Samandıra - Kartal / İST.
Tel-Fax : (0216) 561 03 48
Gam : (0532) 744 44 98 - (0533) 550 00 66

Nurettin YAZICI
Başkan

AKTAŞ YAYLASI KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Aktaş Yaylası / Kadirga

Derneğimiz, 1995 yılında İstanbul'da Üsküdar-Kirazlıtepe mahallesinde kurulmuştur.

O yıllarda **Çamkiriş, Turalıuşağı** ve **Düzköy**'den olan insanlar, sanki bir köyden ve yakın akraba gibi görülürdü. Düğünlerimiz, bayramlarımız ve cenazelerimiz, birlik-beraberlik ve dayanışma halinde organize edilirdi.

Derneğimiz kurulurken de, bu güzellikler göz önüne alınarak, ortak paydamız olan kültür değerlerimizi paylaştığımız **Aktaş Yaylası** adı altında -bu üç köyün birleşmesiyle- **Aktaş Yaylası Kültür ve Dayanışma Derneği** kurulmuş oldu.

Kuruluşundan bu zamana kadar birlik, beraberlik, yar-

dımlaşma halinde misyonumuzu devam ettirdik.

İnşallah -aynı duygu ve düşünce içinde- insanımıza, kültürümüze ve değerlerimize sahip çıkarak, gelecek nesillere bir miras bırakmış olur, bayrağı teslim ettiğimiz gençlerimizin faydalı ve hayırlı çalışmalarından da onur ve gurur duyarız.

Derneğimizin kuruluşundan bu zamana kadar birliğimize, beraberliğimize maddi ve manevi desteğini esirgemeyen çok değerli üyelerimize, yönetim kurulu adına sonsuz sevgi ve saygılarımı sunarım. □

(**Nurettin YAZICI**-Başkan)

Fotoğraflar: Mustafa Küçük

Turalıuşağı köyü / Şalpazarı

Çamkiriş köyü / Şalpazarı

Foto.: Şenol Karabayır

Aktaş Otçusu / Kadirga

Düzköy / Şalpazarı

Dernek merkezimizde oluşturduğumuz nostalji köşemiz

Foto.: Bayram Sayal

Muhammet YAMAÇ
Başkan

TRABZON İLİ ŞALPAZARI İLÇESİ ÇAMLICA KÖYÜ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ

Bir Çamlıca köyü manzarası

1980'li yıllarda köyden şehre göçün hızlanmasından sonra, hemşehrilerimizin gurbete ve şehir yaşamına ayak uydurmadaki sorunlarını giderebilmek ve örf ve adetlerimizin devamını sağlayabilmek için 1995 yılında derneğimizin kurulmasına karar verilmiştir.

Nedim GÜNAY başkanlığında yedi kişilik "geçici yönetim kurulu" tarafından ilk kuruluş çalışmalarına başlanmıştır. Bu geçici yönetim kurulu şu isimlerden oluşmaktadır: **Nedim Günay, Muhammet Yamaç, Sebahattin Durmuş, Adem Yamaç, Arslan Günay, Sedat Çakır, Hüseyin Yamaç.**

Bu arkadaşların yoğun çalışmaları sonucunda ilk etapta 41 üyeye sahip derneğimiz, tüzük gereği kuruluşundan altı ay sonra 11.02.1996 günü "1.olağan genel kurul toplantısı"nı yapmış ve **Metin YAMAÇ** yönetimindeki yeni "yönetim kurulu" görevi teslim almıştır.

02.03.1997 ve 07.06.1999 günleri yapılan "2. ve 3. olağan genel kurul" toplantılarında da seçilerek **Metin YAMAÇ** yönetimindeki yeni "yönetim kurulu" hizmet sürelerini sürdürmüştür.

Metin Yamaç yönetiminde son dönem çalışmalarını tamamlayan yönetim, 18.03.2001 yılındaki "4.olağan genel kurul" toplantısında, görevlerini daha önce muhasip ve yön. kurulu üyeliği yapan **Muhammet YAMAÇ**'a devretmiştir.

02.03.2006 günü yapılan "5. olağan genel kurul toplantısı"ndan sonra **Muhammet Yamaç** tekrar seçilmiştir.

"6. olağan genel kurul toplantısı"nda tüzük değişikliği yapılmış ve gelecek olağan genel kurulda seçilecek yönetim kurulunun beş kişiden oluşması karara bağlanmış ve bir önceki dönemde yönetim kurulu sekreterliğini yürüten **Muhammet YAMAÇ** başkanlık görevini devralmıştır. (**Muhammet Yamaç**/Başkan, **Adem Yamaç**/Bşk. Yrd., **Yaşar Yamaç**/Muhasip, **Hayrettin Yamaç**/Sekreter, **Aydın Durmuş**/ Üye, **Mustafa Durmuş**/Üye, **Mehmet Çakır**/Üye, **Ahmet Demirtürk**/Üye.)

FAALİYETLERİMİZ

İstanbul gibi bir metropolde kurulmuş dernekler arasında üye sayısı belki de en az olan derneklerden birisi olmasına rağmen derneğimiz, -yönetiminin ve üyelerimizin aktif ve fedakâr çalışmaları sonucunda- tüm sorunların üstesinden gelmesini bilmiştir. Tüm üyelerimizin memur oluşu ve gurbete yeni çıkmış olmaları nedeniyle maddi açıdan yeterli düzeyde olmayışımız, çalışmalarımız için bir engel teşkil etmemiş, tam aksine bu durum bizleri daha fazla çalışmaya sevk etmiştir.

Yapılan çalışmalarımız -özetle- şunlardır:

- Geçici yönetim kurulu, derneğin kuruluşunda ve dernek yerinin tutulmasında büyük emekler harcamış ve derneğe en fazla üye bu dönemde kazandırılmıştır.
- **Metin Yamaç** döneminin ilk yıllarında, ilk olarak dernek merkezinin büyütülme çalışmaları yapılmıştır.
- İlk dernek gecemiz, 26.10.1996 günü Kral Dügün Salonu'nda muhteşem bir katılım eşliğinde gerçekleşmiştir.
- Şalpazarı Dernekler Birliği'nin 1997 yılında düzenlemiş olduğu Beşikdüzü'ndeki "Şalpazarlılar Gecesi"nde derneğimiz de yer almış ve muhteşem bir şölen yapılmıştır.
- Şalpazarı Dernekler Federasyonu'nun düzenlemiş olduğu "1. Ağasarlılar Otçu Şenlikleri"nde derneğimiz aktif görev almış ve şenliklere katılmıştır.
- Şalpazarı derneklerinin organize ettiği ve Beşikdüzü Best Otel'de gerçekleşen "Şalpazarı Paneli"ne katılan derneğimiz, Şalpazarı'nın derterlerine çözümler önermiştir.
- İkinci dernek gecemiz, 15.03.1998 günü başkan **Metin Yamaç** yönetiminde muhteşem bir organizasyon ile Kadıköy Aktaş Dügün Salonu'nda yapılmıştır.
- Köy camimizin çatısının akması için kurşun-çinko ile kaplanması, derneğimizin katkılarıyla yapılmıştır. Ayrıca

iç mimarisinin düzenlenmesine maddi katkı sağlanmıştır. Köyümüzün diğer tüm ihtiyaçlarının karşılanmasında da maddi ve manevi yardımlarda bulunulmuştur.

● Köyümüzde öğrenim gören öğrencilerin okul ihtiyaçlarının karşılanması için derneğimiz tarafından kırtasiye yardımı yapılmıştır.

● 17 Ağustos 1999 yılında vuku bulan hazin “Marmara Depremi”nde yaralananlara ve evsiz kalanlara maddi ve manevi yardımda bulunulmuştur.

● Ramazan bayramlarında geleneksel hale getirdiğimiz “Bişi Şenliği” dernek merkezimizde yapılmıştır.

● Köyümüzde yapılan “Köy Konağı”na derneğimizden maddi yardım sağlanmıştır.

● Köyümüzde her yıl ramazan ayında gerçekleşen “Keşkek Şöleni”ne maddi yardımlarda bulunulmuştur.

● Dernek merkezinde, üyelere yönelik iftar yemeği verilmiştir.

● 2001 yılından beri geleneksel hale getirdiğimiz -her yıl temmuz ayının ilk haftasında- üyelere yönelik kır gezintisi(piknik) düzenlenmiştir.

● 2002 yılında bayanlarımızın katkılarıyla ilk kermesimizi düzenledik.

● 2003 yılında dernek merkezinin iç kısmı lambri ile döşenerek güzel bir görünüm kazandırılmıştır.

● Dernek merkezine kütüphane yapılmıştır.

● 2005 yılı Ramazan Bayramında Kral Düğün Salonu’nda “üyelerimizle dayanışma gecesi” yapılmış ve büyük bir katılım sağlanmıştır.

● Derneğimiz spora da değer vermiş ve mahallemizin kulübü Kirazlıtepe Spor’a maddi yardımda bulunmuştur.

● Derneğimiz diğer köylerle ilişkilerini üst düzeyde tutmuş ve Eskala yaylasında yapılan camiye maddi yardımda bulunmuştur.

Çamlıca köyünden bir kesit

● **Muhammet Yamaç** yönetimindeki dernek yönetimimiz, 2006 yılında üçüncüsünü düzenlediğimiz dernek gecemiz “Genç Kızlar Halk OyunlarıEkibi”mizi hazırlamıştır.

● 15.04.2006 günü Zigana Düğün Salonu’nda üçüncüsünü düzenlediğimiz dernek gecemizi tüm Trabzonlu hemşehrilerimizin katılımıyla yaptık.

● “Genç Kızlar Halk Oyunları” ekibimizle Meltem tv’deki programda gösteri sunduk.

● 2006 yılında Şalpazarı Dernekler Federasyonu’nun İstanbul’da düzenlediği “Otçu Şenlikleri”ne ve “Ramazan Bayramı Şenlikleri”ne dernek olarak aktif bir şekilde katıldık. □

(Dernek Merkezi: Kirazlıtepe Mah. Orhan Seyfi Orhon Cad. No:50/2 Beylerbeyi- Üsküdar İST. / Tlf.: 0216 318 95 81)

Fotoğraflar: Muhammet Yamaç

Çamlıca Köyü Genç Kızlar Halk OyunlarıEkibi

MARMARA BETON BORU-İNŞAAT HAFRİYAT NAKLİYAT LTD ŞİRKETİ İ. HAKKI ŞAHİN

- Beton elemanları imalatı ● Kanal kazı ● Çevre düzenlemesi
- Peyzaj işleri(İmalat:Kurtköy Mh. Yasin Sk.No: 1 Pendik-İST. tlf.: 0216 3781328) (Ofis:Eski Ankara Cd.Narin Sk. No: 15/1 Kurtköy-Pendik Telefaks:0216 3789602 GSM: 0532 4345649)

FOTO BELDÜZ

Nişan, sünnet ve düğünleriniz için
stüdyo resim çekimi ve
kamera çekimleri yapılır

Tel.: 0462 891 22 26

Gsm: 0542 355 79 59

Şalpazarı-TRABZON

Hüseyin ÖZDİN
Başkan

TRABZON İLİ ŞALPAZARI İLÇESİ SAYVANÇATAK KÖYÜ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Sayvançatak köyü

Sayvançatak'ta taştan yapılmış tipik bir köy evi

Sayvançatak'ta bir su değirmeni

Şalpazarlılar olarak İstanbul'da ilk köy derneğini 1993 yılında Kirazlıtepe'de kurarak, diğer köylülere bu hususta öncülük yaptık.

Ekonomik zorluklar, bizleri göçe zorlamıştır. Biz de, bu gurbet hayatında köylülerimizi bir dernek çatısı altında toplamak suretiyle fakirlerimizi kalkındırmak ve zayıflarımızı korumak için biraraya geldik.

Derneğimizi bugünlere taşıyan değerli başkanları şunlardır: **Mehmet ÖZDİN, Erol YANIK, Mustafa ÖZDİN, Ali ÖNATA.**

Derneğimizin bugünkü yönetim kurulu şunlardan oluşmaktadır: **Hüseyin ÖZDİN/Başkan, Ali KILIÇ/Başkan Yrd., Ahmet YAŞAR/Başkan Yrd., Halil YANIK/Sekreter, Mehmet ÖZDİN/Muhasip, Murat KARADERE / Üye, Yusuf TÜRKMEN/Üye, Muhammet KILIÇ / Üye.**

Bugüne kadar yaptığımız belli başlı faaliyetler:

- Gençlik Kolu ve Kadınlar Komisyonu oluşturarak çalışmalar sürdürdük.
- Futbol turnuvaları düzenledik.
- Halk Oyunları Ekibi oluşturduk.
- Dayanışma geceleri düzenledik.
- Hanımlarımızın el emeği göz nuru olan "çeyizlik kermes"ler düzenledik.
- Keşkek ve Isırgan festivalleri yaptık.
- Muharrem ayında aşure ikramında bulunduk.
- Yöresel 26 çeşit yemekten oluşan bir festival düzenleyerek bir ilki gerçekleştirdik.
- Kuruluşumuzdan bugüne kadar, köyümüzdeki ihtiyaç sahibi olanlara ve köyümüzün ortak mallarına 80.000.-USD üzerinde yardım yaptık.
- Siyasî ve İslamî yaşam alanımızla ilgili kültürel konferanslar/paneller düzenledik.
- Bizler, doğup büyüdüğümüz yerleri unutmamak için çevremizdeki insanları bu çatı altında toplamaya, örf ve adetlerimizi yaşamaya ve yaşatmaya çalıştık.

Bu samimi çalışmalarımız diğer komşu köylülerimiz için de örnek teşkil etmiştir ve onların da kurdukları derneklerle bir araya gelip Şalpazarlılara ve Ağasar'a daha iyi hizmet vermek için kurulan federasyona "Birlikten kuvvet doğar." anlayışı ile katkı sağlanmıştır. Kurulan federasyon(Şal-Fed), sorunlarımızı birlikte çözmek için faydalı olmuştur. Federasyon kurulmadan önce kurulan Şalpazarı Dernekler Birliği çatısı altında fedekarca çalışan başkan **Ömer KARADENİZ'e** ve yönetim kuruluna teşekkür ederiz. Şal-Fed başkanımız **Harun ÖZDEMİR** ve yönetim kuruluna başarılar dileriz. □

(**Dernek Merkezi:** Kirazlıtepe Mah. Bakkal Arkası Sokak No:4 Beylerbeyi-İstanbul / Tlf.: 0216 318 48 62)

Sayvançatak'tan bir çevre manzarası

Sayvançatak'ta bolca yetişen köy kabakları

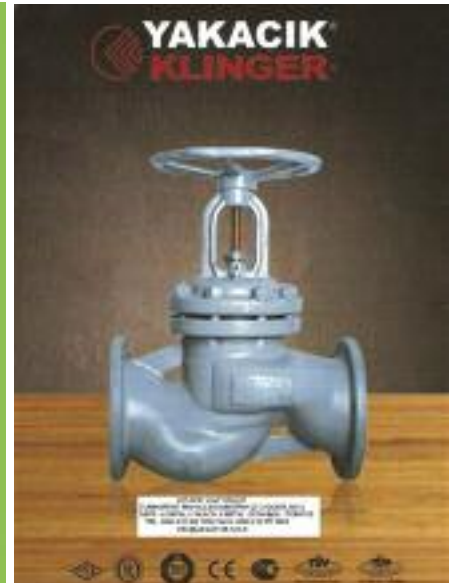

Dernekte bir bayram ziyafeti

Foto.: Mustafa Atalar(Güdü)

NET MAKİNA
TADİLAT DONATIM TİC. LİM. ŞTİ
Erol YILMAZ
Cemalbey Caddesi Kısmet Sokak No : 11
Maltepe / İSTANBUL
Telefon : 0 532 457 14 92
netdenizcilikmakine @ hotmail.com

Ömer ÖZTÜRK

Başkan

DARICA ŞALPAZARLILAR YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Türkiye sanayiinin kalbi Kocaeli ilimizin şirin sahil ilçesi olan Darıca, tarihi ve turistik özelliğinin yanında, Anadolu'dan yoğun göç almasıyla bugünkü nüfusu 150.000'e dayanmış ve tıpkı küçük bir Anadolu kenti halini almıştır. Bu ilçemiz, daha önce Gebze'ye bağlı bir belde idi.

Daha çok işçi kesimin ikamet ettiği Darıca, son zamanlarda hak ettiği ekonomik ve kültürel kalkınma faaliyetlerini başlatmış ve zaman zaman da ülke gündemine oturmuştur.

14.4.1992 tarihinde kurulan **Darıca Şalpaazarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği**'miz, bu kalkınma ve kültürel faaliyetler içerisinde hareketli ve dinamik üyeleriyle temsil gücünü ortaya koymuş ve hemşehrilerine -var olan kültürlerini kaybetmeme babında- hizmet eden faal bir dernek olmuştur.

Derneğimiz, daima rahmetle andığımız **Cemil MUHCU** ve **Hakkı ÇOLAK** tarafından kurulmuştur. [Diğer kurucu üyeler: **Fevzi ATAR, Mustafa KAVAT, Muhammet TOPAL, Necaattin ÇOLAK, Kahraman TOPAL.** / Dernek kurucumuz Cemil MUHCU, üyelerimiz Fuat ŞENSOY (Komiser), Ali Sait ATAKAN(Kaptan), Hasan KILIÇ, Hüseyin ATALAR, Mustafa ÖZTÜRK(Orman Bölge Müdürü), Mutlu KÖSE, Hasan ÖZTOPRAK aramızdan ayrılmış olup kendilerini daima rahmetle yad ediyoruz.]

Amacımız, Şalpaazarlı hemşehrilerimizin sosyo-kültürel çalışmalarında yanlarında olmak, çeşitli platformlarda onları temsil etmek, kültürel değerlerini yaşatmak, yoksullarına yardımda bulunmak, sevinç ve hüznlerini paylaşmaktır.

Gebze ve Darıca'da yaşayan 3.000 civarındaki Şalpaazarlı

hemşehrilerimizle kaynaşarak daima yanlarında bulunmayı şiar edinmiş derneğimizin bir yıl içinde bölgesinde yapmış olduğu yardım ve sosyal faaliyetlere bakınca ne kadar yol aldığını okuyucular ve üyelerimiz takdir edeceklerdir:

- Mart 2007'de Gebze Kadırga Tesisleri'nde yapılan muhteşem gece, 2 bin kişiyi aşkın büyük bir katılımı ile gerçekleştirilmiş ve yerel basında gündem olmuştur.
- Üyelerimiz ile beraber üç otobüs (155 kişi) ile, ecdadımızın destanlar yazdığı Çanakkale Şehitliği ziyareti yapılmıştır.
- Darıca Belediyesi'nce düzenlenen "Şehirler ve Kùltürler Buluşuyor" şenliğine katılan 21 dernek içinde derneğimiz, yapmış olduğu geceyle, adından en çok söz ettiren dernek olmuştur.
- Ramazan ayı boyunca, gerek dernek bütçesinden gerek hayırsever vatandaşlardan gelen bağışlarla 35 aileye yardım yapılmıştır.
- Ramazan ayı içinde dernek lokalinde üyelerimize, yönetim kurulumuz tarafından iftar yemeği verilmiştir.
- Ramazan bayramında bayramlaşma ve keşkek geleneğimizi, belediyenin iftar çadırında yerine getirerek, üyelerimiz ve değerli misafirlerimizle birlik ve beraberlik içinde kaynaşmıştır.

Yeni lokalinde üyelerimize en iyi hizmeti sunmak ve yeni açılımlar için uğraşan derneğimizin hedefleri arasında; lokal binası almak, sanat merkezleri açmak, kültürel değerlerimizi geliştirerek yaşatmak ve yaşadığı bölgenin yönetiminde söz sahibi olmak için uğraşmak, gençlerimize iş ve meslek edindirmek, kadınlarımızı belli hizmetler için organize etmek gibi konular vardır. □

(Dernek iletişim: 0262 656 36 61)

Derneğimizin tertip ettiği bir Çanakkale Şehitliği ziyareti hatırası

Gurbet bizi bir süreliğine ayrı düşürse de, her yıl yayla şenliklerinde buluşup kaynaşmanın daima hasretini duyarız içimizde...

Darıca Belediyesi hemşehri il dernekleri gününde derneğimiz, Trabzon'u temsilen, belediye başkanı Şükrü Karabacak'a -günün anısına- bir hediye takdim ederken.

Kadir ATALAY, nâm-ı diğer "Teğmen"...

Darıca'ya göç edip yerleşen ilk Şalpazarlı. Bu gurbet ve yerleşim 1960'lı yıllara rastlar.

Kadir amca, o günden bu güne, Şalpazarlıların o bölgeye yerleşmelerine ve iş bulmalarına vesile olmayı hep kendine görev saymıştır. Bu yönüyle o bölgedeki Ağasarlıların -adeta- manevi babası konumundadır.

Hayra vesile olmanın erdemine inanmış birisi olan Kadir amca, nice hemşehrisinin duasını almanın huzuru ve onlarla birlikteliğin mutluluğunu yaşıyor.

Yunus ne güzel demiş; "Hepisinden iyice, bir gönüle girmektir." Kadir amca, o gönüle çoktan girmişe benziyor...

Ağasarlı hemşehrileri, Kadir ATALAY amcalarını daima minnet ve şükranla yad edeceklerdir.

❖ ŞAL-FED'E BAĞLI DERNEKLER ve BAŞKANLARI ❖

●Trabzon Şalpazarı Dernekler Federasyonu (Kirazlıtepe / Üsküdar)	HARUN ÖZDEMİR 0216 422 89 00 / 0536 777 66 22
●Ağasar Şalpazarlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği (Samandıra / Kartal-İST.)	MAHMUT DEMİR 0216 311 72 98 / 0533 656 84 08
●Trabzon İli Ağasarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği / (Şifa Mah. / Tuzla-İST.)	MAHMUT KOMUT 0216 423 52 32
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Aktaş Yaylası Kültür Dayanışma Derneği / (Kirazlıtepe-Üsküdar-İST.)	NURETTİN YAZICI 0216 321 53 59 / 0216 318 79 99
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Çamlıca Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği / (Kirazlıtepe / Üsküdar-İST.)	MUHAMMET YAMAÇ 0216 318 95 81
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Darıca Şalpazarlılar Derneği (Darıca / İzmit)	ÖMER ÖZTÜRK 0262 656 36 61
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Doğancı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği / (Küplüce / Üsküdar-İST.)	ORHAN ALIŞKAN 0216 422 26 61
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Dorukkiriş Köylüleri Kalkındırma Yard. ve Güzelleştirme Der. (Kirazlıtepe / Üsküdar-İST.)	SEMİH DURMUŞ 0216 422 16 61 / 0216 318 51 82
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Fidanbaşı Köyü Kültür Yard. ve Kalkındırma Derneği (Soğanlık / Kartal-İST.)	KEMAL SARI 0216 309 70 61
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Geyikli Beldesi Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği(Kirazlıtepe/Üsküdar-İST.)	BAHRİ BELDÜZ 0216 422 39 47 / www.geyikli.org
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Sayvançatak Köyü Yard. ve Dayanışma Derneği / (Kirazlıtepe / Üsküdar-İST.)	HÜSEYİN ÖZDİN 0216 318 48 62
●Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Kasımağzı Köyü Yard. ve Dayanışma Derneği / (Kirazlıtepe / Üsküdar-İST.)	OSMAN UÇAR 0216 321 22 61

ŞAL-FED BÜNYESİ DIŞINDAKİ ŞALPAZARI/AĞASAR DERNEKLERİMİZ:

- Ağasar Halk Oyunları ve Spor Kulübü Der. (AHOD) / İstanbul
Mehmet Kandazoğlu(Bşk.) 0533 217 61 61
- Şalpazarlılar ve Çevre İlçeleri Kültür Day. Yard. ve Kalkındırma Der./ Bursa
- Ağasar Şalpazarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Der. / Sakarya
- Şalpazarı Ağasarlılar Eğitim Kültür ve Dayanışma Der. / Ankara / 0312 324 31 50
- Trabzon İli Şalp. İlçesi Dereköylüleri Sosyal Yar. Day. Der./İst.
(Ali Osman Bayram) / 0216 321 05 05
- Şalpazarı Ağırtaş Köyü Kalkındırma ve Yaşatma Der. / İstanbul
- Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Sinlice Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Der./ İst.
0216 353 88 77
- Trabzon Ağasarlılar Sos. Kül. Yard. Der. / İzmit / 0322 345 91 93
- Şalpazarı Ağasarlılar Kültür Yardımlaşma Derneği / Samsun / Bşk.: Nurettin Balta / 0362 431 37 47
- Şalpazarlılar Kültür ve Day. Der./Trabzon
0462 223 46 04
- Şalpazarı İlçesi Simenli Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Der./ Trabzon
0462 895 52 11
- Trabzon Şalpazarlılar Kültür Derneği E.V. / Almanya / 203 860 90 72
- Almanya-Stuttgart Trabzon Ağasar Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği (A.S.T.A.D.)
www.agasarlilar.org / 00497021-9828786
- Holborg Ağasarlılar Derneği / Almanya
0049 713 196 23 30 (Hüseyin Kandazoğlu)

Orhan ALIŞKAN
Başkan

DOĞANCI KÖYÜ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Foto.: Hakkı Bayraktar

Doğançı köyü

Foto.: İlnur Erdin

Eskala Yaylası / Kadirga

Foto.: Ercan Sayal

Karakısırak Yaylası

Doğançı köyü, Şalpazarı'nın güneyinde ilçeye 8 km. mesafede ve **Acısu** grup yolunun doğu yakasındadır.

Her yanı ormanlarla kaplı olan köyün tepesindeki sık ormanlı bir bölgede, kartalı andıran ve çevre halkı tarafından “doğan” diye adlandırılan bir kuşun çok miktarda yaşadığı söylenmektedir. Bu kuşların çokluğu ve köy halkının doğan avı ile uğraşmalarından dolayı köyün adının “**Doğançı**” olarak kaldığı söylenmektedir.

Doğançı bugün 776 nüfuslu, 310 haneli, 300 seçmenli bir köydür. Köyün yüzölçümü, geniş üç mahalleden oluşur. Bu mahalleler; **Hambarlı, Kertil** ve **Taflanevin** mahalleleridir. Köyün merası vardır; ormanı ve suyu boldur.

Köy ekonomisi, tarım ve hayvancılığa dayanır. Köyde fındık, mısır, lahana, patates, fasulye, kabak gibi ürünler yetiştirilir. Ayrıca elma, armut, kiraz, erik, karayemiş ve ceviz türünden meyveler de -biraz olsun- köy ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Köyde yaylacılık oldukça yaygındır. Köyün büyük bir kısmı **Eskala** yaylasına; bir kısmı **Karakısırak** yaylasına; az da olsa bir kısmı da **Çamanlı** yaylasına giderler. Köylüler, son yıllarda Karakısırak yaylasına ayrı bir önem vermektedir. Yol, elektrik ve su gibi problemlerini çözüme kavuşturup Karakısırak yaylasını daha iyi tanıtmak amacıyla 2006 yılından başlayarak “**Karakısırak Yayla Şenliği**” düzenlenmektedir.

Doğançı köyünün camii, tarihî eser sayılacak kadar eskiye dayanır.

Köyde okuma yazma oranı % 90'ın üzerindedir. Doğançı köyünün ilkokulu 1963 yılında yapılmış ve 39 yıl hizmet vermiştir. 2002 yılından itibaren, taşınmalı sistemle, **Dere** mevkiine yapılan çok derslikli okula geçilmiştir.

Doğançı köyünden gurbete göç olayı 1980-'85 yıllarında başlamıştır. Köylüler, İstanbul'da kalabalıklaşınca, bir dernek kurmaya karar vermişler ve 1995 yılında **Doğançı Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği**'ni kurmuşlardır. Derneğin 560 üyesi olup, Küplüce mahallesi, Şemsibey sokak, no 67/2 Beylerbeyi/Üsküdar adresinde faaliyetlerine devam etmektedir. Kurulduğundan bugüne, köyde ve İstanbul'da yaşayan tüm köylülerine, sosyal ve kültürel anlamda kucak açan derneğimiz, aynı anlayışla yoluna devam etmektedir.

Kısaca bazı faaliyetlerden söz etmek istersek; öğrencilere burs ve hasta, fakir ve vefat edenlere maddi ve manevi açıdan yardımı gösterebiliriz. En önemlisi, koca metropolde nüfus yoğunluğu olarak yaklaşık 2500 kişiyi bir arada tutabiliyoruz. **Doğançı Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği**, on üç yıldan bu yana kira ödeyerek faaliyet gösterdiği dernek mekânını, 2008 yılı içerisinde satın alarak üyelerine kazandırmıştır. □

(Tlf.: 0216 422 26 61 Küplüce-İstanbul)

Mehmet Bayraktar; nâm-ı diğer Timur.

Uzun süre sıra hasretiyle yandığı Almanya gurbetinde, -yaşamak zorunda olmadığının farkına vararak- içinde bulunduğu ortama isyan edip vatanına döndü. Modern hayatın sun'iliği, kendisini iyice bunaltmış olacak ki, artık doğup büyüdüğü Geyikli Beldesi'nden çok, her mevsim Alaca yaylasında tek başına yaşamayı tercih ediyor. Bu bakımdan "Ağasar Tarzanı" sıfatını çoktan hak ediyor.

Gençlik dinamizmi ve heyecanından hiçbir şey kaybetmemiş olmanın yanı sıra yaşadığı tecrübeler, onu sözlerini dinlemek için aranan bir kişi haline getirmiş. Espritüel kişiliği ve hitabet gücü, onu daha da cazip hale getiriyor. Babası ve annesinin cenazelerine -çok saygı duymasına rağmen- gelememesinin, "okuduğu manevi mektebin müsaadesi olmamasından" kaynaklandığı iddiası ve "soora benim gibi adamların ne olduğu da belli olmaz!.." gibi sözlerindeki ve bazı zamanlar konuşup türkü söylediği -lûgati kendine has- dilindeki mecazi(!) anlamı, dinleyenlerin yorumuna havale ederek şu tavsiyede bulunuyoruz: Yolunuzu Ağasar'a düşürüp "Ağasar Tarzanı" "Timur Mehmet" in sohbetine tanık olmak, sizi fazlasıyla ferahlatmaya ve neşelendirmeye yetecektir. Haa, bir de davul çalarken teptiği horonu seyretmeyi sakın ihmal etmeyin!..

(Hakkı BAYRAKTAR)

AĞASAR FIKRALARI

“Ağasar Fıkraları” derken, aynen yaşanmış güldürücü, nükteli olayları kastediyoruz. “Ağasar Fıkraları,” Ağasar insanının pratik zekasını, ince/hassas duygularını ve nezaket anlayışını ortaya koymaktadır. İşte size birkaç örnek:

Foto.: Beldüz

“İNSAN, KENDİ EVİNİN ADAMINI İRGATA ÇAĞIRIR MI?”

Şalpazarı ilçemizin renkli ve bir o kadar da saygın bir canlı tarihi sayabileceğimiz “**Ataman**” hocamız,

Belediye Başkanlığına aday olduğu yıllarda seçim çalışmaları için çarşıda esnafı ziyaret edip -doğal olarak- oy istiyor. İlçemizin eski ve de köklü esnaflarından biri olan rahmetli “**Kuru-kızû Abdullah**” amcanın dükkanına seçimlere bir gün kala uğrayınca Abdullah amca, büyük bir öfkeyle site-mini dile getiriyor:

-Hocam, hañgi yüzüle geldiñ yanıma? Seçime bi gün galmış. Biz eski dostuk ve Şalpazarı’nın da hatırı sayılır bir esnafıyım. Beni eñ soñ gün ziyaret etmeğe sıkılmıyumu muşuñ? deyince Ataman Hocamız, her zamanki gibi sevecen ve hiciv dolu bir sözle;

-Değerli dostum, insan kendi evinin adamını ırgata çağırır mı hiç? demiş.

“TEKİRİMİ ATMA ATTIÑ DA, BENİ İLYAS’İNA NİYE GARDIÑ-GATTIÑ?..”

Doğancı köyümüzde, muzip olduğu kadar aynı zamanda hazır cevap birisi olan “**Dafa**” lakaplı rahmetli **Hüseyin Alıcı** amcanın köydeki tekirini(serenlerini) çıkan bir fırtınada rüzgar atmış. Komşusu **İlyas** amcaninkini de atmış.

Fırtına dinince, -bir yandan hasar tespiti yaparken bir yandan da- kalan malzemeleri, çoluk çocuk toplamaya başlamışlar. Tabiki afetin sonunda İlyas amcanın ve Dafa’nın malzemeleri birbirine karışmış. Herkes kendi malzemesini tanıyıp toplamaya başlamışlar. Dafa, bir mertek alınca İlyas amca, “O benim, bırak”; başka bir tahtayı almaya teşebbüs edince yine İlyas amca, “Amca, o da benim.” dermiş. Dafa amca;

-Nereden biliyuñ seniñ olduğunu? deyince, “Yok mıhından tanıyım, ağacından tanıyım vs.” deyince Dafa darlanmış ve açmış ellerini yaradana;

-Ey Allahım! Tekirimi atma attıñ da, beni İlyas’ına niye gardıñ-gattıñ?.. demiş ve herşeyini öylece bırakıp evine dönmüş.

“BİRİ BEN, BİRİ DE BİZİM AHMİT”

Eski adamlar bir başkadır. Temiz ve dürüsttür; bir o kadar da -yerine göre- uyanıktır.

Sayvançatak köyümüzde yaşamış rahmetli “**Dörtparmak Hacı**” vardı. Yine aynı köyden ‘gırcılık’/hayvan alım-satım işi yapan **Ali Çömez** abimiz var. Bu ikilinin arasında ilginç bir alışveriş olayı geçer.

Birgün rahmetli “**Dörtparmak Hacı**,” “**Çömezû Ali**”ye;

-Bende çok iyi bir sığır var; gel bak da al, der. Ali amca;

-Yaa hacım, ben seniñle annaşmam, sen unu başkasına sat, deyince “**Dörtparmak Hacı**” ısrar eder;

-Gel bi bak; annaşuruk, der.

Ali Çömez, “Tamam.” der ve sığırı bakmaya giderler.

Ali amca, tüccar gözüyle bakıp inceleyerek;

-Hacı, der, “Ben bi fiyat desem sen beğenmesiñ; sen deseñ ben beğenmem; gel buña iki gişi bi fiyat desıñ de, ikimiz de razı olalım.” deyince “**Dörtparmak Hacı**”;

-Tamam, olsun, der ve teklifi sunar:

-Al saña iki gişi, biri ben; biri de bizim Ahmit(kendi oğlu).

“ATIMI ALAN GETÜRSÜÑ, YOKSA BABAMIÑ YAPDUĞUNU YAPARIM!..”

Sis pazarında eskiden atların bağlandığı bir ‘hara’ varmış. At sahiplerinden birisi de buraya atını bağlamış ve o yılki şenliklere katılmış. Akşam üstü atını alıp köye dönmek üzereyken atının çalındığını fark etmiş. Çılgına dönen adam, “Heyyyt! Atımı alan getürsüñ; yoksa babamıñ yapduğunu yaparım.” diye nâra atmaya başlamış.

Kimseden ses çıkmayınca, silahını çekip aynı nârayı tekrar atınca, hatırı sayılır insanlar, sağa sola haber salıp adamın atını bulmuşlar. Atı adama teslim edince;

-Atını bulamasaydın, bize ne yapacaktın? Baban ne yapmıştı? diye sormuşlar. Atı bulunan adam da;

-Hiç, babam gibi köye yürüme gidecektim, demiş.

Rsm.: Muhammet Beldüz